

esta nos plauentia. E de socios
descendentes de d'istot ilustre linia
del apostol apostolica. Dondes
la religio sancta per ihu christum insi-
nuada deu hauec nom Christiana.
Cay de fet son ja appellada p'mera
ment en temps dels sanctos apostols
segons que recompta sanor lucas en
el libre dels actes dels apostols. cap.
. vi. El Catolica que apres ipsa
fio e mort del fill de deu mon seigneur
sanct pere se p'ari de jersalem
de tota iudea e benc son en antio-
ya e aqui preuen la fe e la religio
christiana ab moltis maiors deuebles
de ihu christ. la qual se establiaren
per lliu sancta vida principalmenr
E apres per d'uersitats inuidades Cai
aqui mon seigneur sanct pere ressuc.
ta lo fill de theophil p'rincep de la di-
ta ciuitat qui era ja mort be haue
em. ans. per la qual cosa lo du-
p'rincep quentz aliu episcop ab tot
son poble h'edificauen aqua una bella
eglesia esg'lesia al honor de ihu christ
en mig dela qual posaren ale una
leilla d'adiva e sellena egiam en la
qual entronitzaren sancte thiedate
sanct pere. En aqua sech e estech. vñ.
ans. El Apres ana en Roma e aqua
sech. vñ. ans. per quina mani
empacio ell venid en Roma ne aqua
ciudade antronya quina dignitat
es hui dñe sancta mare esg'lesia h'as-
ho en lo deret en la distret. xxi.
en un capitol q' comentata facio sca-
ren la setena causa En la p'me-
ra questio en un purrat qui comeca
mutacionis istoz. El Erant en po-
sanc pere en antioya en aquell
tan gran exaltement dela fe illaus
principalment los deuebles de ihu
christ e de sanct pere qui aqui pre-
sentos foren dits epians p'renent
lo nom de lliu d'epi christ e au deus
bien appellez nazareus p'renent
nom del segno d'ihu christ qui
era de nazares
Capitol. C xxi. per q' epians

no han presi illa nom m'no del
nom de ihu christ con del nom d'epi.

Dic positio acutius talium
lementum duplex que es
la ratio que coram de
p'al nom del nosre salvador apostol
la maternitatem suam e' cunctis nom
per cuius p'ote eternaliter alio
nos e' per gabriel archangel. Apres
ala maternitatem quod filii nosque omnia
erat. En lo d'm de la sua anima lo p'se
nament imposat. Dondes per que
nos epians no haue m'no nom de
aquest seu p'ncipal nom quies illi
e' que haueu illi nom jesuus. Cha-
uem p'co nom dels sibi nom qui
es cast que es nom comu e' caua
molas altres qui son en la sciplina
d'iu cristo. ay. com e'en anguamente
los veys e los p'euers e los g'hines
El Per m'ls beute la solucion de aqua
questio deysaber quante p'ncies. No
p'ncies es que los sancti apostols
e' deuebles de ihu christ. En aquells
qui foren en lo temps p'ncies en q'
la sancta esg'lesia se funda becch
per gracia de deu espiritu santo
l'rat era sonament de tota spiritual
h'edifici. Aix que ayant com las
sa que hom comentaua era p'ncia
ta en sic m'lor ayant haue m'ler
el maior sonament de humilitat
Saco presentells o la maior pa-
rida del nosre salvador. latitud
qual tota era humilitat esfumada
monyspecie del men edifici
tar. En questa for la rabi que que
en totes maneres voler simular
fundar en fabriana humilitat. Lo
segon p'ncies es aquell que aquell
nom del segno qui es de ihu christ
tent valladpi con salvador ave
el segno p'ncipal mes segons la
sua persona p'ncipal de ihu christ
tany p'ncipal m'no del salvador
sia en p'ncipalment p'ncipal
gor e v'nt ep'ua d'epianos que
que pensan los sanctos p'ncies.

ment que lo senyor segon l'apostol
voure e excellencia co li cor i la
corf d'aficion i ave com es en si.
Li qual nom plement e naturalmet
es que s'escrivon aquella exalt
acion de la qual en elz campanys i pa
rrochies que no b'ognen i es pen
sion d'elz campanys no s'escrivon si mantes
que s'escrivon simples e veritables
en qu'que es en ell. C'au en les
me communiquons ab ell segons co
que s'escrivira aquest nom de l'apostol.

Le nom d'anthony es que aquell
nom es en ell certant descriptio
nat. Au oncle. segons los teologos
significa plemento dela granade del
sancte spiritus i satisfactione i contenta
deu plenam le ampa de aquell
qu'es. P' esto com aqueste gra
cia sia accreditada al sancte spiritus q'
tace la rabi per quel sancte spiritus es
appellat spiritual v'nement per il
quale aquejus v'nement son en la au
de ihu christi seno tota misericordia iohn
xvi. p'cado ihu christi es appllat so
briamente sancte. I'ci cors huma
nhomme d'au. p'c. i. uniu' re de
deu ihu christus p'recioso i libis

116. L'oc es en temps est aquell q'
deu lo pare ha en la uua ampa sa
u'nerie de ell de algnia sobre totz
sus companionys car deg posse mes
qu'ntate e u'ntate en la ampa de ihu
christi que en negli sancte i' sancte i'ne
que entra deus en temps. De la qual
esta plemento am i' p'fesir dies
q'elusiones. La p'mera f're que
com aquejus huma grana f'ron
la ampa de ihu christi que en ell ca
en la p'ma alta. digerent que en si
d'la huma grana de aquell plemento
que p'mallos de la ampa de ihu
christi de aquell nom de plemento q' p'fes
sion aquejus huma am i' excellencia. Aq' plemento
de la huma ampa de ihu christi q' p'fes
sion aquejus huma am i' excellencia. Aq' plemento

minor. q' plemento q' una p'ma
co plemento de ell. La p'ma am
pliessiles que h'ra de la p'ma
nos plement nos p'fes q' plement
en lo nostre cap redundancia q' plement
que de tanta gracia que aquell q'
es bastant alleuar nos de plement
a recniliar nos ab deu. Es b'au
atoz nostra necessitate e specialme
e plement nos grande q' plement de lo
quale plement si es que lo senyor segon
s'gusta manica qui cui u'niu' da eu'gia
ciada e donida per gracia de deu de
tanta u'ria. segons aquesta sent
nostre cap e chose redempcio i' p'ma
cer entre deu e nos. segons quelq' q'
lo mestre de los sententes en loti
de librie distincione i' p'ma. T'bo es
car aut com lo cap come es natu
de los membres e de ell reebendo
cos' p'mentia e sentimient d'eu'm
ment. D'gi tot lo cors m'isch deu'la
la sancta esgl'lesia xpiana reeb de
ihu christi segons la natura huma
nal assupra per la diuina p'mentia
de gracia e mouiment atot be'les sen
timens de los coses celestials e sp'sias
segons mes e menys donante a cel
ci segons les disposicions q' n'ba
en los homens. Eni mantes segons
la natura humanal atot per d'eu'm
p'nta de gracionos ha reconcretat
i' deu lo plement per virtut de la p'ma
nos. P' eni b'atos llaman a la
sua p'ma i' p'nta de ihu christi. C' obigas
e cuberto d'ns la u'ria de la sua
m'is. D'gi que devant deu no g'nt
appeler smo aquells qui p'nt deq'
guall de la p'mosa e senciente
m'is sua. Donch' de aquella
naturita q' plement e benedicta
deu agraciada qui ab nos de p'ma
m'is responda e ale nos se conen est
es de la natura humanal e en si p'm
la senciente e de la plenitudo dela
qual reebem en temps gracia e
bonne p'c. e i' p'mentia. De aquella
p'ma q' plement nos deu'la u'ria
Car co eni b'atos llaman a la sua

la simila la qual cosa no coneua la
natura d'umal per que per aquell
ab nos mes amos que la novia
es una. **E**s aquella es la rabi per
que plaez als saners paies de appel.
Les tots los servents de deu e fillo
de aqueste sanct estament xpian
sno iestuas. **E**n aquesta iestuas
podem encara aquistar aquella rabi
que com lo sanct sunt fos en los p'mens
paies especialment en los sanct ap'sis
tols quils reberen visiblemente. **C**o
quants feyen ordenauen per special
con sell e inspiracio sua. Aquest nos
despossons diputaren atots los fillos
de la sancta fe catholica que fesser
dios Crispans. **C**o es fundador e fill de
castr per especial gracia. **E**tio fe
ien per especial encuadacio del sanct
sanct e del senyor matre qui los far
spirit los donava.

Capitol. C xxxviii. qui pionar
que altre nom deuen hauent en
ea p'me ale que no es aqueste nom

Cristo

Ontia aquesta iestuas se
si ay tal rabi. Appar q' mes
dejam teny: lo nom que
deu nos posa que no aquell q' los
homens han robat. Com d'ond es
deg nos appell per altre nom dient
que nos som deg. Aixi com appar en lo
p'b. de lxxvi. en que diu anos dany
ay. vos d'rests et filii excolli omis.
Contra uerit. d'li. Vosaltres so't
degerots sotz fill de aquell que es
pas ale que los altres co es nostre
senyor deu. p' que se seguix q' tots
dejam esser appellats degano paus
xpian. **A**ixi mateix d'm s'ant jo
han euangelista p'ma canonizad
p'm. Verats quina v'moines ha de
ensenyada que nos sia appellats fill
de deu per que appar que nos deuen
hauent nom deg e fill de deu e ay
tal q' lo nom deu xpian dix
y'stavas. v'm. ac. sera appellat deu
CEl angel ala marie de gurao q'nt

l'denencia la maniera del d'li.
de deu iudic que fesser a jecu fil
del altissime deu deu. En q' p'm
pellonen diverses p'mes q'nt
per los sanct euangelists. C'li
nom li come per la natura e animal
generacio. C'li de deden nos. E'li
naturalment engendrat. T'li
te e p'm iugement q'nt dix q'nt
nom hauer nom deg. C'li d'li d'li
e deu. yo he dit que vos so'z de
te que pertene ala sua excellencia
ay. benignam e amorsa par
lar. E' pertene amos aquella p'm
la hor absoluau en esment de
amor que deu especial vulla d'li a
nos ayntos paraules. E' pertene p'm
anos solitamente h'p'm q'nt
concer q'nt som e beurem que q'
tal nom no douem iugement ne pen
d'li aq'z for sebuanes generaci
aq'ell qui per la gran clausur e
nobles si nos uol aq'z appellar. E'li
tempo aq'li sol aribuir lo q'nt es mi
rialment deu veridader. **E**sp'li
sia que aquell idolea e sobres d'li
na e amable paraula ell hauera
mesa dir als seg amors. Emp'lio
pertene quant los xpians e lluers
peccatis nos son insome amors q'
veridader. Ans entots es minima
mente q'li h'p'm ha alguna tanta
ne aq' no podem saber si som en
sua gracia. **E**sp'li en aquest
mon vi. q' quel senyor nos hauem
nat que ay tal nom hauam node
uem ay tal nom reteny. Ans en
tempo nos conuenientiam aq'li
humilitat. E' pertene aconsu
nar en nosaltres que no som deg
E' pertene que no h'p'm a la error
de les manys q'li adoraren los
homens. pertene solitamente
nom esquiuat de hauet ay tal nom
E' encara per le quel hom sabes
q'li fos p'm nos deu ay appellat
per la quale q'li dix q'li h'p'm
que uos sois deg. Emp'lio no dix
yo mane vull querir los q'li

Un nom d'or. En les paules
 aquelles ne furen ditres per nom
 a importar mal que en tot adelerar.
 En quelz enlazan clarament si
 attend com mana expressament
 en la que neguri no sia deu
 sin altre sol. Cell d'igua per us
 ves en el capitols. Gloria ma
 d'el non dubt. C'es que res que
 cell pensem quant deu res
 del que flaqueva appena altre
 pecto no deu rebull en man q'haves
 nom d'or. E quant allegueras
 johan en aqua mateix pofir. Dic
 es que sicut johan n'ordi q'apre
 nom fil's de deu sia nom d'apret
 amoldres aixi com es aquest nos
 vidents. Car aquell nom es comu
 als angles als heretiques. Car
 tots aquells qui son orgi justos son
 ens fills dedeus e appellats per
 tal qualitat en elle habita la graua
 de nos seignors. aq'as per aquella
 paula mostrà les santes daud que
 nos ha ensenyada nosse seignor deu
 cordial amor que ell nos hava appre
 lato fillis de deu Empereur d'or q'
 seguit d'espam nos comunament ap
 pellen. Our seigneur gran presumpcion
 si nos es en juriſicio dels infels qui
 hemon en expiacion aguantato
 grancia e cegut e appariencia que des
 masson dela sembra donqua del
 nosse salvian cap qui dix que en
 especial prenghiessem dell exem
 ple de humilitat en totes coses.

Capitol. Cyg b. qui posa co
 aquest nom. C'ist son de gran
 excellencia ja en laig bella. nu

En d'ecly en que per eley
 en Deuotio en aquest nos
 de Crist. del qual per en nos
 tota la enuallera e religio videnta
 viles amende a algunes notables
 especiales exhortante la dureza
 de aquest sacerdot nom. Le primer
 feso que com aquell sacerdot fuso

esfigiat princip nostre senyora
 entera en tot quant nos p'meter
 aq' unum sanctificare q' p'meter
 nos. Si vol que nos oportuni
 matres en bus de algunes coses
 corporals oport nos per tal que
 aquelles contractant i'acren
 meresciam. e conseguientiam
 tota gracia sua e siam cell pus pla
 fentes d'pus pustos. Ato appau clá
 urament en los sagraments de casti
 terament que ha posat en bus de
 algunes corporals coses. Aixi com
 es en bus de aygua e de oli e de pa
 ide de vi e de sal e d'alnes estiu
 cassades als sagraments. La se
 gont notable si es que segons que
 d'hi p'siderig en lo vñ libro de les
 sueb etimologias nostre seignor deu
 mana antiquament als que que
 fassen un engruent sacer del qual
 fassen buntats los sacerdotes clo
 teys. Enq' com era en vestiment
 de por p'ria en forma especial se por
 te per aquells qui son coronats en
 en senyal de dignitat real. Aq' illa
 uors vinctament de aquell sacer un
 guento d'aua en aquell qui rebia
 nom e portava real dignitat sa
 ecclorial. de la qual cosa se segneu
 que com aquest nom erit denall
 de aquelles uoces buntates q' aq'
 nom no es nom q' aq' es nom co
 mun dignitas sacerdotal e real. E
 i'as sia que aquest nom q' siag
 Empereur en negra nostra raimes
 no foreb applicat a enquna digni
 tate me a enquna persona si no fo
 lamente en le regne de istael e aq'
 de hon lo salvador deuia exire
 yet chon era q'par q'pocas. segon
 que diu p'siderig en aquell mateix
 lode. Aqui son aquells nom applicat
 als sacerdotes segons quedan d'au
 en le psalm de. C'm. Co es negar
 no que totas las m'as r'is. los q'les
 son los sacerdotes els m'ores que so
 son m'ores aplicat als d'us q' au
 he en le primers libres dels ays.

quidamque de paphode Saul. Aquest
es lo cap de nostre senyor. En nosbre
senyor avui morte que diu de Crist rey
de gloria y saye. y d'as dantes y yo mes
dios es el. Co es dignitat a Crist qui
es enys mai que leys aras lo meillor
de. Lo rei notable si es que aquest
ayuntar de questa vintat avei
quiero valer segons d'uersos leguar
que si hac d'uersos nombrase en
la lengua ebriana se appellava mes
sies. En la lengua grecia se appella
ne Christ. En lengua latina se appelle
bina Unicat. lo quare si es q' aquest
nomen es couena citru Christus mes q'
si me una altra persona per d'uers
ses iahens notades en lo capitulo se

Capitulo. C x xvi. per quantes
razons lo salvador degne hauer
nom Crist.

Cl p'mera si es per raho sta
figura. C. q' aquesta virtud
ques fabra desfora en ayral
persones en la bella lug cia senyal
que nostre senyor deubuita dins la
llur amma de mortalmente. q' nual me
que les altres ysonos en quant per
sones credentes al ser uoy dela cosa
publica. la qual hauia a endicarre
cloga aglona dedeu en lo temporal
e en lo spiritual. los heros en lo tempo
rake los suyos en lo spiritual. C.
donchs a entendre quel salvador cia
subiran facer de sus subman. q' segun
se que per aquestos dues dignitats
qui en ell q' eren enlo p'nt' sobrad
gran q'iso podria pensar que ell en
especial deuia hauer nom Crist. m'los
mes que negar un altre. C. Empere
si dig com si venia que ayral un m'o
focaria signifiora la gracia dedeu
ome la anima. d'ibto que de aco nov
ha altra raho sino la voluntat de nos
senyor aqu ploria. Empere que ay
sta defes q' uada combadien exces
fiamen los p'nos. El exglesias per
lo psalm de g'lm. qui parla la tangua

men de aque p'nt' q' uada en el d'ibto
de l'ho q' q' p'nt' en lo q' q' uada
m'nos. d'ibto q' p'nt' en el d'ibto
na raho si es f'ndida en la q' q' uada
gramatical q' q' uada en la q' q' uada
se q' q' uada en el d'ibto q' q' uada
q' q' uada exq'les q' q' uada
en q' q' uada q' q' uada en el d'ibto
per q' q' uada q' q' uada en el d'ibto
el nom de aquella cosa q' q' uada
altra. Exemple. Tots compa q' q' uada
quants lo apostol entene q' q' uada
sanct joan. C. en p'nt' C. en p'nt' q' q' uada
apostolis fan excell de cosa q' q' uada
bie tota bie gracia de p'nt' q' q' uada
m'nos en el tempo que diem que p'nt'
lo q' q' uada en el d'ibto. C. en
q' q' uada bie hauies de d'ibto q' q' uada
lo q' q' uada m'los. C. en p'nt' bie q' q' uada
mes de philosofia que tota los altres
q' q' uada m'nos q' q' uada q' q' uada
deles floris p'nt' com diem q' q' uada
la bella flor belista canos p'nt' q' q' uada
que hom parla dela rosa per q' q' uada
es bella yust que les altres q' q' uada
similidumanceza q' q' uada en nos q' q' uada
se mes q' q' uada q' q' uada q' q' uada
tac en la anima sta gracia dedeu
Empere p'nt' com q' q' uada q' q' uada
sol ha hauido questa v'ntadegria
cia mes que ente q' q' uada q' q' uada
ne facien ne fueran j'ntocoll. C. en
segons que diu sanct joan. q' q' uada
m'. son ultra tota m'ns. q' q' uada
solis illi Christ es digno que sia ap
pellat. C. en q' q' uada q' q' uada
firmar plant car ell no solament
fond' uentat en la sua figura q' q' uada
de infinitat de gracia. q' q' uada
hac altra v'ntadet transindente
C. es que fond' plen dela. q' q' uada
del sanct sp're en la q' q' uada
en q' q' uada p'nt' per nosbre senyor dei
donar. anc' una anima. segons q'
los sanors doctores conuamente pos
Co. a questa v'ntadet sua basa es
xi. Capitulo dels aco's dels ap'los
q' q' uada que en lo cap de nosbre
senyor. La raho salio es per la

iunçons segons que posa los
 en la vobla de Cristis
 dunque la vobla misé significia que
 del qual devalla aquer nom Crist
 ma. En questa vobla devalla per
 donauio grammatical aquer nom
 Christ. E per tal com la scripture
 posa en Ihesu Christus que com al po
 grammatical mecall del com appar can
 diccionaria per tal assigüifici que
 este apodo es la pma y principal persona
 qui es en esta natura humana es
 cap e regidor de aquella digna cosa
 est que ell sia appellat Christ. La
 quarta zalzo si son per obviar ala
 judayer malicia. Car segons q posa
 lo dominador aqui mateix los jueus ap
 la mort del fill de dei per menyfren
 e per estiu no volien appellat los
 servidores de Ihesu Christ. Ihesu Christ
 ayran poch s'volien designar que
 Ihesu Christ fos estiu Christ per que ap
 pellauen los christians natuas. Coss
 seguidors qui son del seu pere loch de
 salua appellat natuas. per que
 appareix dignaciona ala saudosa de
 nostre senyor deu lo sanct spírit inspi
 rar ala sua església dependencia
 de xpir. Car aquer nom devalla del
 nom qui era en Ihesu Christ de tan grā
 excellencia que era aquells q digna
 meno uieren aquells nom mereix
 participar aquella gran excellēcia
 Coss que en luent de aquell sac
 mom fassen en paradies fructos e
 grans fructos. A. b. zalzo si son per
 la concrecio eliguamest qui es entre
 deu e nos. Car entra cosas que an
 del aduenimiento de Ihesu Christ nostre
 senyor deu patia que fos fellow conui
 nencia humana segons que les se
 mpre dien. E per exemple appareix
 per harto com negru no entra en
 paradies. deu lo salvador binet seu
 la pur entie lo seu patie enos. dixi
 com dix la pastoral a ephesios. n. re
 conciliare nos ab dei q nos en
 moros. Aixi aqueix supramen
 son propriamente sacrificante cosa

qnd si mateix adeu lo pme pmo
 lo qual sacrificia hac gran esfuer
 ta estia per la dignitat de la per
 sona d'umal qui sustenta la huma
 na natura qui mori. E per la ca
 boda gracia qui era dins la ambi
 sua. Tz mateix aquela blanca
 humana g' ratificant la emperior
 li gracia e misericordia per la sua
 gracia de per la qual li fan part ha
 bundantment. segons la mesura
 predestinada per den a casti segos
 que diu lo Capitol ad ephesios. n.
 Pus que donche lo fill de den per
 gracia nos ha ambrats alsi Christ
 per gracia ha si ab den ambrat en la
 maneria dita. Segueix se persegueix
 que per gracia ha nos ab den copu
 lars e ambrats e passificants en les
 quals coses esta rara nostra salua
 cion e redemptio per que ell ciu ben
 que. Com donches aquela gracia sia
 singularment significada per aquell
 nom Christ. Segueix se que aquell
 nom Christ aparentement come al salua
 dor e nos en especial de aquell nos
 saner deuenem mes pendre nom q
 no de negur autre que ell ne haua
 E deuenem hauer nom christ. La
 vii. si es que lo salvador. segons
 lo nom seu primer qui es Ihesus es
 angles. e ale saners de paradies y
 posat aixi com a salvador salvant
 defat tots los celers per sa ambra
 ca e bondat. Com lo nom de des
 sia en Ihesu Christ qd significat la
 sona d'umal principalmens. Segueix
 se que aquells qui beben deu coes
 los benalmyrats qd Ihesu Christ zalo
 nablemente presentent sota aquell
 nom de Ihesus mas nos qui en esta
 vida present no bechem deu no po
 dem de aquell nom purgatori expon
 sin los benalmyrats. E deuenem
 Ihesu Christ que son sota nom de amor
 e de gracia qui es Christ. qd que
 aquells qui passam per su amor
 E per confiança de sa gracia repa
 sentada en aquell nom que longo

gemente ab maior feruor ememo
na sua.

Capitol. Cxxvii. Com dñs
aquest nom Crist son amaguau-
des algunes grans dignitats
del nre saluador ihu y pif

Ha encara aqueste sanct nos
algunes grans dignitats
amaguades. La pmeia
les que comunament se sceu abtes
letres Co es. v. p. 3. Car la uilla
no es letria mas senyal de suplecia
ni quiy fa mestez a significar q
aquelle sagrada persona de ihu
contemps en si mesmures Co es
la diuinal e la sancta anima sua e
lo cors dala qual cosa a entendre ha
hauer mestez que deu ho suplecia
en apit per altra via Co es per lo
tum de la fe en esta vida E per loluz
de gloria en laltri. La segona dig-
nitat de aquest nom si es que les
tres letres ab ques sciu son en ell
sou significatiues. segons tres ar-
bades perfections sues entre les altres
qui deuen nos priuocar tots temps
a sobirania deuotio e amor sua. Car
segons que es estat per ell uicular
abna sancta dona de y talia quys
appellaua Angel de fulgore tota
la sua sagrada vida estet principe
palment en tres virtutes. La pri-
mera son soberana pacientia en co-
tinues e infinites dolors qui tots ap-
er en la sua sagrada anima e en
soberana pobretat e fletura. E en sa
miana humilitat e menspresa a
que dona si matre davant los ho-
mens e aquestes tres excedentes vir-
tudes son significades per les tres
damas dutes. Et la infinitat deles
sues grans e continues dolors es
significada per la. x. qui ha forma
de ciure de lo baso quare jahent
adoncs a entendre que tots tempi
mentre ell usque la ciude dolos
e de passions ineyntables iachys.

n
deles tres
lletres ab
icenturias
de ipsi
significantes
rent

biela sua anima estesa de ple en el.
E desora jachys libre tots temps per
lo secul. Car lo pescio era seu la
potest per inexprimable proximitat
que ell fabria. segons que appartenia
en lo libre. Vmji hoy hanem a pur
lar dela sua racione e maravilla
sa uida virtuosa que ell ostenta en la
terra. E veies aci mireas grata
de questa leua. v. quem null temp
ella non son en hys entre nos la
tins fins que cesar aquest regnat
sots lo qual ihu y pif nos sch. segons
que posa papies. la qual cosa ha
de ipsi quisensi gran mysteri. Co es quel auoir
son trobada nouella leua en senyal
de cinc quant era aquell qui per
la ciue deuia tot lo mon rehembre
La granesa dela sua pobretat
significada per la. x. qui te forma
de laudo de peregrin qui al corat yos
ta algun gop en ques sofrira adonar
a entendre que tots temps se en lo
meny axi com a pobre peregrina
pobresa sofreu. axi puramente que hac
null temps no la leyamine foradella
no exi en vida ne en morte. Per
la. s. qui es diera ab lo cap ondi
nac beis la serra es significada
la sua acabada humilitat. segons
la qual estet axi menspresa
los homens mundanos de su uia
e molt carnals tots temps que ap-
graria que en ell no hagueren ja
mes uianez. una uiril membra
perfeccio ne misticas. axi com facia
profetas y syue. Lem. que appa-
ria llo uissim vno uocador
ret e puys manspresat hom deles
altres. E denuo dire en persona
sua en lo psalm. xxi. yo so uane
los homens com a uicme uan
e no com alcune son ante ellu
menspresa deles homens e deles no
ros y esfida per les uoces. E en la
pobretat com a uicme puer uare. Et es
equo per aquelles leres d'omnes de
les que com se pion a dies leres
grues al que los godes estan en

nom xpist. vejes lo dñu iuador en
lo iuorable Crufis Elo bnto El pa-
met. Lo catolicon en lo iuorable de
xpis e aqui trobar ho has lorch.
C Si aixi maten vols seguir aqst
vocable qus laich per leues latines
Coes per .c .r .i .f .r .u .s . Aixi
teix per les leues aquelles son en
tesos grans misteris especialment
qui den eses sera en semblant deson
aynal .T. Emporio per tal quant
matem que no sia massa lorch or
mos dites e que enuig aquells qui
aqst estudien leus ho anar de p'ser

Capitol . Cxxviii . Com los ci-
tians son lo vci poble de israel e
iuhes no son aid poble de israel .

O er les damunt dutes : a-
bons appar que iuhuabt
cosa es quela religio sucta
de ihu xpist sia dita xpiana Coes
aquesta es present tota alta se-
ta fael cessa e call e haja si . Car
en aquesta sola es p'mesa saluacio
atota creatura E no en altra . P
que appar que tota fel seca qui-
tabans fos deu pendre lo nom de
aquesta e creure en ella aixi com a
seguia via de paradis . Deques se
g'ueix que den lexar lo p'mer nom
vell e pendre aquest benet nom
nouell qui es de xpia . Donchó
los pueg qui saluas se volen e qui di-
banos se appelluen poble de israel
leven aquell nom eullen essendre
poble xpiana .Car nouell ioy hauez
coes ihu xpist e nouella lig coes
la xpiana E nouelles costumes
eode amor tota pabor lexada E
nouell nom coes lo nom del spos
lo qual den pendre la sposa Coes to-
ta la sancta esgllesia xpiana iuxi
com lo spos ha nom . Tuse e illa es
appellada xpiana . Molten atendre
aixi matin los iuhes que lollur
nom qui es poble de israel milco
ne als xpianos que no nello . Salto

es car los xpianos viuen e estan en
la iubanca en ques salua yfael
pare dels iueg segons la cristi coes
en la iubanca del salvador nostre
ihu xpist on la qual negru iubuncum
ieu . De quest seguerix que lo poble
xpia es jumens parlant e spiritual
per poble de israel e no los iueg . Bon
tu deg saber que israel significa be-
hent deu . E qui ven milo deu q'bei
xpia qui tots temps lo beu per fe
El sent per desig e spanga el telgar
absi per amor e sap que si ben huiq
seia ab ell tots temps englouall E
cert no es nastio al monjejame
e es iusta ne es ne sera en esa vida
mortal que puis altament labera
que fa lo bon xpia . Per la qual
cosa appar que lo poble xpia es del
poble de israel e lo poble milo long
te falsamente Car aquell no veudre
ni conceire . Ans lo hui iueg uide
desempairat per mals minume-
bles que fets ha .

Capitol . Cxxviiii . qui pio
ma co que din lo precedente capitol

Ilo appar dure cosa estaua
al juben de lexar son nos
anachs qui es de israel . Es
co guart la que aixis deuferan
ja era prophetat per ysayes en lo ca-
pitol de .lyb . que temps vendria
en que deg per los jeans peccatis
delo fils de israel los levaria cap
yellua altres seruents aqui dany
altre nom nouell . Bon din aixis lo
propheta . Dixi Ecce ad gentes qui no
muocabant nomon meuz expadi
mang meas coradic et nocte ad
puluz incenduluz vocauit ing' et no
respondi stis . Lo ang sum et non au-
dimistr et fariebano maluz i'cau-
lis mens Et que noluz elegitis . xpi
hoc dicit dñs . seu m' comedenter
vos esuictis . seu m' letabuntur
et vos confundamini . seu m' lan-
tabunt preceptatione cordis et

Complures piedolore cordis et pie
 constructione spiritus vultubitis et di-
 mensiones nomen nostrum in iuramen-
 to oculis meis Et dicit adhuc scri-
 torius suos vocavit nomine domino in quo
 qui benedictus super terram benedi-
 cens pides amen. Et te nro celos
 nouos et terram nouam Et non erit
 in memoria priora neque ascendent
 superiora Et la qual ymbra portal
 quanto es tendida no la cal expon-
 de de puner apres basta a laire
 solament algnys. Cero nostre seys
 portal quanto elle no mouuen lo
 seu nom. Ans se dauen aydolatria
 Comolies supsticions diaboliques
 En volien hoir los sanets preste-
 tes que ell los tramezia per tallos
 profeta tots los mals seguentibus
 es fam implore perdicio de llur nom
 Caurorriment que haura deu. Els
 ymberas quels darà yternal combat
 Co es que null temps pus nols ges-
 saria per poble seu ncls appellari
 sots aquell nom que dabans era-
 ans dui que daquell llur nom bell
 no sera fera pus mencio davanell
 Co es que jances no li planua possi-
 qui de aquell nom se volha matular
 ne nomenar. E acorrenias llon-
 gamente tractat en lo libri ques
 appella triumphus per fidie iudeoz
 en lo. xiiij. capitol.

Capitol. Cyl. que par sia que
 lo poble yria sia per poble de is-
 rael. Empere mesual que sia
 appellat yria que de israel que.

Hi algn demandava per
 poble yria daqui onom
 si den hauer nom poble
 de israel pus que aquest nom ha
 perdut los jueus e los ypians son
 aquells qui eten significati per
 aquest nom israel. Car israel ayat
 vol dui comprehendens deu ay com-
 damunt esdis. La certa cosa
 es que los iudeus han perduda la

concrecion de la qual quan en
 nen que les ha deu nostre papa
 la llur leg que cillos den en
 en que tornarenne hemisferio
 hon que iasullen del monsion
 caia bengue amb ho neguan
 lamente ne saben que es. La
 priuys delluya com dient
 An aquest temps i se pot
 saber algunes qualitats del
 monsion si es que lo poble no son po-
 ble desfau deu. Quan car i se
 rebe aquest nom per tallo que
 ven deu segons que explica
 xxvii. E aixi maten lo i sebe en
 figura la ciudat deuca en poble
 special qui satis for alcó del mon-
 concrecion deu. Dendro pus des-
 cassa huy en los pueg que no am-
 ven deu. Segunys si que desca
 lo accessori. Co es que no sien cap-
 lars poble de israel. Deuella
 iabu qui es alleguado quant dug
 que puo que los ypians son aquells
 qui son significati per aquest nom
 sequent se que aixi denomenar
 nom. Co es si aixo era ver. Si
 sia que com cosa del monsion
 hauer infinitos noms. Llora co-
 sa es que tot hom es significati per
 tots aquests noms. Co es per suffi-
 ciencia e per unitat e per operacio
 e per maner e posant. Empere null
 temps hom negu no haver rete
 aquesto nom per seg propi. Co
 es en nostre pposit. Car par dui
 yria sia fill de israel en quanto co-
 neix deu. Empere ja per dui no
 seguix quod omnia hauia nom. La
 segona ppositio es aquesta que
 aquest nom yria deuall de israel
 fill de deu de monsion dignitatis
 fons comparatio illis appellat
 yria qui no esti appelliada
 israel. Lo que omnia hauia
 nos deu appellat. La segona
 pellat de israel fill de deu.
 aquest nom yria que es
 la deuall yria qui son

les mires començ per que
lli est no el reue persi ma
re li simo domini regnum

no mal mes que si ac cap de d's pme
La tercera poficio es aquella q
pertal questa coneguda distincio
entre judeu e xpianos mesual que us
dans retenguen llur nom clos judeu
aqueu ques solien hauer Car si es q
pauuen tots un mateix nom lauor
nos sabia qui son xpianos ne quisso
judeu La quarta es que tots s'q
los judeu falso amet retenguen lo nom
de judeu e q que aquell nom signi
fica. Ans coneguan propament
hauer nom de xpus Empereu negi
xpia nos deu appellar judeu en q
d'un sanct augustin en la epistola xxv
que trames ad asselinius epum lediu
que xpia spiritualmet por esser dit
judeu Car es deu confessant ari
com aquest nom signifia. En po
lo xpia nos deu appellar que per
quano inconvenients qui s'en pren
segnar. E basta acasam xpia q totu
tempo retengua lo honorabile noz
de Crist e tot altre leix anar. La terc
es leuita. xybi. Vinent les coses
nouelles levarat les belles.

Canto. Cyli. per que ihu
no son personalmet la ug xpiana

 Es encara romanen ac
alguns d'uputes. Lo p
mer si es Com pot esse
verent que ihu xpist haua instau
lida la sancta idigio xpiana Si ell
nola haua scrituver si mateix ans
per altres se es al mon publicada e
scrita. ari com per los sanies ap
tols e per los euangelistes. Si
aqueu d'upute appar soluno tantost
si guardades avial exemple Coes
que no contestant quel papi o
emperador no scruuen llurs lors
Doses mans p'nes. Empereu si son
un estatut o decretul o leu basta
que la manen no es necessari que
ells la scruuen personalment. li
es en nostre apostole. C. lo nostre
saluador p'reuen q manu diuulguer

als sancte apostoles la sua sancta
doctrina xpiana e aquells p'si
per altres per inspiracio del sero:
mateix han la scita e p'seyada
ari com jau en lo testament nouu
per que appaz que iau sia que los al
uador nol auia personalment scrit
la sancta doctrina xpiana q no
resmunt es ben que ell la instru
lida condonada. Lo segon d'uput
est aquest e es maior per q ell
xpist nos sun per si mateix la sua
doctrina xpiana e euangelica en
per moltes iubilos appaz que mes
hagueria valent que ell mateix
lo hagueria fet si attens an q'is
mona. Lo p'mer si es car la do
ctrina xpiana ne sera de maior au
tontat e ab major fiana horre
gencia hom. Lo segon quelanci
lauors la legria hom ab maior de
uocio e lo co: sen encenencia mes
en amor del senyor. Lo terc
es en uco fora ihu xpist plus se
blant ala costuma dels leuats
appletes. Car aquells mateixos qui
diuulgaren la ley eles appletes
aqells mateixos les scruuen. Lo
emperio no contrastant deg saber q
molt m's ho ordena la sua saudia
que per altres fos estat scrit. pu
blicat tot ac que ell seu quenos si
ell mateix ho hagueria fet. E aq
par per les seguentz razonis. p
merament en aquell o aquells
qui la doctrina e ley euangelica
xpiana haueren a scrire per soi
haueren a recomprar los grans
injusticis e les acabades obies de
per fetu sanctedat que lo senyor ha
una fete en esta present vida. cas
per confirmacio dela sancta doct
rina. E ari mateix hauen a recop
rir la sua gran fama que hac pa
aco en lo poble. E com hauia los se
en mys e contraris spugnatis
e les llurs errors manifestades
E Tia com ell fos font e forma de
perfeta humilitat no quema que

ell de si mateix sciuys coses tanal
 tes ne tan marauelloses. Aixi
 mateix que llauors los enemis
 seg hagueren gran raho de mens
 presar la doctrina avei com defet
 ho feien ell viuent quant los re
 uelaua algunes de ses excellencies
 personals per que li deyen en la
 ra. En fas testimonj au mateix
 per que appas que lotent testimoni
 nji no ha ueritat. Aixi hodi u s'ac
 tiohan. Vm. vñ. per que per aco no
 volches sciuie de si mateix me
 sofessi que altre quis vol ne scius
 mentir que ell visque en aquest
 mon. Esfibia ell be que acu sua
 mos exemple de meys priesci
 tota la hore etota matina croia
 la gloria mundanal. La sego
 na raho per que nos couenja glo
 seyyor mateix sciuys la doctrina
 euangelista. Sies a ensenys al
 mon la virtutce excellencia denie
 seyyor lespit sanct car aixi com
 ihu xpist ensenyia sabutut egle
 sia en la marauellosa redempcio
 dels homens aixi lo sant spit en
 senya la sua virtut inspirant als
 coratges dels fundadors dela sua
 esglegia que sciuissen la vida del
 fill de deu ela sua sagrada doctrina
 e sollement la publicassen al mon
 E aco diu sanct iohan en la sua p
 meia canonica cap. v. dient. Spis
 est qui testificatur qm xpis est ve
 nitus. Co es adir quel spit sat
 ha donat testimonj al mon E aco
 parlant aell per los p'mets p'rev
 oadors e doctois dela sanctitat
 narrat. Alla qual ha dit per ells
 que ell es veritat. Co es que ha di
 t a al mon pura veritat mostrat
 la clamament per paualos e per
 obres altres e marauelloses sens
 tota pabor del mon. La tercera
 ha en per aquesta maniera de fer
 testimonj aixi per lespit sanct coz
 diu la tercera raho la doctrina del
 salvador ne es puo complidament

confeimada per esta manera to
 ta la triutat li dona testimonj.
 merament lo pais promes donar
 lo seu fill parlant al mon per los
 profetes avi com d'us s'et pau
 en lo començament dela epistula
 dels ebriei. Apres lo fill ho enfil
 aixi esser per obra e per pauala
 p'renent en si cum humana e p're
 cant al mon. Apres lespit s'et
 dona atot aco complit testimonj
 parlant solennamentala sancta
 esglegia per los sanets doctois e
 primes p'revadors euangelis
 tes e per aquells confessant e ap
 uant aquelles matricos coses es
 sei feres per ihu xpist en la tra
 les quals lo pais ha uamspira
 des als sanets prophetos. Ans que
 ihu xpist uingues en carn. Ele
 quals ihu xpist apres ha en cre
 uio posides e les quals los sanct
 spits ha desprius a nos renegades
 per los seg p'revadors. E aco diu
 sanct iohan quant diu p'ma
 iohannis. V. que tres coses donen
 testimonj de ihu xpist en lo celos
 es. la altesa dela ciehenta dela sue
 ta xpianitat. les quals tres coses
 son les tres persones d'unals. Co
 es lo pais lo fill eloasant spit. La
 quarta sies car raho dicta qm
 deuia ihu xpist soferir la passio
 e haver victoria del demoni. E per
 consequent passar per la morte
 fer les altres marauelles que feu
 que no que de aco haguer fama
 ne laboune sen sciuibres uelent
 per experientia que neguim qns
 fetis no s'osen en scriptura sole
 na. ans que hom haua vista la fi
 Denchs sciuie la doctrina xpiana
 no bema aell. Ans se pertanyia la
 altres qui ho deuen fer apres la
 mort del seyyor. La quinta
 raho si cu car per aco volch dar
 lo fill de deu ala sunta esglegia
 auctoritat de publicar e sciuir e
 aprouar e interpretar e respondre

¶ Es lohar si mateix Empere La
nosta miseria e poch's prudencia
no reberia ab aquella dolor que fa
quant ho bou dir a altre ¶ Per que
oppas que totes coses pensades mola
mes valgue e es anos pus profitos
e a maior gloria del saluador que al
tic scrups la doctrina xpiana qno
ell personalmente no gressant que
ta sia venguda del principalmēt a
com la triu hir dela font viua e be
rue iudiciente.

¶ Capitول. Cel m. que la doctrina
xpiana es estada scrita per quate
euangelistes.

Es de mil'eure la forma e
manera com ihu xpist ha cis
transmiser ordenat e ha: enc
lada la sancta ler e religio xpiana p
diuerses subdelegatis e per apurats
testimonijs. Deix aq' nota: algunos
documents e notables. Lo p'mer
si es que lo nostre saluador no deign
per scrupulo sanct euangelii e per
publicar la sua alabida qui es fona
ment autentich de tota la sancta re
ligio xpiana nev appella gru multi
tut de scrupulosie de testimonijs per
tante quant la memoria dels homes
no fosa bastant. Prantes coses a le
git ne avenir. ¶ E per tal dui sunt
augusti en lo vñ. libre dela curia
de deu en. vñ. Capitoul que degrada
e razonable cosa era que aquests p
meris testimonijs e scrupulos dels fets
de ihu xpist e de la religio xpiana fos
sen pochs. per tal que si fosen molt
per lo gran fastig quellos homes
no haguerien foren provocat a mes
preser ho tot. Lo segon notable
es que aytan poch no fosa cosa con
nent que un hom tot sol la hague
scrupulne al mon publicada encara
que fos estat lo pus notable apos
tol de tos los altres. Cai jat sia q
morses tot sol hague la ler de deu
presa e dada als pue. Empere no es

est semblant aco ab allo. Sabo es
car la ler estet dada ab grants fo
als eterribles maravelles de laria,
estat de deu e davant tot lo poble
segons que appar exodi. Ybni. En
la ler xpiana es estada donada ab
lpirana humilitat e simpleza e d'and
fou poches deprebles per escriptur de
tota la multitud xpiana qui huy es
venguda. per que seya m'ra major
compliment de sa feimeta e ab pus
clara confirmacio de sa veritat que
fossen molts testimonis publicares
aquesta sancta doctrina xpiana. ¶ La
appar encara i co mateix per dñes
ses razons. La p'mera s'es car
razbo natural dicta que la cosa ayunt
com es pus dificil ayunt ha m'ra
que sia mil'e quada e testificada. E per
consequent que nosia solament co
firmada per un tot sol testimonij. Co
donchys la lig de morses no manas
res ciurie que sia sobre tot entenp'm
e la sancta lig e religio xpiana p'os
coses passant tot nostre entenp'm
mentre vñj. segons que appara
al quin' libre seguent. Donchys ap
par manifestament que aquesta lig
sancta deuia hauer mes de un testi
monij e deuia esser per dñes ses
persones testificada. La segona
razbo prouant aco mateix es aqua:
La la lig xpiana es en si de incom
parable dignitat maior que la lig
vella. per que convega que hague
testimonijs tals en vida e trans en
nombre que ella fos suficientement
mostrada esser vera. Lo tote no
table es que per special ordenacio
del fill de deu ihu xpist e' estat oz
Donat ari que lo p'mer testimonio
mis autentichs qui la vida dell ma
tre e la sua doctrina euangelica
e religio xpiana han autenticament
sura son estats los quatra sants eu
angelistes. E ja sia que segons la
lig de nostre senyor deu en testi
monij de dos o de tres deyaessent
nada se e plena feimeta. Empere no es

maestmenys plats ala saiuella del
nostre redemptor que aquestis p
messò autentichs testimonys e sobre
habundancia de plena testificació
fossen quatre: Jursia que sots aqüi
nombre fossen així mateix possats
per especial misteri e es aquest lo
misteri segons que appar per capte
ciencia e ho proveu los geomètcs
clarament. Tot cors quadrat en
totes parts ha en si tanta fermetat
que tots temps han fermecitat en
quadrat. Com pots veure clara
ment en lo darr dels juguadors sic
en tot altre cors semblant. per la
qual cosa aytal nombre de quadra
deuia auerir als euangelistes
adonar la entendre que la llur doct
na hauria tanta fermetat e de
virtut que no per poder de principis
ne per finesa de filosofia ne per
malicia del diuom ne per fulig
de heretges ne per ipotesia de fil
los ypians potia jamés caure an
estava tots temps en sa vigor e en
si força. Així mateix l'hem glos
caduc iicals han quatre peg dels
grans enobles ebells en ostentac
todes. Espera vida ypiana requie
de necessitat quatre virtuts medi
nals. Elo cel ha quatre quadrats
quatre triplicitats segons los es
tiolechs. Elo mon ha quatre dife
rences les quals segons quatre
vents principals qui son. Quent
ponent. Elenitano frig. ior.
Tot en així la sancta religio e
vida ypiana seu sobre aquests suts
quatre euangelistes així com so
bie una bella rodia o carri iul
cones en si plenitat de virtutis anos
declarades per aquests quatre eu
angelistes en lo ossill de la bida
del salvador que ell nos recompte
qui així mateix prestant lo qüel est
ubero a totes les quatre parts del
mon per virtut de aquell qui es. i.
en essència e tres en persones. U
les quals coses totes en temps ap

per que lo nombre quacunquid
na a nostre senyor testimonij qell
en la sua essència e alteza està en
alacut qui per manca de quatu
nau se ha a explicar another en quatu
confessam en ell unitat de essècia
etiquent de persones. Jursia que
parlant plement e segons vitat
la sua unitat ab la unitat de persones
no faca ni rebaber quaternau co
la sua alta essència no sia altra co
sa simo les tres persones/ no les
tres persones sinó aquella alta
essència així com se ha adduzat lo
guarement en lo quint libre

C. Capit. C. xlviij. que posa p
uma autoritat la sancta esgl
sa i ha rebut aquests quatre eu
angelistes i rebutjats altres.

Lo quart notable es que
la sancta religio ypiana
no ha rebut aquests qua
tre euangelistes solament p auc
to: utat llur appa. Ans los ha rebut
per autoritat plementariam del
sanct spirit qui aquesta doctrina
ha inspirada als sancts euange
listes així com declararem en lo
Capitol quint no contiastant que
alguns dels euangelistes haguer
sen vist a hull moltes de aquelles
coses qui scriuen en los sancts
euangelios. Apies appar que
los euangelistes sien rebutjats p
special autoritat del sanct spirit
ell es aquell qui es atribuit tot
spiritual regimenter e governacio de
la sancta religio ypiana així com
dauill hauem aconsenyat. Son
encara rebutjats los sancts euange
listes per autoritat de tots los sacer
dotes. E per autoritat de tota
la sancta mare esglisia son posat
e rebutjats en la scriptura en que son
Dios parla lo decir en la distinc
cio. xv. & en altres llocs longua
ment. per que non cal aqüi tot repe

mir. basta aco poch en summa que de
aquesta autoritat hanc dir des^{ta}
en lo capitol. **C** et deus ne parla
rem ay mateix en los capitol.

Lo quyn notable es que la seua
marie esglesia no ha volguts rebre
altres euangelis. Car dñi sanct au
gusti en lo ipme libre quin appellat
dela concordia dels euangelistes q
aqueells altres aquis son estats atz
bullets euangelis no foren tales
en llurs temps que meresquessen
quela esglesia los donas fe. **M**aior
ment com segons que dñi ay mateix
aqueells haren en llurs scrits posidit
algunos estos falses e contraries a
la sancta vida e religio e piana. **E**
aco dñi ay mateix sanct ieronim
sobre sanct mattheu qui dñi que los
euangelis aqueells E de aqueells ap
tols homens foren comencament
dedicades heretiques qui encara
duren hui en dia en lo mon. **T**ra uho hi ha e es aquesta. Car de
alguns libres qui son venguts a
les mans nostres. Aixi com so aquells
avents euangelis e semblantes noll
null temps la esglesia no ha sibut
quile hauia fets. **E** aquesta es la
uho segons sanct augusti per que
no son posats en lo cors dela biblia
encara que fossen bons libres e pro
fites. **P**er aco potre veure que
per lo euangeli quis appellat desat
thomas Eastic de sanct maria Eal
te de sanct berthomaeus. **P**alme dels
xii. apostoles. **D**els dels agnionans
altres de basili. Altres de nichodem
no son estats rebuts per la sancta
marie esglesia ni encara aquell q es
appella dels nazare. Del qual dñi
sanct ieronim en lo libre. illustris
vnoq en lo segon capitol que ell
lo translada. E dñi que de aquell hu
sa souint en sos dies Dugenes em
perio com la esglesia no ha rebut
no ha en si autoritat neguna.
C lo. vi^o. notable es que aqueells
quatre scriuans e euangelistes so-

estan de sanct mattheu. Sanct mattheu
Sanct lucy e sanct iohan. Sancte
mattheu es estat gloriós apòstol de
l'm xpist e euangeliste doctor e
martyr. Aqueste segun p'mer son eu
angel e scriuyl en ebriany. Segon
que dñi sanct ieronim en lo legen
prolech sobre sanct mattheu. E segon
que dñi sanct augusti e sanct ieronim
e sanct iomig scriuyl en iudea en
temps del Empador gallicula. **E**
aci nota que lo seu euangel e scrip
pus souint en la sancta maza esgle
sia que neguiz dels altres. D'ahorat
la sancta marie esglesia volent do
nar speranca als peccadores hysa
ay mateix comunament tot jom
en lo ofici quant als psalmes del sal
teri de davud. quant als epistles
hysa mes que les altres aquelles de
sanct pau. E quant als euangelis
hysa mes aquelles de sanct mattheu.
C E aco per tal Car segons q dñi
sanct iohan tres linages hysa de
peccatis en summa qui tot lo mon oc
cupen E en que tots los altres pec
cats se ranquen. **C** o es peccat de
superbia de luxuria e de inuidia
Per peccat de. Superbia peccat ser
pau qui son terrible peccat upoz
dels xpians. **P**er peccat del luu
ria peccat davud ab licetbe peccat
qual cosa feu auiuire acomes sem
bit qui era hom leal e bo. **P**er pe
ccat de inuidia ha peccat sanct ma
ttheu qui quant l'm xpist lo apel
la entena en los temporals guays
C o es en leuar les leudes dels boges
dela mar. E jatcia que aquells sien
cruts grans peccadores. Emperio
tots han habida tan gran misi
coidia als nostres senyors deu. **C** a no
solament los ha perdonat los que
peccants ans los ha fetos en la pietat
esgllesia peccadores fore assenyalad.
C Car sanct pau qui era dibons
gran perseguidor dels xpians seu
lo sobiran peccador e doctor e legall
de cosa electa en xpiandat actus.

Uui. Et Sanct mattheu dantz adulterie e hombrada ha fet d'esser profeta ex tellent e psalmista. Sanct mattheu agi mattheu auar e coben e entenent en los mundanals guanyos ha fet notablement mensyspres al mons. El ha fet singular amador de pobles en fabrent lo apostol e euangelista. Legu donches nos deu de sefres que quant penssa oyales peccadors hauent trobada ab deu tanca de gracia.

Capitol. Cxlv. qui posa hon los quatres euangeliostes segunz los euangeliostes en d'nes legue.

Fest benevit sanct mattheu hac altre nom Coel leui ani com luce. V. emai. 17. 11. e pietatis son euangeli en ethiopia. El sciu en ethiopia e in iudea agi com lo capitol. Et bimpo posa dantz jadis. Sanct mattheu es lo segon euangeliosta e apres sanct mattheu estiu son euangeli en yralia en Roma en temps del Empador Nero claudig. Es apies que aquest son deyeble de sient pere. Eson hom de subiana tristutat e per tal setolch lo dit gros per tal que fos rebujat tots temps aesser preuere al qual osia se tenia per mabil. Es que aquest pere des puixs indispensia. Aquest pere quan per los fecls xpianos sciu lo euangeli en Roma en lat ag com es dit. lo qual euangeli pere aprona quant lo hac ben ie gonegut qui apres mori martir en alexandria de hon era bisbe. Aquest no uen de ihu xpiste eo que sciu. segont que dess e de sanct luch d'ns sanct gregori en lo come cument del seu dialogo. Mas per leal e feel relacio e apronada de sanct pere e daltres sciu eo q' diu. E en ficio los euangeliostes es lo pus cur. E aquest son

natural del triu de leui. **S**anct luch es lo terc euangeliosta qui es cuius son euangeli en athaya en los palets de bascia qui tien que sia en Grecia son natural de antiora de arre de metge qui son spain deyeble de sanct pau e del qual ha son euangeli. E sanct lach per ze uelacio de deu. segons que ell mandi ad galatas p. E ad ephesios. m. p que sanct luch en lo p'mr capitoli de son euangeli apposa e gessta q' de altz lo hauja hagut. Aquest feu ecompli lo libre dels actes dels apostols. il aquest celeben alguns que apparech ihu xpiste e adeofas en temps apres sa resurreccio. Co cleofis e sanct luch anassen en temps en lo castell de emaq. jar sia que sanct ambros sobre sanct luch d'ns lo contrari quedui que lo companyo de adeofas hauja nom emaq hor. Enxi ho dien les ystories. E appon tots temps sobiranament cast e abstinent en la vida. Aquest son especial seuidor e similiat de mado na sancta maria segons q' appar en lo seu euangeli en lo qual pos la mes de aquestes coses quela gloriosa sabia que neguia altra persona. Agi com del misteri de la sanam mercinacio del fill de deu. Aquest son molt carament agustat en companyia ab monsevor sanct pau segons que sanct pau mateu diu en la epistola segona que traue a dñmoteu en lo quart capitoli puiys mori en bitinia plen del sat spirit segons que posa sanct ieronim en lo p'rolech que fa sobre lo euangeli de aquest mattheu euangeliosta. An aquest dona grans labors monsevor sanct pau maiornement per tallo del seu euangeli scit disseritament e veritadera agi com to d'ns que uen en la segona epistola dels corintians en lo vij. Capitol. Sanct iohan es lo quart closter euangeliosta qui son cosimilata

de ihu xp̄ist son apostol e euangelista patrarcha e preceptor e doctor en d̄la tots temps verge xp̄ist ihu xp̄ist leuat deles noches. El quest scriui son euangelii en d̄lia menor en la ciuitat dels cibesians entep̄ del Emperador minceua. Elo apocalipsi scriui en l'aylla de pafmos d'quest scriui son euangelii de reuersos quels altres. E aeu que en ebria yoh. El quest es posar lo derrier en la biblia per un librie que y ha seu quyo appella lo apocalipsi. qui sentiu en la fi del librie. Venit domine ihu. Adonaz aentendre que aixi com la biblia e bell testament per principi immutabile qui es ben deu. dient mes seis. In principio erat deus celum et terram. ihu plau adeu que pus que ell sees encuernat e ab eam ha mania aquistat que lo testament bell feneschia per com incipiua. E peccat per inspiracio del sancte spiritu es aixi fet que lo derrier librie dels biblia lo apocalipsi qui es librep̄ en verge scriu e ordenar e encuera sobre altas sanctificada reimenar. Car lo terme e derrier paula del apocalipsi e c. aquesta. Venit domine ihu. En lo qual nom de ihu es significada la persona diuinal de deu lo fill supportant la natura humana per ell assumpta en la qual persona en caruenda sera tot lo nostre pecymet en gloria. per lo qual pecymet natos adorauir e d'icau quers sap amanir es oide hadi tota la doctrina catholica posada en en si mate testament en que esta fundada la sancta religio xp̄iana.

Capitol. Cylbi. qui posa com casam euangelista es estat figurat per un angel en la seua scriptura

Pries aq; e penissa quicha, uemdir e considerar en apach quins scriuans ha haguts la sancta se xp̄iana ne co

alta exzellenta e sancta. la qual sanctedat e virtut era qualquieda per ezechiel profeta qui en suis veus aquests sancts euangelios sots ducisseu figures qui aells conuenient e atessan la sua. segons alguna apetat deson euangelizar edifico testifical e del parlaz del salvador e dela sua sancta doctrina. El dñs i odju sanct gregori exponente lo primere Capital de Ezechiel. Les figures que ven ezechiel profeta segons que ell dñs en lo primer Capital de son librie foien. Coes figura de hom. e de leo. e de bou. e de aquila. El per la fac o figura de hom entenen los sancts comument sanct mattheu per tal com mes que los altres nascia dela sancta humanitat de ihu xp̄ist. Edela sua generacio segons la eun. aixi com appar en lo començament de son librie. De la figura del leo qui es bestia la pus forte q; lo ha sia entenen sanct mattheu. En mes val de la vigor e potencia que ihu xp̄ist ensenya en la sua sancta resurreccio quante se demosta de amoll fet leo per la victoria que ha del regne dela mort e del seu príncep lo dymoni. De la fac o figura del bou o vedell del qual han auen los sacerdotos en los sacrificis entenen sanct iohann. qui mes que los altres parla del sacrifici e del sacerdotio e del temple. aixi com appar començant al principi del seu euangelio e en son process. Eaco feu volent ensenyant ihu es les sobiran sacerdotes bisbe aixi com han aperto dauid. dient. Tu es sacerdos in eternu. El per la fac o figura de aquila entenen sanct iohann qui com aquila vola pus alt. Excepcion del sagrament emissari de la sancta diuinitat aixi com appar ja en lo començament deson euangeli. El per que appar que ihu xp̄ist son bom en la nativitat

E son com a bedell en la passio E
com a leo en la resurreccio. E com
a agnus en la assumpcio e castellio
segons les pietats alleguades de
aquests animals dessus dits.

Capitol. Cxlvii. qui posa per que
tots los quatre euangelistes no si-
ren tots apostols.

Dels encara se posa alguna ma-
necia que possesta ia
ho que com los sancts apol
tols fassen persones pus altres de
major cedulat que no los altres
deables de ihu xpist qui tots los
fien de ihu xpist hauen vista sall
e qui communament fien abell en
vida per que donchs los quatre eu-
angelistes no fien tots apostols
ans m' ha d'os Coes sanct e anche
sanct luchs qui co que recompten no
saben per vista s'no solament per de-
relacio d'altre. segons que ja es da-
munt alleguar que d'ui sant gregori
en lo comencament del seu dia
legou. En aquest duple respo-
nen los sancts doctris dient que aco-
ste es aixi fer per special ordenacio del
sanct spirit per aquestes ratios
seguents. La p'mera si es adonar
a entendre en aquells quipes
ihu xpist vendrien que en fets d'a
lleg e de la fe xpiana no solament
deu hom fermamer creure als apol
tols e a aquells qui veieren los fets
del salvador. hoc e entia a aquells
qui son benguts apies. L'or de fer
es aixi que en aquells ratiost
apies los sancts apostols es esta-
da donada per la sancta esgl'sia
aquella manecia se e cedulat en
tot co que la santa mare esgl'sia
ha aprouat e reebut qui son do-
nada als p'remis fundidores. Esq'
ta ratio posa sanct august en lo
p'imer libri de la concordia dels
euangelistes en lo comencament
La segona i'ho es car per aixi

se aprouen dues manecies solenes
de fer testimoni altai. La pri-
mera es fer testimoni de cosa vista
clarament e hoyda per aquell q'
fa lo testimoni. E questa manecia
de fer testimoni es de la mateixa da-
ra atot hom entor lo mon. La
segona manecia de fer testimoni
a altre es quant hom d'ui la cosa no
quei hem que la d'ui la ha vista
ne hoyda ans que la ha hoyda re
comptari en aquells qui son dignes
de eissi creeguer. E quant
avi es que avi be aquells co q'ells
son persones de gran fama e de
bona vida e de gran reputacio. E
questa manecia de fer testimoni
e cedulat es tan necessaria altra
que sens questa nega una cosa
publica nos posa gaudenciar ne
negar no posa adeu seruir l'elepa-
torene mare honorar ne en ells cur-
re que i'eb li attengueren ne en
negar estament negligencie scatolog
no posa ben viure. si hom no creua
e donaua fe a moltes coses quelles
no sap sin per relacio d'altre aq'ui
donaua. De questa manecia
parla sanct gregori en lo seu dia-
legou en lo comencament. hon en
senya que es necessari de creure el
duple moltes altres coses blagues
aquellos qui apparten a bull. per
confirmar donchs aquella manecia
de fer testimoni al sancta esgl'sia
mon los sanct sp'it ha ordenat que
aytal manecia de fer testimoni de la
sancta esgl'sia prengra en los
pus altos fets seg. Ilo es en los fo-
ment dela richesa xpiana aq'ui co
es lo euangeli de sanct luchs q'ell
de sanct març. Per que la sancta
mare esgl'sia donaua fe a sanct març
en co que d'ui car ell ho hag desat
perie son mestre per autoritat d'
qual ell ho f'ru. E sanct pere lo q'
ua el l'hore a la sancta esgl'sia ay
com a ventat fundamental d'ella
segons que d'ui sanct jeronym en

lo librie qui appella i llibre i llibre
 ioniz en lo. vñ. capitol. la qual
 cosa ha de un llibre de sant dimer
 qui appella llibre informacion
 E aco es aqui en lo. vi. llibre. Et
 luch ay mateix de xeble e copiaro
 de sanct pau bia son euangelio
 de madona sancta maria e de san
 pau e de tots los altres apostols ay
 com ell dju al començament del seu
 euangelio E ay mateix hodusat
 lewom en aquell mateix llibre e
 sus allegant en lo capitol quin
 diu que alguns se penssen que
 tots temps que sanct pau allegua
 en les sies epistles. dient ay e
 dit o. ay. es en lo meu euangelio
 que tots temps ho entey adir de
 aquell de sanct luch. La terci
 raho es car aco dona majoriedu
 litar ala veute euangelical qnt
 hom ben quellos euangelistes q
 son derreis e qui no foren apostols
 se concorden plenamente ab los
 euangelistes qui foren primers
 e foren sancts apostols. En quar
 ta raho es per exemple adonau
 tota xpandit que ayant sedeu
 hom presai testimoni de sancta pe
 sona capionada si be no ha gran
 de dignitat com aquell qui ha
 jat sia que sia ay mateix persona
 bona e sancta. Taho es car afer
 testimoni mesme deu hom gruenda
 bona vida que no fa gran de qui
 estament. Per que nostre servor
 le spít sanct ay ha volgut pre
 sare uebie en testimoni dela cre
 bencia dela sancta fe epiana sant
 maria e sanct luch de xebles apo
 stolis Com sunt mattheu e sanct
 joan E de tanta credulitat sora
 los bns de aquells com los altis
 La. v. raho es per tal quellos
 sanct spít horras la sancta egle
 sia de nouells grag de dignitat
 de persones dimeses. hon no so
 lamente es gran gran esser aps
 tol. hoc encara per si mateix es

gran molt gran esser euangelista
 e testimonj autoritzable de veritat
 Sac dju sanct pau ad epbefios
 .vñ. dient que nostre servor deu
 a ornar la sancta mare eglegia
 ha donats alguns qui sien apos
 tols. Altres apbtes. Altres una
 ghes de aco mateix dju p. com
 trou. vñ. Et alguns empes dic
 aci que puo iabonable cosa fora
 que sanct haguen sent lo euange
 li en loch de sanct marie e sanct
 pau en loch de sanct luch. ay
 aqueles no parlen saument
 en negum fet del mon començam
 nes en temps jutge es e testimoni
 .iiij. Començò a sanct pere per
 tangues de jutges del euangelio
 de apionar aquell e de lluitar la
 la sancta eglegia ay com apelat
 e regidor de aquella. segunq se q
 ell no deuia esser testimoni nepp
 consequent non deuia esser scri
 ua qnto pertanyia mes a altie.
 El ay mateix com sanct pau en
 ses epistles parlas magistral
 ment e preceptor e coma hom
 qui manaua per autoritat de ihu
 xrist. Donchò ell mateix nodech
 recomptar co en ques fundame. Co
 es lo piore del sanct euangelio
 Ans se couenja que persona alia
 donas testimoni en aco que ell de
 lha e questi son sanct luch. Ite
 com aquells dos sancts apostols
 sanct pere e sanct pau llauoros
 sen generals capo de la sancta ma
 ria e eglegia apres ihu xrist si ells
 tots sols haguesen tots los fets
 dits e ordenados de ihu xrist re
 comptades pogueren algunes au
 re que haguesen dir en favor
 de si mateixs. per tal que ay co
 a successors o. abitans o a commissa
 uis de ihu xrist haguesen perlos
 homens del mon e obtinguessen
 maiors honoris e benificis. Ite
 de maior autoritat ei ser major
 altie que no per si mateix major

ment en aquells qui manc ^{el}. Una cosa es que aquest p^{re}uologí han hauit los sanets apostols que negun per manerà de preclar nota sciu^{er} les ne en forma de manament en la sancta scriptura sⁱmo los sanets apostols ^{el}. P^{er} que appar lo p^unt principal qui era aquest^{co} es que totes coses pensades que mes ual que altres menoru m^{es}s dcls ap^{ost}olz hauien scitu^{er} los sanets euangelis o la sancta fe o religio xpiana que p^{er} solament los hauiessem scrits los sanets ames apostolz.

Capitol. Ex lviij. qui posa per que los euangelistes son en tal manca a ordenat^o.

Il mancua axi mateix la forma dela ordenacio dls euangelistes es ual a alguns de marauellaz. Car apparvia que sanct matheu e sanct iohan com sien estats apostols deguessen esser posats p^{ri}meros en la ordenacio dela biblia e apies sat matheu e sanct luch qui no foie ap^{ost}olz Empereu & no es axi ans enties matheu e sanct iohan son posats sanct matheu e sanct luch. Enaixi dupte pota respondre quel orde dls euangelistes Com sia per ordenacio del sanct sp^{irit} es fort razonable segons que appar per quatri posicions sequentia. La p^{ri}mera apostolos sic^o que sanct matheu deixa esser posats en lo p^{ri}mero lloc p^{er} aquestz uerbos. Car p^{ri}merament ell era estat per ihu xpist couert etiats del ofici e vida fort contraua ala uida a la uida del saluador. Aixi com appar en son euangelio e de l*ius* es dit. Que doncha aytal faca ihu xpist testimonie la sua sancta doctrina. Segueri^{se} que son testimonis es de mole maior eficacia quam es en questa part que no es lo testimonij de sanct iohan

qui era austrar per ignorancia de debida e per gran parentesi. A bon certa cosa es que lo testimoni avrant es de maior eficacia cos aquell qual fa es pus estony e pus luy en bida centonys s^o dicens a aquell qual fa per tal de lnen los mes segons que posa d^uuu en lo psalm volent ses marauilles exaltari minima nostri sunt judeus. C^{on}tra dir que los lluis en milles donen testimonij alegraries e marauilles quedez los ha ipsa feres qui cien majors q^ualtro que jame^s fossen estades feces per tal h^e deuia tot homs abans tuncie pus quels enemiches hi donauen gran testimonij per que appar que sanct matheu qui era p^{ri}merament com a contiari a ihu xpist deeb es ser posat p^{ri}mer que sanct ioha. E axi mateix que los altres qui no foren de aytal uida ne de amissament triatz ne de axi luy com sanct matheu. La segona razo per que sanct matheu deuia anar p^{ri}mer en especial que no sunt matheu ne sanct luch es per tal com era apostol. El hauia vist personalment alzull e hoies los fetis del saluador e sanct matheu e sanct luch nouies uyen vist. La segona apposicio es q^u que sanct iohan deeb esser posat en lo deruer lloc apies tots los altres. Aquesta appar per tant car ell com sia figura e entres pagis la en la sancta scriptura axi com dimunt es ditato per tal lez ell p^{er} la pus als que los altres dela sua sancta diuinitat e m^{es}la ences en lo deruer temps de ihu xpist junt se acostuma ala mort q^u es en la sua figura ala uida reina. quante lo dit e apostol estrech dedicat sobre lo alzull e sanctificat vita del saluador e per tal com la si principal de tota la fe xpiana la euangelica doctrina es contemplacio dela sancta diuinitat per apo sanct iohan es

posat Jhersei de tots los euangeli-
stes. Donant per aco a entendre
la sancta marie església que visio
dela sancta diuinitat. dela qual ell
en especial parla püs alt en los sen-
euangelis es si e reime dela sancta
doctrina euangelica. El pxi ags
ta cosa. ix. mateix afigurua ha pla-
git anostre senyor deu que labida
de aquest apostol suestada püs
longua que dels altres entant que
hom no sap si es molt encar asig-
fiar questa visio dela sancta diuini-
tat de que ell parla aixi alt duraora
en per tots temps sens morte sens
termen en parades arons los benalmy-
ratos. La tercera proposicio es aquesta
que cosa era necessaria que sari mat-
e sanct luchs folles al mig posats.
Appar per tal Car püs que los suts
euangelistes son quatre. Sanct
matheu es de necessitat primier
E sanct iohann deuic. Seguidus se y
scoi que los altres han a esser al
mig. E aquista proposicio sanc
augusta en lo pxi capitulo libre de la
concordia dels euangelistes av-
tal valho. Digna cosa son q döo-
tan caris fills engruessen entredol
parets per tal que lluhs dits rebes
sen apuda e quanymen de auca
na part e folles lluhs testimonys
guarintos e apudatos e confirmatos
de cescun costat. Moremores carlo
testimonij de sanct matheu e desat
iohanna Confia testimoni de bisti es
de la natura püs evident que no
testimoni de hoyda aixi com e aquell
testimoni de sanct march e de sanct
luchs jat sia que cescun sia de equal
autoritate en la sancta església. Co-
donch es lo testimonij de desat march
e de sanct luchs sia del hoyd i son estats
posats sanct march e sanct luchs al
mig. pertal que iceben eficiencia de
cascun costat de aquells qui ho be-
hen aixi com dit es. La quarta
proposicio es que o aquells dos mijans
qui son sanct march e sanct luchs set

march deu amar prince. El pxi capitulo
pertal. Car aixi com sanct pere mis-
te desanet march es apostol pme-
que sanet pme. Sanct march deye-
ble de sanct pe dechanar pmymer
desanet de sanct luchs deyeble desat
pme. aymorment com aquells deye-
bles lluhs doctrina principalment ha
quessent brauda de lluhs maestres
El pxi matre appar que sanc mat-
deja segurz sanc mattheu sens negu-
miga E aco per tal com son abrevia-
dos seu ne appar en son process que
entena altra cosa sino en abreviar
sanc mattheu. Sanct luchs aixi ma-
tre de desat eppartit sens migra
ab sanct iohann Car ab doce foien bez
gens e special e secundos e famili-
ars de madona sancta maria E aixi
com sanct luchs püs pregont scriuj
e püs lanch la concepcio del fill de
deu e la sua sancta naciurat. Aixi
sanc iohann scriuj la generacio ena
truitat del fill de deu. segons la seua
diuinitat. per que dos ayaustats
entanta concordia e doctrina e de
conuictacio digna cosa son q fossen
sens migra ayaustats en lluhs testimo-
nis en lo bolom principal dela sa-
ta scriptura.

Capitol. Cxlviii. qui posa que
los sancts euangelistes han par-
lat per special inspiracio del sanct spirit

Lta aci que los sancts eu-
angelistes no solament
han scrits los sancts eu-
angelis. aixi com aquells qui co-
queny han posat han bist personal-
ment o hoit. aixi com sanct luchs
diu de si mateix al pxi capitol
E sanct iohann al xlvi. parlant de
si mateix. Ans encara deg neure
que principalment ha parlut per
special inspiracio del sanct spirit car
si com dñi sanct pere e los sancts de
deu han parlut per special gra-
cia del sanct spirit. Casolt mes de die

arribante de aquello sanos en
los quales es fundada toda nra
creacion principalment ay en
san los sanctos euangelistas qd ay
marcy ha plagut a nre syor deu
que aquestos haren parlar anos en
vuitz sua espende per tal que nos
pus segurament enclinez nosrie
enteniment alluz sancta doctrina
kabe ay matery hz aperten alqus
aytal. Caz si la lig dels puechs
diuulgatz eleyz deg ihom qui par
lana per spit de prophetia. qd com
fon aquell sanct hom moyses.
Qua nt mes deuen presumir q
lo fill de deu cap dela sancta mae
esglesia haza elegits homes singu
lares qui la lig de gracia hauen di
mulgrada ab mole pue copiosden
de prophetia e daltres altreys virtuts
que no son azoyes neultres q sic
estats sots la lig dels jueg. Mer
deg marauellar com se pot fer ne
per que hz tal que hom per tant di
uerses maneres caleguane pu
ya esser informat en diz bna ma
terya cosa. Caz apparria quicy bas
tis aco. Caz que ells haren anes
parlat solament per eo que vezen
ahull e nov tal altra inspiracio
del sanct spit. Caz la vna vista
llur bres bastant. En aquest
duplic te dir que quant es qdells
haren parlat per vista e per inspi
racio de deu ensempr qdcs estat
possible. Caz que fer se puya nov la
insufflaci al poder de deu. Ay i ma
tix que tot diauachem que una m
terya cosa sob hom perduessse guy
sed o vies. Caz yo se que Roma es
gran ciutat per tal com ho hebit
dir a personnes dignes de fe. Caps
per tal com ho he visto quicy son es
tas. E apres per tal com iabon me
diota. per tal com suqüentia
o fai. e imperadores e paupers dmes
ses quicy tot temps qui no habi
ten m razonablement no per se
uiciosimo en gran los. qd es

estar possible que los sanctos
gralites per diverses maneres
per si mateixos per reuelacio de
deu haren sabuts los fetz quando
han leutis de ihu xpist. agas que
des d'uersamene informacio
appar per les mites d'amenti allega
des. E si dig que le contrari appar
per tant cas si ells per reuelacio del
sant spit haguisson parlar segun
la que haguisson parlat per una ma
terya manera e bnes maneres cas
la qual cosa no es ay. Quo haren pas
lar for d'uersamente en tant que
auegna des se pensaria hom quia
la buna d'uges lo etran del altre
Caz matery que vegahull que
la buna d'ui moltes coses que nodiu
l'altre. la qual cosa no es sena si per un
matery spit haguisson parlat. En
aquest argument responen los pares
e dien que la consequencia no es
Caz nos segurix que si un matery
spit de deu sobre una materya cosa
inspira des otres a moltes profetes
que en una materya manera faca
parlar atots ensempr d'ui fi
auegna des gran d'uersamente app
com appar ahull en los sanctos
fatz del vel testament qui inspirau
per lo sanct spit parlaien sobre una
materya cosa fort d'uersamente. Es
penuencia anzianos ensenya que
d'uersarios qui han inspirau matery
esa nola recompen per bna mane
ya manera. Caz unora quedan
los sanctos que per special ordenacio
es del sanct spit que los sanctos pro
fetes. e los euangelistes haren aq
d'uersamente parlar sobre una ma
terya matery e retan ne aques
cabons. La primera talho en die
que aco fa nostre snyor deuen leys
fer a tanquar lo dret cap a ente
miente dela sancta scripura als
perdonos. Prudignes qui per illas
pactas mereyen que sien auegna
espousal novel que les pudentes dels
sanors sien claus ne haren per se

loch apparença de poca concordia
que sia que sien en la veueta concor-
dant. ¶ La segona es per tal quals
homens deuots haren mactua de
cavallar se en trobar vera concor-
dia entre los passos dela scripture
qui apparen amagats e contraris en
trobrian la concordia clara ueritat.
Ellauois ab maior iuuenientia ne
trauen la scripture. E la lluz se ne
es pus ardents. E püs alegres ne
estan en llur deuocio quant deg los
laudis en la beuitar. ¶ La terc
ia es Cui actes de gran ment
als simples homens e ignorantis
qui com als lehrs eno que celers
fòrmament que en tan gran appa-
rada conuencionat es sobriana con
cordia e ueritat. ¶ La quarta es ac-
cions quatuor euangelistes haguen
sen parlar per una mateixa mancia
sia suspira amoles que aco no fos
estada qual que cautela e manya ha
manal que quatuor homens qui en
diuersis lochs ede d'uersis nascio
haguessen situ en una mateixa ma-
niera tant lonch fer com es tota la
materia euangelical. Que tots
en la manera del parlar haren des-
cordias sobre un fer apper que sipla-
ment han parlat e sots minera
comuna de redemptor un mateix
fer Cui nos vehem per expiacion
com dantis huicem dñe que d'uersis
testimonis hom piens sobre un ma-
teriu sicut El abu no diu ay: com la
tie Empereu tots dien ueritat e mes-
tieu hom aytalit qui ahi parlen que
no si tots parlauen una mateixa
cosa en una mateixa manera e seu
discordia neguna. Cui llauois pre-
sumet hom que primierament se
acordaren tots ja appostis a parlar
deu comparsion. Ahi mactua es
ahi que par sia que en redemptor al
grans mades e algunes y taus
pel salvador appareguia tanost en
tie ellona podra de conuencionat
supfinal qui tanost essta que vos

hom la ueritat per la concordia q
donen los sanctos. Empero ay es
com dju sanct eti sostons quan ill
tempo en les coses principals com
son les preuictions de la simota fe
catholica ne com es la infamia de
vida christiana null tempo no crebria
una penta discordia. Tino es ay de
fer que neguna discordia qui al mo
sia nos per trobar entre ells. Segos
qui clarament manifesta mos seys
sanct augustin en lolibre dela concor-
dia dels euangelistes

¶ Capitول. Cl. qui rect alteris ratos
per que los sanctos euangelistes
han parlat ay d'uersallament.

De questa materia gelusio
no es que per special des-
pacio de deu los sanctos euangeli-
stes els sanctos profetes haren
aci parlar d'uersallament sens algu-
na repugnancia reten algunos d'los
lehrs alteris rebons. ¶ E lapmiga
es questa cui dien que nostre sey-
lor spirit sanct nos volo en senyal q
en aytal mancia de parlar nos po-
dem ser uas ueritat en nos mes pa-
zaules no trastant que los par-
les haren apparença de alguna dis-
sonancia entre si mateyos Cui segos
que dju sanct augustin en lo quin
libre dela capitol. xvi. pionderacion
De nostre seylor dei que lo sanct eu-
angelii qui es de maior auertentia
e ueritat que neguna altra pue-
tura fosa la biblia nos ensenya q
no demen creure que aquello meno
ne diguen incongrua qui una ma-
teriu cosa oy d'uerso ou tempo oadi
uersis pessones compren en d'ues-
sis maneres o modis loide o la ma-
neria del parlar o dien o pienon lo
seny e no enem de puer apuer d'ijo
recomptar la cosa tota uerquedades
com foclar la puer que diffieren nos seys
ualentes fesuada tots temps uerquedades

en la consciencia i le ja per això no
podem dir quey haja mōconegua-
r si algun recompte y una cosa ma-
teria e labur ne leya una partida
que latine recomparte per tal dia
que sanet augusti que necessaria co-
sa es als homens saber per tal que
noy d'uptassen Car impossible cosa
es quau que algun compte una ma-
teria cosa ay com latine que noy ha-
ia qual que vanano de paulos en la
manera del parlar. La segona za-
bo si es Car segons que diu sat au-
gusti aquí mateix nostre seyòr per
aco nos ensenya que mes deu hom
anar credor i veritat en obres elo-
sigmifiat de les scriptures que no
fa en paraules Eso es que diu dio
mō en lo quart libre dels només di-
uinals. Iò diu que sola cosa es mō
volez creder veritat en paulos e
en les dictionis que en les coses sig-
nificades ne que en la intencio de
aquell qui parla Car ay lhusi de
aco quel hom lig a hond esteny
mancia i mignua per la qual molts
grans iabins iubx son rayguts
en moltes errors per que diu sat
augusti en lo quart libre de doctu-
na ypania que desau e entenent
se pertany amar veritat en les coses
sed eno dificultat la veritat en en-
tricament de paraules. De aco
ay mateix parla sanct gregorio so-
bie ezediel e queucom ne hauit dit
i amunc en lo quart capitol del
prolech de aquest libre per q bast
quant en aquest punt de present
Car tercera zabo per que degla or-
denada ay real mancia de parlar di-
uecessament sobre un mateix pro-
positus per donar loch de scire
als altres Car segons que diu Car
sostom sobre sant matheu si un eu-
angelista hagues dit lo que diu
se podria Eso po quellos altres han
dit superfluitat appareguer a mta-
pliar lo nombre dels euangelister
i ayran fòrça que latum no di-

ques res quel altres hagues dit no
hagueia entre ells neguna conve-
danza per que son mestres quel p[er]y
mer d'uersificant si mateix dels
altres levas altres seguentis algu-
nes coses que diguessen e quellos se
guentes ajustassen queucom als pre-
cedents per tal quel nombre de q[ui]te
per deu predestinat hagues loch en
ells e que consonantia fòr entre ells
atrobada e que comuna maniera de
parlar hagues loch entre ells. Al
aco se concorden sanct augusti e sat
i etiòm que dien quellos euangeli-
tes qui scriuen derres sabic q[ui]
quellos precedents hauen scit e que
hauen aells leyat a scirure per tal
que scriussen q[ui]que aquello q[ui] pri-
mer hauen scit leyat a scirure.
La quarta zabo si es car per aq[ui]
aprenen doctrina los doctores seguentis
qui razonablement poden tractar
sobre una materia ab aquello q[ui]
son mestres Eso sens deson: de
aquelllos e sens neguna superfluitat
de parlar. La quinta zabo si es
car per aco nos donien a entendre
que moltes fets e moltes paraules
e moltes coses lexares del salvador
que no les scriuen ay com diu
sanet iohan en el vltimo. Eso en el
peral poden veure clarament per
biua zabo. Car creia cosa es que
los primers tres euangelister sa-
bien be com lo salvador resucitaria-
zer. Esabien la preveratio que itria
fey. Ans que sanet iohan baptista
fòr encarcerat per herodes. Empo-
ells res de aco no posaren. Ans lo
leyaren a sanet iohn. Ay multe
cosa osac q[ui] negra non sabia
m[al]o q[ui] sanet iohan euangeli-
sta com lo hauia lo salvador appellat
a ell e a son fizze sanet johanne En
pero aco ell no tocha ne posa Car
veu que sanet matheu e sanet mon-
ho haujen jadis q[ui] que appert a
ells no han volgudes d'ur en seguis
unes matxes coses per tal q[ui] hom

pera los fets de ihu xpist que nols
 han tots dits mas solament los
 haur un paci, robaran en ella per
 nostra informacio. En nota
 que sanct iohann dui en lo derrer
 capitol del seu euangelio tantes
 eran grans marauilles foren
 aquelles sagrades obres e paules
 que lo nostre redemptor feue dire
 conuencion abnos en la terra e
 deuanta excellencia que tot quins
 libres ha al mon ne poulen arribar
 jamente ne plena contendrie ne se
 compren ne ho hajes per marauel
 la. En pensada la excellencia d'ella
 sua reuient persona d'umal. En la
 plenitat de scientia infinita e sa
 mesma qui en ell era. segons ensau
 na de ses natures e labis de ca
 ritat sens tota mesura ab que ell e
 obraria e parlaia. Penssa: per
 que hanc nos son hora ne moment
 en temps de la sua preveracio que d'
 ell no pot estrenir innumerables
 obres q'ntot es en si plenitat
 de virtut e exemple de vida nostra
 ans deuenir m's dir que en si e'c
 plena vida e plena gracia e plena
 benedictio e plena mercificacio de maza
 nella: se als angles e als homens
 e prouent los tots temps a lobar la
 grandesa dela sua majestat e la pie
 humilitat de la sua transcendent
 omnipotencia e gloria. En aq' nota
 tu en special qui les magnificencias
 del nostre redemptor desiges saber e
 contemplar que hanc aquell sobre
 Dole e sobre amable pare nostre p
 null temps no feu neguir acte me
 dit per poch questa estat q' aquell
 nos sia estat bastant a b'mplir ne
 enteniment e en abracar tot lo
 nostre cor e alleuar en solana aura
 pament tota la nostra anima. En
 tot quant ell feya e deuria tot era
 mon tot era dolco, tot era vida
 tot era q' transcient quez pen
 sian en ala sua imperial majestat

tots los d'ya a gran marauilles
 des i materials. Deves quanem mes
 hi deuia induhir los homens q'k
 entenien en induiria nos fellos
 seg seg i'nt' aq'tes enteniments
 aquells q' volhem altament com
 plir. En la darrera tubo es q'nto
 car per aquesta d' necessitat de se
 cura hixer innumerables myste
 ris amaguades. los quals reuelan
 den en los temps esdevenidors als
 seg elers aixi com ja ne ha moltis re
 uelats a amichs e sequents seg pas
 fato. Aixi doncs per les da
 munt dites cabons que no es ma
 rauella si aquesta d' necessitat desip
 tura e apparença de granetut ha
 la samesa del sanct sp'it leyada e
 permesa entre los primers testi
 monis de ihu xpist qui son los
 quatre euangelistes

Capitols. Cli. q'nto cente Com
 los quatre principals doctors
 de la sancta maria església respo
 nen per concordança als euang
 elistes.

Gra: tal quant los sanets
 euangelistes posaren
 los fets e dits del nostre
 redemptor breument aixi com da
 munt es dit per tubo que los de
 uoto e feliz xp'ians haguessen
 manera de empregonar si mateus
 en labis de la sagrada scripture
 e doctrina euangelical e de con
 templar en les magnificencias
 e sabies excellents marauilles oce
 nimes amaguades en lo jigone
 de la ley xpiana per ells ferire
 donada a ells per lo principal cap
 de xp'ianitat ihu xpist. En aquella
 cosa en especial ha ordenat nome
 senyor les puras que sic estores
 apies ell e algunes autres testimoni
 ms gloriosos de aquesta maria
 doctrina qui per infinitato d'ells
 mateus fuit de venire bonen e go

mrs
los de
la co
muni
heres
sonet
lysta

nos gloriosades sonos aquelles sacras scriptures e dites del saluador. E s'oblia les quals scriptures haren anot leuades moltes sanctes doctrines i consenyaments per que vinyam bença a salvacio. Aqueste son estat los sanctes doctores carthagois Cicero, Clatinus qui per l'uis d'ales scriptures tota la sancta mare església han illuminada. Entre els qualz ne ha les p'nt de beure elegits p'n cípialment quatz qui han especial correspondencia als sancts quatz euangelistes. Sacra es per excellència de lluz sancta doctrina. L'opinió de aquells quatz es mos fere sanct Augusti qui son natural de afuera de una ciutat quis appella na antigament en lati Santiago. Aquest son bisbe yponensis, p' deuotat ala sancta fe catholica maya uellofamenter per mysteri de sanct ambros qui apres seu grans mazuelles de si matres segones que longuamente se conseruen la sua vida. Aquest per tal quant tracto altament del sacrament de la sc' dignitat, e de la sancta trinitat es sub ordenat. Es correspondent a sanct iohann' euangelista qui de aquesta matanya es lobat. Agi' com d'amus es dit en lo. Cylbi. Capit. 6. Sacri martyri aquest gloriós e alt doctor compaginata agrualo lant sobrellos altres opellos. Caribro de los altres doctores parla de aquesta matanya i ocs de la alta feda la sancta trinitat eternitat.

A. Lo segon de aquells quatz s'oblia sonus plomps qui son natural de licetem opusci apres iuriscomul en palestina provincia. Aquest son endenal de Roma hom escript en diverses longuences p'len de certa sciencia. Del sancte sp' e forma clara de tota doctrina fill de venient et. Et. Terci obviu de aquest translatio. La qual obviu foguera breu comunitat.

ment la sancta església de Roma. Aquest exp' la scriptura signa lo seny l'uzal e segon lo seny delz gouch qui es del lignament corporalment entre elz xrist e la sua església. per que es correspondent a sanct mattheu qui era matemps segui la incarnation del fill de deu. A la letia tractant e en servant co fons uer hom. Aixi aquest ensenyat los ditz dela sua scriptura prouant de ihu xrist lo seu entornament segur lo seny de la letia. per que aixi mattheu es comparat a hom aixi com sanct mattheu segons estat, dit desso en aquell mateix Capit. Estat sia que aquest benahuriat doctor poguer de numerables excellencies que lo dit sanct augusta ne posa en una letia sua quins appella de laude p'so n'm. Emporio levades aquelles qui son longuces. Sapies que he en t'es que aquest benedict sanct translatio la biblia de ebraic en lati en temps estauarot nun ubriagues e ajenollat en terra abgrans de penitencia supplicante al fill de deu quel guaider de tota error en aquella translacio. De la qual tota la sancta església xpiana de uiau die sonament. De aquest benedict ha una tan grua reputacio sanct augusti que segons que he huit d'ix null temps no bolia publicar negum obra sua fins que monsenyor sanct iero nym la basqua examinada. Lo terc doctor principal es sanct ambros qui creu que son natural regia la fill del p'sor de Roma appellat ambrus aixi com lo fill. Aquest s'oblia arquebisbe de aquila hom de acudito sacerdotat e p'le del sanct sp'. Aquest compila molts volums e d'operissos de fons altos e poderosos matenes d'ix com del mysteri de la resurreccio del fill de deu e de la sua incarnation de la mort del sancte virginat de moltes altres coses. Aqueste s'oblia p'nci p'ncipal concissen a sanct mattheu

del quart doctor qui son Sant luch
cor natural de nostra quarta jo cristi
monge negre ca que peregrinen assent
lucht

per concordia qui de la resurreccio
paula mes quels altres emange
listes agi cor d'ensenyant es dir. Aixi
es comparar a les per aquella ma
teria valo. Car ell tracta les pures
fors e audienc matuerse e dificultat
qui son en esta vida. Aixi com lo leo
es la pura fuit bestia qui sia el. Lo
quart doctor principal de aquells
quatre son mon señor sanct gregori
el qual que si son hom molt generos
e natural de toma e excellent eris
tu hom de perfeita bida e mongo
negre. Al qual benechy aquell q' sou
es pare dels mongos negres mo
senyor sanct benet estant en lobe
tre de sa mateua. Al quest gregori
benehy son papal escrivian ducisse
libies contradiccion e peccatis enseny
ant via de virtutes e de gloria e a
doctrinant en ses obres tots los ho
mens de saber virtut e virtuosament
e de guardar se de peccatis e conte
pla en les coses celestials sobria
nament fons moral en tots sos
durs. El quest correspon per concor
cordia a sant luch qui es comparar
a bou. Car aixi com lo bou portant
lo joc e lassiant se sembla la rai
per que fructifichi e posa lo peu su
ave dolcament. El vi quest noble
baro e doctor tracta la scriptura
e la expos induent los homens del
camant a portar lo joc de la religio
nista per que los homens fahessent
filius e obres sanctes e per que l'hi
guessen a paradis. E com semblat
ment sanct luch mas que los altres
parlas del sacerdot de ihu christ e
del temple induent los homens a
la scintia dedeu e aquella virtuosa
e religiosa e sancta. Per tal sanct
gregori correspon per concordia en
aquep quaternari a sanct luch eu
monge papa.

Capitol. Et lli. qui posa com
espres lo testimoni dels quatre
doctois principals de la sancta

Esglesia es vengut lo testimoni
dels altres grans doctois.

Homes testimoni e testimoni
de dels sacerdots e canongos
listes que lo testimoni del
tancient e molt alt doctor amestie
e vexell de cosa d'eta monsenyor san
pau qui entotes ses epistles mag
nificat lo precios nom de ihu christ
anomenant lo aqua cinchonis le
guades aixi com cinchonites vera
des lo hanysbla fumar segons q' so
diu. E plach emper al pais de
misericordia que aquells bebes lo
lum de beutar. Car per ignorancia
hauya peritat. El ihu christ nosta
si mateu en s'nt el reuelat la ver
itat euangelical. El pura en s'nt
en paradis. Com encant lo die sanct
pau bisques en lo mon. El reuelat
secrets que no devien esser dits als
homens. segons que ell mateu ic
compta. q' . vint i x . p' . E illa
no's veu les perichies cordens
angelicals qui son en paradis e
altres coses transcedentes moltes
qui jamas v'uent no reuelat. P' que
que ell dona tan grant testimoni
al saluador e a tota la sancta doct
na christiana que major nos poden
lo qual testimoni aproua per altra
vida e celestial que sona entre los
homens. E per iodes de mila
que obra apresa per gloriosos ma
tri que mes per ames de ihu y
o s'nt marianos. Car com fog
escapar lo cap falca per si mate
ries veguades en diversos llocs
e en ensu vida al ihu. En casiu
de aquells llocs nasquedra sona de
apaga. E apres de que se li ha
dat testimoni d'exp'cial en aco mai
per ses deuotissim' epistles sancte
es sanct ioban. E sanct iac. E sanct
judas apostol. los qual testimoni
m'alsiqu'en mole la sancta reli
gio christiana. Ultima de aquells
timenys en diversos parto me ha

uells et ro
que affio
m la m
mada

des tramesos altres moltos cycel
lents qui així com a steles lumi
noses han la nit de aquest mo il
luminada per tal quels fecls mis
tiers no anassen en tenebres de
peccat. El xi com son sonet diom
Sant gipriu. Sant plan. Sant le
papa. Sant iohan Cusostom. Sanc
thomas pereyidor. Rabang. Damas
cens. Strabo. Egipriu. beda basiliq
temigis Orosig. polycarpus Euze
big. Gregouig. Lazareng. Eugen
alang. Anselmig. Hugo. prosper
Bicardus. psidorg. bernardus. perig
comesor. petrus lombardus pe
rig de Tancma. lactancius. Alcu
der de alefia clementor. C. nort.
prepositing. Altisidorenss. dñs
bona ventura. braduardi nicho
lau de lira sime menor. Gundans
scor auueolg. molts de altres si
sien llenchs de compai.

Capitol. Clm. qui aporta dñ
los testimonis estanys de infeli
fets al saluador

Ora am mateix ac ac
ha ebejes quins testim
onis has delatua ley e de
la tua ciechenca. Ela ma se e voli
gio com es seguiriae com apronadi
per tantu sancta emarauellosa per
sona com damunt hauemdi. De
primament quels enemirhs del
tu cap ihu xpist fograts per beu
tar san iell testimoniu granq e
marauellosor. axi com era profe
rare per lo profeta daupi. Dient. ve
dian am aquells qui contra tu mal
p. ilauen e adorauon les pertades
dels reg per Ene los quals es
aquell maluat profeta balaam qui
molt altament profeta del imperi
del saluador e com seria axi com a
pela luminosa e berigella de mir
numen. xym. jat sia que ho duguis
contra su voluntat. Apres parla
excessiuament del nostre saluador

en lo present copiol ales profetas o
aquestes rebiles feres p. ihu xpist

ans de gran temps que ell vingué
aquella famosa sembra pheissa
zibilt qui entre los reials fan re
putada molt gran qui dela bugi
nuit es ancedar dela mate de deu
e del alt regimient de ihu xpist e
la sua santa diputació e regne de ls
seguidades e dela sua preciosissima
mort e resurrecció e ascensió que
la fort altament. Axí com recopi
ta braduardi gran docto theolog
en la primera part dela sumaria
logia en la part quis nombra
xxvii. **E**ala fi de sa pheissa que
feu en grecch posa oy tols titulos de
cions en grecch. plures. temp
ros. soter. Quin multa esclaracions
de denfill salvatoris apres segos
les conquests e reialms aquell ma
tre doctor en aquell mateix lode
son altres filials qui en temps que
ihu xpist nasch era en Roma. La
qual multa iuana per oracion em
perador servir de tot lo mon sis
fina adorar com adeu. **E**l espous
segons la profesa dela altissibil
la primera alleguanda declarant
al dit Empador leguanos mata
nelles del saluador qui demane
yer. E nevent lo saluador ell ven
en son palau estant qui era lladen
es era sancta maria de anatoliq
es monestris defuntes menoris en
Roma. aquí ell ven i esplendente
lum alt en lumen. E en lo cel veubna
bella verge qui tenia en los braços
un fort bell infant. lo qual esquin
sobre un bell altar. E hoy quel dia
vindren axi. **A**questa es la acta
del cel. Aquest infant es fill d'en
Agust. adora e axi ho feu Emano
lo dit Empador que donau anat
negru nol appellas deu melerosas
adorar. Dela qual cosa se magallana
molt tot lo senat de Roma per lo
testimonij quel Empador esballa
donauen a ihu xpist. De qd
sballa parla molt sancte augustin
en lo cel. libre de la Guia de

Deu en .xxvij. Capitulo. per que
 non cal pus dir de present. Apf
 certa coses que los tics regis de
 orient per la stela que haué vista
 donaren testimoni a ihu xristi bi
 nent lo adorar detant lury e abita
 ta fortalexa confessant lo Rey dels
 jueg davanx Eudes qui defet era
 rey de aquell matex poble. Irc
 Guidi poeta en lo libre quis appella
 de verila parla de ihu xrist en spur
 de profetar e del seu adueniment. se
 gons la corin fort. alcament. dixit
 appar an aquells qui entençan. It
 segons que dju aquell matex doc
 tor badiuari en aquell matex ca
 pitol en lo libre d'amus alleguanç. En
 temps del Rey de Castella quis appella
 luna feriando. Un jutru tienchant
 una rocha per exemplar sa vinya
 trobar dins la rocha qui pme amet
 era entregua un concuixat dins
 la qual hauia un libre dela grans
 devn salut. lo qual libre era fait
 en cincys eengrich e en latç epa
 luna de les mes leys notables qui
 son estades del comecament del mo
 no u. Co es dela lig de natura
 e dela de scriptura e dela ley de gra
 cia. E declarant los xpetos dels
 homens dela lig de gracia deva azi
 en lo comencament. Lo fill de deu
 nevera dela verge maria e soterra
 mort per saluacio dels homens. It
 quant testimoni donaron a ihu eſt
 los grans senials qui foren en la sua
 natuixtat. E especialment en Roma
 la caue del temple de pme. La font
 de oly qui aquell dia appareix nouella
 ment e correch fins arber que es
 flum que passa per Roma. Iu ma
 teix dona a ell gran testimoni lo adys
 sigençial qui son en la sua passio or
 per aqsts senials foren molts infels
 prouocats a confessar ihu xrist si be
 nel conuenien. Empereu appellauen lo
 deu amiguar al qual obelyx a torna
 tura. Estar sia molts mafomets
 que aquests folsen fets llauoir. Empu

aquests mouen los infels car aqst
 uchein alfull osser sobre tota nata
 etals que noy podria haver neguir
 enq. E alguns altres que he
 ren grans que padauen languant
 quant dixer de la natuixtat de ihu
 xrist en lo. vñ. libre. hon perlom,
 iacle en especial fer en la sua passio
 venç per temps auxpiansme sanos
 dions qui primercament era forte
 mos philosof en bicia el apies do
 na aihu xrist qui testimonij lo con
 turio qui era cap de cent cauallers
 presents au mort del salvador qui
 uchein los grans senials qui auix
 feven. Segond que dju lo sanct emper
 glista cuda en gloria de ihu xrist
 dient beideramente aquest era
 fill de deu. Apies ha testimonij
 de josephus judeu famos qui en
 en lo. vñ. libre deles antiquatats
 indayques dju Comitatu xrist obca
 grans mprades e que el for beido
 deciamen ber Crist. avi com los ci
 trans hauendell parlat. Diu axi
 mativ aqui com mori per la persona
 no dels judeg. E com ressucita altres.
 dia el apies pone pilat qui lo salua
 dor condempna e condempnat con
 fessi li sanctodat de ihu xrist e sup
 plica al Empedidor de roma que li
 pogues fer una xmatge en lo reple
 de deu en jerusalem. segons q uoep
 tu johan bellot el hoc encera que
 he legit que poi aua bestida unago
 nella del salvador per especial deu
 cto que hauia en ell el apies mato
 met e medra moltes egrius labri
 posa de ihu xrist e dela sua benetia
 mare en lo seu alcou el hoc encera
 un gru doctor frachy qui appella
 albochri sciugnt sobre lo dit alcou
 de mafomer dju que no son hanc
 neguri qui per sahar no sia estar
 rochat quant nasch siso ihu xrist
 e la sua mare. Los moros azi ma
 ten confessen que ihu son molups
 sancs que mafomer. per que dien
 que deu behent la sua sanctedat no

sobris que ell moue per mans de
puc). E per tal quan los meyo lo
volgueren pendre deu los posa al
tre hom semblant al ihu xpist entre
les mans. lo qual crucificare en lo
de ihu xpist Ellanois ihu xpist e
amaguadament pupasen al cel. E
parfa que aquestes coses sien falses
ensi. Empcio appor que tota aquella
testimoni estiamus confessen en tu
xpist acabadament sanctedar. E per
consequent alasua sancta doctrina
atribuiven plena veritat per deu es
ser tots temps tenyuda en subiana
reuerencia. E per consequent
appar per totes aquestes coses la
altesa del estament xpia per ihu
xpist ordenat aixi com voliem pa
uar finalment.

Capitol. Clm. qui posa com
la religio xpiana es confirmada
e molt approvada per testimoni
mo molts conuenits. alli qui p
mentament foren de altra ley e
michs segi.

Onseima encua molt
los precedents testimonis
donats al salvador e als
sancti religio xpiana e als exalte
ria del estament xpia. la qual fer
metat dels queuencls als se catholica
qui avran com mes laban puinen
da a la sua lida familiar més llata
presa. Speci aquella son volguts
go posament e volente rofament mo
ut. E dei com appar de aquellista
grans doctoris monsordi sant pau
e sanct diom. e sanct cebua marini
gloriosos e dels altres que dianus
hauem anomenat. Aixi matys sat
augusta e molt de altres homens
assenyalats e letuts qui pmeiam
foren esums e enemists als sancts
religio xpiana. E pur que hauue
ren de ella clara conciencia la hon
taren e la mancenguerien fins a la
mort confessant ses grans colpes

dauant per lo mon per tal com la
hauen pmeiament perseguida
E talfoien en lo comecament
dela sancta església xpiana. Com
bel enathanel en chodemq grandi
doctoris en la leu. Cui tots aquests
conuenits la ley sancta e religio
xpiana. En aquesta han volgit
finar los llurs dies ab subiana fer
metat e constancia e ab grandeu
no aixi com en estament que conexi
en clamament esser per deu alet e
sobre tot altre posat. Elo qual ter
sol han vist esser cam e seguia ja
dela final benahuriant.

Capitol. Clv. als quanta se
ignorat pot estirr e sustin xpia
la veritat de sa crebencia

De aquestes tantes proba
cions e testimonis appor
tats Iesus appardaram
ment ques segueven algunes
conclusions fort notables e qd tor
nen action exaltacio de aquest fat
estament. La primera si esqtl
hom xpia dei penssar que ab qd
alegia e ab quanta seguritat de
sa crebencia pot viure tots temps
quan penssa que la sua ley en bona
de vida e son estament es per lo fil
de dei ordenada. E verdaderament
sien aixi penssa beuria que pot tots
temps estar ab subiana seguirat
e confianci la qual cosa appar fizes
si lo sevors que die prevaricava la
gent e es luce. xvi. E honbu
ias que dianus per confort denia
specular lo cel o latia passaran
ans que les mes pazaules fallis
sen. Hondu per lo psalmista en lo
psalm de. levibus. Hondu aixi
que procedunt de lab ho meiso no
ficium prita. Eo es adiqueles
coses que proceden de la myabo
chano los cassari ne les anullos
ans les formas e les mantendras
en sancera veintar tots temps. Tis

et omni com dju sanct pau. n. ad hui
moteus. n. fid clis est et se ppon
neguare non potest. Euol dir
que com ell sia subiranament leal
e veridader per tal no pot contra
uenir a ventur ne per consequent
falsificari eo que reuelas ha apposat
osser pura ueritat. Car llauor fa
na contra si mateix. per que dju
aquell gran doctor uent en lo pri
mer libri de la sancta trinitat aixi

Ja plagues aden volguessen at
tendre los jueg e tots los paguans
e infels ab quanta seruiciorat po
der los xpianos ancs al julyo dedu
quantes per la ueritat dellu liq
e dellu christenca. E aco per tal ca
sies aixi que los xpianos poran lla
uoris dit mostre senyor den. Ser
or si som estats engranats enq q
hauem chequer. E quest aquell qui
hais engranato e no altre. Car tu
has tom nostra christenca espionat
de confirmada per tantis mudi
qui nos pogueren fer sino per tu
E apres la q las liuenda per tu
res sacerdos personnes. les quals
son estades dignes de tota credi
litat pensada la llur alta esfera
vida. La qual es estada fuit ieuener
per grans exemples e senyals q
hais dat de ells. e per ells ac en lo
mon. E per que appar com la pri
meua conclusio e bera.

Capitol. vii. qui posa que
toti xpi uindat es recida per
lo filii deu.

Le segona conclusio e aixi
ta. que tom xpi uandat es
regida e gobernada sive
calment tots temps e mantegu
da per la ueritat e feign e la uesta
del fill de deu aco appar per co q dit
hauom de Jesus com lo fill de deu ha
quest sanct estament instruimat
el ha elegit avi com acofa uell
electa e fuit especial e per co amba

nem adiu deig en lo capitol.
que xpi uandat es heredit de ihu
xpi en la terra. E recomposau
presumment sanct pau ad ephesios
pmo. Et ad uocem scepimo. bon
posa que ihu xpi es possit eaus
trublit cap sobre tota la sanera es
glesia xpiana e posa com tot lo
ajustament dels fecls es bucois
quis appella cors mystich spiritual
de ihu xpi. Del qual ell tot sol es
de aquell
en desport cap e legidor e gobernador aixi coz
sobre la terra
rat de nostre
cristianitat
en la terra
lucifiles
pare ho badonat e comanat dor
avi com hauem iohis. v. hon dju
lo salvador. Pater omne iudicatz
dedit filio Co es quedulo pare tot
julyo et omni gobernacio ha comana
da e donada al seu fill ihu xpi
E sanct matheu en lo. viiiij.
capitol : ecompta la paula q dire
lo salvador apres la sua resurrecc
cio. quant die data est michi annis
potestis qn celo et inter: a. Co es
ad q lo meu pare me badonat tot
poder sobre lo cel e sobre la terra
Semblant se dju ell mateix matheu
xi. dient. Omnia iudicata sunt
a patre meo. E q es totes coses
me sop iadades e lluviades per lo
meu pare. E aco merech ell per
la humilitat de la sua preciosa
mort. aixi com ensenya sanct pau
ad philipensem. n. E lo mestre de
les sentencies en lo tercer libri
en la materia dels merits de ihu
xpi. E aco uoldir ell quant dia
als apostoles lo dia dela sua facta
assensio aixi. Eod mattheu ultimu
E tere ego uobisnu filiu obiq
diebus usq ad consumacionem
seculi. Euol dir que tots sias certis
que ell es tots temps ab nob e sera
fins al fi del segle. Co es quens
regna enq gobernacia per sign
bonesa e piertat. aixi com a car pa
re e sanc gobernador. E questi
regiment se ell fuit altamente tra
metent lo sanct spirit en los suys

*De aquet sancet estament per mis
regal, e per mis venie la via de
veritat lo camí de gloria. El
aquesta significancia porta lo papa
capell, e vestidures vermelles co
municament. E los cardenals capell
cardenals vermelles, a donar a entendre que
la Santa església xpiana es regi
da per les uns sacerdotis.*

*Capitol. El vng que estament
xpia no pot fallir ne caure jamés*

*L*a tercera conclusio si es
aquesta que per talv co
lo sancet estament xpia
es aixi gouvernat per tan als cap
nos pot fer que per neguria ma
licia aquest sancet estament pu
ya caure ne defallir. T'aho en
aixi com es cosa impossible que sobi
renabilitat poques mentis. Aixi
com cosa impossible que sobirania for
talesta poques defallir. Com
donchés la fortalesa de deu, e delsou
glorios fill sustingua aquest sancet
estament. Aixi com a pedra immo
ble. Segueix se que aquest sancet
estament no puja fallir per ne
guna manca. E per tal de l'any lo
apòstol sancet pau ad ephesios. q.
Dapies que ihu xpist es en lesta
ment xpia, aixi com bna sobira
na pedra de canto qui ligualcs
pocets dela casa de deu. Co es tot
los elects quanç e pochs tots han
esser hodi fiscats sobre aquesta m
gran pedra. e hauet aixamet cerd
cament e estament dms lo temple
e en la casa de deu e en paridis
Ello appar encata per lo dit del
saluador alleguant en lo Capitول
precedent quant promes als ci
ciuans que seria abellu fins ala fi
del mon. la qual cosa no potuz
esser vera si xpianisme defallia
Item aco dir expressament lo
saluador. lucc. xxi. bon luanem,
que ell parlant i'sanc pere. dix. q.

*Symon ecce satanas expedit
ut nos ut tribaret sicut tribuit
Ego autem iesus auj pro te veni non
deficiat fides tua. Et tu aliquando
quelli gurma frates tuos. El
velech dir lo senyor. Symon sapies
que lo diu monsi desira fortunem
tar atu e la mia església xpiana
El vi contlo aixi tiencha la spigna
menut en la cia en temps de messe
Emperio nos cal hauet pahor car
rolle pescuat lo meu pare pte
que no defalles ne los febles nela
fe xpiana. Per que conic que tuq
est posat per llui pare e regidor
algunes veguerides gfermes en
la fe los febles xpians frares reg
per molta vicio avi compofac
e per exemplars de bona vidas der
aci com expressament hav que
la sancta fe dela religio xpiana
Dela qual sancet pere era patro d.
apres ihu xpist no fallira jamés
ans nostre senyor deu lo paretor
tempo la mantendria per amor
dels grans pecchs que per nos
feu lo nostre saluador. El de aqua
auctoritat avi alleguinda se acer
ma aynt zaho. La fe xpiana no
fallira jamés. segons lo dit del
q. quant. Donchés ne la religio ga
na fallira jamés. Appar la gse
quentia. Caz defalliment dela
ligio xpiana destruia la fe xpiana
e destruicio dela fe xpiana es de
tructio dela sancta religio xpiana
E avi per lo contrari el tem sil
estament xpia degues defallir
ben forta defallir en lo temps pas
sat quant hac tanta de pferme
com damunt es dura. Com donchés
ihu xpist lo seu capellanors la go
nas. e la guardis. e la defens de
fallire de caure se seguir que sis
faia daqui auas q. no esperias se
blanc persecucionis ne malo com
aqueello qui son estat. El E por se
confermar aqueta zaho per tant
Caz dpu sancet iohann apocalipsis*

llo. que com l'angel obus lo. vn. sa
gel. del qual estaua ronchat lo le
tre aquell tan mazuellos de que
ha parlat principalement que l'auor
son fer salent en lo cel per espay de
una hora. **L**es qualis paraulas
exponen alguns sanctos doctores
qui que passat lo temps present
en quels ha acomplir lo mestre de
la dampnacio dela carnal església
dels mals ypians qui han a passat
per la sentencia de deu per la ma
nera qui es significada al mateix
en lo capitol. y vn. en la fidel qual
temps son. Llo. Lo qual temps se ap
pella sota la ubertut del sisen sa
gell del duc libre. Diu que llauors
apres obriuia nostre senyor deu lo se
ton sagell. **E**sto lo misme estaua
mder quins ha a obrir sota lo sete
temps e final dela sancta església
qui sera de salent o es de pau. li
qual dju que duraria migra hora ca
du que sera de tan gran repos que
tota la sua duracion fins ala fi del mon
apparira que no sia simo fort poch
aixi com migra hora es appellat
fort poch temps. **D**ela qual cosa
podem fer aynt a argumentar nre
pposit. **E**sto es que si lo onlo temps es
deuendor sera donada al estamec
ypia pau. seguire se que la sua du
racion se continuaria sens neguna in
pulsio e impugnacio fins ala fi del
mon quins batallari ab anterior
fim. **P**er que appai la tercia con
clusio principal. **E**sto es que aquells
sanctos estaments duraran fins ala fi
del mon. **E** per consequent com sia
tot temps governat per ihu este
no pot sota aynt governacio de fals
per neguna malicia. **E** acord
dir sanct gregorii en la epistola que
trames ad resyng. horndju ax. **C**
Archa cessante dilujo in moto
sequente quilibet huius corruptio
cessante cum malo y operis fructu
transierunt in celesti patria sancta
ecclésia. vel ut in eysellos monte ve

quesire. **E** noldi aytant quod
com la archa de noe quant estia
lo dilujo se posa alt en lo monte. **C**
quant la corruptio cessara de aquella
vida. Coss lo temps mundanab qui
ha aduar fins ala fi del mon. que
les males obres cessaran en los ha
mens del mon. llauors la congre
gacio dels bons ypians tota se repre
sara en lo alt mont deglona. **D**eu
com dju que durari fins ala fi del mon
E El salvador marth. y ym. aco
volen donar a entendre apres quella
la descuta com la tribulacio qui deu
veni sobre la església del mon do
nant sensal com testament y pia
duraria fins ala fi del mon. Dju aixi
que llauors se pierdeira altra bestua
da per tot lo mon lo sanct cuiusq[ue]
Apres dela qual pierdenio vendra la
fi del mon. **A**ixa cesta cosa es que
si lo cuiusq[ue] de ihu ypias se pre
ca llauors que sera sens que ypians
sien. **E** per consequent testamente
ypia sera llauors encara. **E**spiral
dechia casiodori sobre lo psalm. De
lxvvi. aixi. **E** ecclésia omnia
q[ue] sapit esse uberrima summa
finem sculi et perduta eiusq[ue]
passionibus ecclésia ut implie
bitur magis beatorum. **E** voldrebat
esponent y pia aytant com meua
ala fi aytant es pus et sera p[ro]copio
si de sanctos passiones. **C**ar ala fi
maiorem se complira la nombre
dels benaluyrats dels passions e
martiris. **D**els sanctos qui llauors se
ran aixi. **I**xi martyris volchdu lo
salvador marth. ym. quante disputa
ab aquelle q[ue]stio de q[ue] q[ue] en belha
bus p[ri]ncip dels diables q[ue]tare
los dimonis dels corisos dels homes
dient los que si aixi ciaber. sequies
que si fossen ala fi del mon ente nor
a pronar la q[ue]sequencia per tal q[ue]
los diables tots son vnts e seran
mentres que lo mon dur conialos
simors ypians. **D**onchis entresima
terre ha pugnare dpuissio. sequens

se que passa de impugnar los ci-
trans s'ies consequent som alafí
del mon. E aco macciv dix matr
xem. Quant dire que aquesta ge-
nèratia no passaria ni fallaria fins
que totes les coses dites sien compli-
des. Aixi c'és que moltes coses so-
dites qui nos poden cumplir fins a
la fi del mon. Appar donchs com
xpiransme ha aduraz fins ala fi del
mon aixi com d'hi l'acteza conclusio

Capitol. I b'm. quel estament
xpia no pot generalment causar en
negguna error per efficacia del re-
giment del seu capítulu xpist.

Le quarta conclusio es aixi
ta quel estament xpia no
pot generalment causar en
negguna error ne de tots punts
separar se del seu cap i principi ihu
xpist. Aixi appar per inhabilitat del re-
giment de aixat pastor com es ihu
xpist no pot per res p'is. Aixi ma-
teix que la sancta església se appella
una continua adeu cara e sposada
del començament del mon de abel
fins al derret del que sera ala fi del
mon. Segons que declara sant jre-
my en la omelia que legam en la
scriptura spna. Donchs segurciv
se que la església xpiana sera ab-
don per gracia aixistrada e ab ihu x-
pist qual estant aixi no pot per il
fallir. Si dig que altra cosa es d'n.
que la sancta església xpiana ro-
ta en general jamez no sia en eris
de fet. Allora cosa es dix que no puja
ellet ne los rabiens fers no pronie
que no puja ellet mas priouen q
no sera desfer. Espon que co aqst
libre se endico a persones logiques
principalment per tal me d'ull q'fe-
mar ala lluz manca de parlars e
no vull parlars ne cauillar aixi en
punts de logica. Cesta cosa es que
si ihu xpist volia lexar anas la sua
església e la volia desemparar que

decontinent hui aroto maluerar
e peccat ne vull dix lo contrari en
pero entenagi adiv en la dita con-
clusio que estant logran regimenter
del saluador tots temps sera sobre
la sancta església xpiana. Aixi es
tant null temps lo estament xpia
no causa en error. E com sia c'és q
aquest regimenter del saluador tots
temps sera sobre le testament xpia
fins ala fi del mon aixi com d'hi la sua
scriptura appar que per q'seguent
que aquest sanet estament durara
fins ala fi del mon. Ne pot esser lo
contrari estant necessitat de les con-
dicions opposites e som aixi q'ag
sera de fet. Aixi com som aixi que
ihu xpist ne la sancta scriptura no
poden dir mentida ni falsidat. E
aixi volch d'hi lo saluador en la aut-
oritat d'ells alleguada en lo picce
d'entendre. Capital quant dix a sanet
pecc. Logau pro te ut non destina
fides tui. Co es adiv que dix lo seu
or a sanet pecc que ell hauria pre-
gut lo seu pecc que la fe. Capella
se fermada qui es en caritat xpa-
ria null temps no fillis dela sua
església cristiana. E pus exi-
samente dona aco a entendre lo sa-
luador quanto dix a sanet pe matr
xpi. Tu es petrus et super hanc
petram hediſionabo ecclesiam meam
et porto iuſter non p'ciālebunt
aduersus eam. Evol dix que lo
senyor dix aixi a sanet pecc. Si
pies pecc que uei sui que tu hapes
nom pedra e m'prio la mia esgle-
siama principalment sobre tu mai
sobre mi qui son pedra pus ferma
e pus segura yo fundare la mia es-
glésia. la qual aixi fermament en
m' plantada e fundada que la mai
cia mundana p'us dura. Co es de la acte-
ua e companyia diabolica null cap
no la sobriera. Co es que ella no sia
aixistrada e loguenda ab m' e per et.
seguent ab aixi loguament moy
poua amarre ne esser possibile negar

na error. Por tal appella sanc
tum ad opficio. v. església dñs
seruents e clers dades qui es sens
maruile sens rugua. Es sens
leges de peccat mortal de torcar
rde. No que ell vulladir quodpm
xpianisme no hauri molles maliuats
homens plens de grans peccats e
de grans errors. Car certa co
sa es que si m hauia prouillauio
e arambla massie hauia fons a
la fi del pson. Empero com ell en
tenia per església solament aquella
porcio de aquells vers xpianis qui
son en gratia deden appar que con
seguientement ell diu reuertiu aquella
porcio huy per lo mon e scampada
es sens maruile de peccat mortal
sens rugua de tota error per que
es aqüi contraua casa sposa dñas
la seu spos ihu xpist. E ac vol di
lo dit de sancte gregorii. quant dix
maruile per xpianis pot seduci
gr nequa. E vol dir que la nau
de sancte pere es cestula sancta
església e xpiana figura uida per la
nau de sancte pere. A questa be pot ho
uer molles tribulacions. qd si des
ha huy e tots temps n'ha hauides
desperts que son. Empero null temp
no la lega neguarine fallir ne cui
e lo seu gouernador ihu xpist. Si
guitada son aqüi matres per la racha
de hoc. la qual no poguere dissipar
les grans aggues del general di
lui. Non encara figura apoc
lips. xii. per aquella maruella
donca que uen sanct joan qui era
tota suberta del sol. Encara desors
los peg. en lo cap corona de. xii. se
les. Car la sancta religio xpiana
quant ala part dels vers xpianos
esta es luminoza per gracia e ayu
tada per amor ab lo seu spos ihu
Ere despots peg la luna immuta
ble. Car null temps la sancta es
glésia deu esser mudada en lestame
contrari. Quia la sua corona son. vii.
arades dela sancta fe catholica en

que es fundada e fermada aqüi que
no pot de aquello cause en negu
na error.

Capitol. Clvi. Com no sola
mene atiu xpist. Ans encara alsi
xpit es atribuit lo regiment dela
sancta religio xpiana.

Eccl nota en especial per so
luc dela tua anima e ben
qis que no solamente lo re
giment dela sancta església les pro
prietats al fill de deu. Ans encara es
aqüi mateix apetat a nostre senyor
lo sanct spit aqüi com ho possa sanc
tuu juma cognition. xii. hon. dñi
Sapiatz que negun xpia qui
vale per les pnt dedeu jame blas
semaria iustiu xpist. Ni negun no
pot confessar lo nom de ihu xpist
sino per virtus del sanct spit. Es
pnes quedu aqüi que per un matre
sunt sanct son distribuides als ho
mens xpianos les graces e los ofi
cios e les obics de deu dñs la sua
religio xpiana. Les quals graces
e doncs son donars als homens per
manifestas les pnt dedeu. E per cone
xir la sua virtut esser en la sancta
església. Capies son donants los si
dono anos per ell per nosme pia
fit. Si nol lo do aquell ha de san
cia o de fa. iefi o de fe o de yuhua
o de impudicis. O de interpretacio de
lengues o qual se vol altre de los
quals lo dit spit sanct dedeu dona
a aquells qui li plau e seguerix se
aqüi mateix aqüi. Per que dñi
ell tots quanto xpianos son tots
son batejatos en virtut de un matre
spit qui tots sem un cors liguato
en ell. Caberatos de una mateix
virtut sua quins fa confessar vns
matres e osos pertinences una ma
teria religio. la qual es la fe cat
holica. Segueres calaf del capitulo
que aqüi com natura ha preuehet
al nostre cors corporal de dñeisse

membres per fer acte d'uersitats
 seruoye e oficio. Així nos mes steyos
 deu l'espit sancte del qual hanent
 tant deys perdre. per tal que lo
 sots tot eclesiastich. del qual estay
 lo fill de deu e lo sancte sp̄it sua milo
 seruio e regne e gouernar ha los ofi
 cies eclesiastiches e gaudiis digneis
 uatius en la sancta religio yana
 Així per tal maner que la un
 ia apostol. latice ypheta. latice de
 dei. latice que faci miracles. latice
 conegua la d'uersitat del sp̄it
 latice sapia d'uersitat de lengues
 El sp̄it mateix d'ua als cefesiens
 en lo primer Capitel dela epistula
 ad ephesios alenyalata sp̄it del
 seymur del nostre sancte. lo qual vos
 ha dat per penya de la heretac
 soberana nos promoue. E apres
 moltes parades conciou ay en lo
 quart Capitel. Deus donch'e en la
 fó de seuuar la unitat del que ligat
 ab vera pau cordial entre nosaltres
 mateixos. Car isti ysp̄it a seruir lo
 seu cors spiritual qui son los sants
 ypians ha donats ala sua església
 algunos qui son apostols. Alors
 euangelistes. Alors pastore e de
 coris. e ho sonara ay fin ala hist
 mon que li hisclos acuerde quan
 vaudia aquellar lo mon. El Verac
 Damunt appaué adira ordenacio
 de diversos oficis al sants sp̄it e
 aq̄l legantibus al fill de deu a do
 naza enendie que tota la ordena
 cion de la sancta església perteneix al
 fill e sancte sp̄it e per consequentie
 del pais. Com segons sancte au
 gustin deus les obies que deg fau
 tots pedixeren egualment deuon
 la sanctitat; iustit. En oïssemens
 per milo adiu acuerde aquelles
 sagradas persones del fill e del sp̄it
 sp̄it qui foren ans del temps de
 sancte pau al mon pús amagun
 deg sots ipsos nomis all'ordene
 a abdósos una matrona cosa ad
 naz acuerde illes viuixar essen

cul. per la qual cosa apparois
 no solament al fill. Ans en tal
 sancte sp̄it es attribut lo regne
 de la sancta maria església e del
 gio y piuria per que adonat aq̄s
 die bona la sancta trinitas nosfil
 tes es tota la sancta religio eua
 una era regida per lo sancte sp̄it
 en lo començament dela església
 trames lo sancte sp̄it als primers
 fundadores dela sancta església e
 en lo dia de encogosina p'diuinitat
 del qual alto preveraten. vident
 ment e saltoien tots quano felic
 e aviatamque ypporat dauphin
 ay en lo psalm. Verbo dñe dñ
 firmati sunt et spiritus eius sig
 omib' virtutib' eou. El Suelos dñ
 segons que dñi sancte elegou el
 evpon que per lo fill de deu los
 primers sancte preveratos capi
 tols significati per celo foren an
 fermato e feitos form' contra tua ad
 uersitat maligna e per buuis del
 sancte sp̄it daquell mateix fill de deu
 qui es appellat llengua e pocha del
 prie es preuabida tota la lluviu
 e floraleste que han hauia p'ma
 da ala simbra religio ypians. Uy
 com la simbra aquela les obies al
 fill e del sancte sp̄it es aq̄l p'ma
 et. y ybi quine dñ. I p'm dñ etia
 uir celos. Q' es adi segons la co
 posicio de sancte elegou e in totes lo
 virtutis dlo sancte sp̄it son prochides del
 sp̄it de deu qui es bini matrona
 en est' nra ab lo fill de deu. El
 aque se nra sp̄it sia encaixa en
 la sancta maria església ay et yfe
 rir e zocle. vixvi. Porras sp̄it
 meus in medio uestu. El doceyo
 posse la meu sp̄it me solament en
 lo començament dela església eis
 vana. hoc e encaixa al mig e cobre
 tot lo pres de la sancta església. Et
 tal dñ sancte pau ad romanos
 hoc cognoscitur cum q'nta appa
 nos normabit or in nobis cui dñ.
 tel dñ que nos ypians conveuen

La sancta fuit i les sues grans espres
 voliem d'ell ell estaria ab nos
 e fessa ab nos entor lo process de
 la església. Així com lo fill dedeu
 ho promès de si mateix al xvi d'agost
 appar muri el vlns. E aco hauem
 en lo dries. xxvii. que p'ma audi
 uim. ion d'su papa alexandrie se
 gona. que la virtutat dela sancta es
 glésia que lo sancta fuit la sa per
 gracia sua al Due així mateix
 la sua presencia dins fins ala fi del
 mon. Així ho d'ui en fuit danyu par
 lant de la sancta església d'ui avi
 El d'ixis tuis bons deducces me ja
 parauam reciam al vol d'ui ay se
 leceu sp'ur boop aquell quinque ha
 aportat fins al tecme final qu'es
 paradis eterni nostra ala qualha
 uel som tots acats. — així mateix
 volob ditz sancto ioban apocalips.
 xxvii. quant d'ui jam dins sp'ur ut
 iquiescas a la boruba segon. Opera
 enm'illor secundum. E noldu q
 en la fi del mon d'ua així lo sancte spu
 nt als eleus. Ilo es que ditz auam
 negui no tieball p'g. Unus cisen
 repos e hui p'au e guado de scot
 bulacion. Car les obies segneix
 així. Ca es li fui donar i u'nat p'ia
 do Com mercry.

Capitol. xv. qui vident la
 venia de la quarta conclusio co
 es com la sancta església trenc
 iyalment no per eti. —

Ori totes aquestes coses
 potébenir la veritat de
 la quarta conclusio p'na
 pal qui es Com los tamenti xp'na
 no pot generalment auer en ne
 guna ciutat. Car com aquest
 sancte tamenti sia gaudençia e re
 gie per lo fill de deu qui es cap seu
 així com d'amenti es pronat esa
 enqua regie segons que dit es p'
 lo sancto fuit qui me es d'ant p' lo fill de
 deu així com a mestre de tota xristat

així com appar iohis. xvi. d'ell p'
 ralho de aquest tan gran etat. Si
 regimenter nos pot fer que tota la
 sancta matec església qui es la sa
 religio xp'na en qua generat
 ment en error. Tots que ja do
 mai aco a entendre per piadors
 senyal atue lo poble xp'na han jut
 tuitos los sanctos pais que lo p'pa
 qui es esp de la sancta religio cui
 tanta pot comuament al cap ca
 pell vermeil adonat a entendre q
 la sancta xp'ndat es regina p'q' q'nt
 fuit sancto qui es senyal vermeil q
 es en lengües de sots apparechats
 primers pares. e fundadors de aquest
 sancte tamenti. Apies vest de
 blancs sobie tot lo cors fins alope
 adar a entendre que sots aytal cap
 om es lo sancto fuit la sancta església
 sua sposa sua es aquella q' da mite
 es allegroda. So es munda enetra
 e sens totu etior. A d'as d'ias ag
 algu Com por d'ui lo apostol qu'en
 present església e religio xp'na
 sia sens multa e sens iugua. Co
 sien infinito homens malos e p'cato
 doris e heretges en xp'na msme segon
 que alfull appar iot dia e pot se aco
 affirmat per lodir de sancto augustin
 l'. n. ieiunacionuz bon d'ui així.
 El Ecclesia dient non habere matuta
 aut iugurazionem q' sum sit talis sed
 ent talis quando apparet gloiosa
 Nue amig' i'g noiancas et infirmata
 res i'ngreys suos membris habet et
 portat unde mauro deo dicent son
 die dumte nobis debita nostra. P
 solucio de aquest d'ixis deg saber q'
 aquest vocable església fa pien en
 lo present p'posit en dues maneres
 El primeiramente se pien general
 mente per tots aquells qui han fe del
 han recbut lo baptisme. Si quel sie
 maleb' si' nol sien bona. E en aquella
 manera pien aquells nom església
 la iubia feta d'amenti q' així mateix
 lo pieni sancto augustin en lo original
 alleguas q' per tal la d'ua iacobina lo

1777 son molts pernos en la sancta
església que nre senyor deu apredre
nar als glorios de paradiſ

de original manu contra lo posir
agi com la pren fons pau en la riu-
eritat allegriada d'ant quant dñs
que en la església noy ha maculatne
rugua per la sola congregacio d'ells
qui son engracia de deu quis se vulla
que ell sien en esta linda presé. Et de
aquesta es cerc que en ell no ha
maculatne iugua. Aquests dñs
sauentz conuen. m. No sibro uo
salido que nos solo temple del sanct
Iosef que deg habita en vostres e
desimatz e de tots sos semblants
A qui agi matry ad romana. b.
Sapatz que la laurent de deu es ci
campudare infusa en los hosties co
rateges per lo sanct sp̄t qui es donat
abofumes. Per les quals coses
appar que oynta església es sens tot
perdot e ciutat Competat ne ei o:
no puxen esser illa bona en lo sanct
Iosef segona que questa dñglia
exceptio de aquesta nom església ap
pāl com un matz hom auengnado
pertany ala església segonament co
siderada. Tal com hom es enper
eat mortal e en gracia de deu ell
llauors pertany ala segona e en
cara en la primera. Cas fots la pri
mera es dit que compieren bons
semales. En lo primer seny paula
ga lo salvador matz. y m. en una
aytal semblanca. Diz que bu
hom sembra en lo camp bona se
mejor e son enemys com ell dormi
sembla le null. Com lo null fos ces
out digneian li los seruidors q̄ bo
seua que arranquassen lo null. S
dñs lo senyor respondent que no fa
bia afer. Cas arrancant lo null ar
ranchanen lo fomento sembra
per que era millor que esperasse
lo dit arranchar del null. Com ven
duer les mesles. Les qualques
raules responden lo sanct. Dient
que lo sime aquest en la presé
església ipsa. presa encuitante
en la qual lo diable mescla per se
males tempestos null. quant

de molt mesquí quede q̄ ha estat
borrell lo fomentar mal. Ellauors
aqueell qui era fomento na null
Com los angels requieren lo fomento
per honor sua mogues que ell de
licencia sua arrancuen lo null. q̄o
es que dampnen e auien los pe
cadors significati per lo null. Ellauors
nos lo senyor respos que no es
hora. Cas arrancan lo fomento
en temps que molts son hui pera
doz dñs la sancta església q̄ deg
ha predestinat a regnar abſt matr
e afer bona si ya fer lo fomento dels
segunders de paradiſ. Ily com
per lo contrario molts son hui fomento
Co es en gracia dedeu qui nla fi se
ran null. Co es que morran en pec
cas mortal e ala fi seran null esa
ran mala fi. Per la qual cosadu
lo senyor. q̄i que esperen los mes
ses. Co es lo temps que ell hadiu
tat ala mort de casu. Ellauors lo
fomento sera posat al cel e lo null
en lo ymfern. Per totes aquelles
coses appar com aquest nom esgl
ésia se pien d'uerissament. Com se
deu entendre quant es dura essen
sens macula o sens rugua. Quide
es dura camp ple de fomento del
null. Co es plena de mala e debona
v. es dura camp na auignant dñs
si de tots linages de pern ayto com
lo appella lo salvador matz. y m.
Per les d'amenti dutes coses ap
par encaix la veritat de la qua
ta conclusio. Co es com la sancta
església no pot errar ne fallir ge
neralment. E questa matry
co la sua graciang en lo decreto
y m. q̄one p̄ma d'aceta. Ne p
siguento la sancta església no
pot venir a meny. q̄i com ap
par aquells matry. y m. q̄one
pudenda ala fi. Es signat la se
lo d'amenti dura. Co es per tal que
lo senyor pregua perella quiens
desfallas. q̄i com appar en las
distincio. y m. en lo primu fascicul.

¶ Per aquesta manera appar
agi matrx Com segurament pu
dem creure als doctres e dia
pres que fa lo papa en la cor
romana sobre les causes qui soq'
la fe e bones costums e tota xpian
dad en general Car com alle vintale
obies fabent roquer tota la cosa pu
blica en general segurament se que lo fill
de deu cap de xpianissime ne lo sanct
spirit pur de la sancta mare església
nous lexamen en aquells causes auie
ne beny amenys y res quis puya co
grat. Nota agi axi matrx que ja
ha huiam dit que lo fill de deu es
capte regidor de tota xpianitat e
apres huiam dit quelo sanct fit la
gouverna ja per aixi no entenez apo
que sobre xpianissime d'uerses ne sepi
rati ne moltes gouernadors. Car se
gons que posa sanct augustin les obis
de deu fa tota la sancta dignitat les
fites d'esi que tot aixi que fa lo fill fa
lo pare e los sanct sants. E aixi matrx
per lo contrari segurament se que gouer
nacio dela sancta església xpiana
agi es del pare com del fill e com del
sanct spirit Com tot sia una virtut in
poder. Un saber una dignitat e una
matrx e cosa. Empo ameguades
es tribuida alor una obra avna pe:
sona aixi que no a la altra per les mu
ses que hauem atochas en lo quin
libre. hon hauex a parlar la ignomer
dels sancts tantat.

Capitol. Clx. qui aquelles con
triu la terci e la quarta conclusio
correlatives precedents

Ontra aquelles conclusions
terci e quarta fan alguns
les seguentz rabs. La
primera si es aquella car certa co
rtes que deg tot poderos regia per
si mateix e per altres la sinagoga
Empo no son raportant son regimet
ella es bengudatano res aixi com ap
ples bony. Aixi voria esser dela religio

xpiana. lo grandela qual d'una
tercia conclusio. La segona rabi
es aquella. Si van segura cosa
quel estament xpia d'us expou
com dig. Demant te aquesta segurament
de bon lo peu e fonament de jesus
que de les promissions de ihu jesus
E vullen pionar que aixi no questa
testament xpia puya venit ancas
Car tercera cosa es que nostre senyor
deu promes moltes coses ala sinago
guia dels jueus mi com appas y moltes
libres legals dela biblia en iste pa
menos bell aixi com dela circumcisio et
regne e del sacerdot e dela reina
promissio e de moltes altres coses de
les quals bony la sinagoga no ha res
Car no es aixi com appas. Donchano
contrastant totes les promissions fe
tes per ihu xpiste seynt ala sancta
religio xpiana se pot afer que negu
na de aquelles promissions nos fa
quesquier desfor y conseguient aixi
matrx se pot afer que defallareya
ria p'is daqui auant lo contrari
qual d'una dita tercia conclusio. E
pot se afirmar aquella rabi per ex
ple clara. Certa cosa es que ihu jesus
dix a sanct pere vngu: com appas lu
ce. xxi. que ell hauria preguntat lo
seu pare per la fe de sanct pere que
no defallis. Empo la m's q'ell ha
treyt la fe de sanct pere fallimentat
benguades lo renegau. La terci
rabi es contra la quarta conclusio
d'hi que la sancta església no pot
muri jameis tota generalment er
ror. Aixi appas que sia fals car no
contrastant aquell matrx regimenter
del salvador sara aquell enyguatge
en errors judeus qui son apostolat et
hy ihu xpiste E per meliorau de an
tiqua qui son dels clers per lo qual
solos a guardiar les indúncions co
appar en los actes dels apostols et
la v' et apocal. La quarta rabi
es aquella. Certa cosa et quallos
regentz la primera mare església
Den tots enmico en error E per afe-

gument tota la església xpiana en general por caure en error. Així p' tota la conseqüència. Car tota la ciudelitatem dels menors ha abegut per doctrina dels majors. Dots si tots los majors errin, seguirem que s'hi poden fer los menors. E per següent tots poden esser en error. E quel antecedent si saber tots que tots los majors puguen caure appartenent a Car tots quantus regere hui la església en la regian ja mes no son de tan gran exellència de bona com force, los sancts apóstols. Empere tenim que tots los sancts apóstols d'uparen en la fe e caygueren en aquella error entep deli passio de ihu xpist. Donch' q' hi p'poden mes tots caure ara e de aqua auant. Encara mes dien, aquells e fan los següents arguments. Demanen que es la rebu per que posen que tota la església xpiana no pot errar. E dius q' per eo que dit es. Q' des quia ihu xpist la regere per le sp'nt sanct qui dona en aquells qui la han a governar. E per següent això així disposats no poden errar. C' tota aquella rebu fac així argument. Dit es. Damunt com sorolocgement de ihu xpist perq' indec' daltres. Donch' lo regimenter de ihu xpist no es rebu sufficient que rom expulsidat ne pozeu serar contra eo quia q' que ihu xpist trame als regentes la sancta església lo fari seit q' q' lo illumina que no puyen errar. E fac així argument. C' tota cosa es que s'hi lo regimenter del sanct sp'nt nos fan pecat publicament dels majors del mon. Com donch' vejam que los rectors de xpianisme sien souint dels majors, peccando: o del mon no poden dir quel sp'nt sanct sia en els. E per conseruent fors llur regimenter poja xpianisme canir tot en error, an com els mares hi calen alfullat.

uant tot hom. Item de bonhas tu que los regentes la església sien aspirats per lo sanct sp'nt neque no puyen elas. C'ert no appar quela scriptura ho pos en loch e per conséguent aquell no es de negria aue totat. Car d'hi sanct ieronimi. Q' qui de scripturis fundamentis nostre eadpm facultate contempn'qua probatur. E uol dir que es q' alquid'hi qui nos per p'nonar per la sancta scriptura ayus per meys p'ficiat com cosa qui no ha negum fonament. Item com se p'nonar que s'los influencia spiritual del sanct e s'los continua presencia de la sua gracia se fessent tanto de mals com luy se fan en xpianisme. Enamorment per aquells qui dig lo gobern. Eo es per los majors et desiastrichis qui son aixals comte veg per tot lo mon e no col altre dir. Guarda que tendiu sanct ben ad euangeliz, parente guarda qui son e noy sal puis d'hi tot gran le gest es qui ha aposat en escript. Per aquestes rebus appara xpianisme pot fallir així compa la primera e segona rebu e per tot generalment eizar així compa la tercera et la quarta.

L' apitul. Ixvii. qui responda les dites rebus e arguments.

H La primera deles rebus de sus dites respostes, quan dir que no gressane, que deg regia la sinagoga, e que ella es venguda a menys. Dicte q' aco no es per desfalliment del regimenter diurnal. Ans es per gran excellencia de nostre senyor que apostola les costes en aquella si a que los ha ordenades no obstant la mala rada dels homens. Ara certa cosa es que nostre senyor deu haver, donat que la sinagoga tots fos figura de les coses esdevenidores.

en temps de ihu xristo. dixi com ap
ples ioma corpnosxi. s. vnyent a
bonchés ihu xristo e posar en ex-
ecucio co que la sinagogua figura-
ua. Vallo dictaua que la sinagogua
cessas. De aco empicio jan hanem
parlar desg llonguament en les
soluciones dels argumentos fets de
muc contra testament xpi al ll
segon quanto volia mouar que no co-
nastant les promissioes que ihu y
nos ha fetes Entra se poria fer
que res de aco que promes nos ha
james no fos. Responch re edich
que algunes coses ha promeses lo
senyor suts condicions. dixi com ha pro-
mes gracia eglosia an aquell qui
fa co qui ensies. Saquesta promissio
se por emparzar si hom no falha
co qui ensies. Cet es ymissio con-
diccionada e posada en pacis. Certe
promissio es permanencia de xphoria
permanemente les costes obteuenendo
res a les coses adquisitives moltes
qui son estant en la finita eglosia
dixi com dux xpus que a questa gene-
racio no passaria fins que les coses
per ell dimes fossin complides ma-
tter. xvi. Cet com dixi que sic
guerres entre reynos e terratignos
e july general e dunque dela sancta
eglosia. E coses semblantes qui no
son posades al negua gdon. Saques
tes ay mlt coses deu hom acure se
negun dute que scian defer. Certe
les promissioes que deg scian et la
veu dixi eien tots semblants. Ans
m hanca algunes posades al gdon
dixi com la ymissio del regne ala
misa de dñs dñs. cum appar en lo
psalm de. xvii. qui començ. xviii.
ment dñe dñs. il qui ha que me
senyor promet lo regne e xpyoria de
istael al qual de dñs ab aquesta
gdon. xix. Dij dñs filius regna
mentum dñs. xx. Co es. Si los tog fill
serien los vns manaments de deu
atzas nou saluari. E per tota la y
missio ne han totz en ell. xxi. Altres

promissioes son nostre senyori dñs
absolutament e sene gdon. xxii. Dij
promes e abraam e deu al qual
que neveria de llur imprimeria
en primes art com la scriptura
diuen dñs. xxiii. dñs lachs. xxiv. dñs ha
mala benir que non cabra negudir
ta hi fora heretgia Com faltan
de dñs fe. xxv. pcr aquestes coses
appar solucio en aquest argument
Co es que ihu xristo salvador nostre
bona ans promes absolutament
e denunciat quel estament de cui
transme durara fins ala fi del mo
E aquesta denunciacio no sia sonre
guna condicione deuen fermamente
que aixi sera defet. xxvi. Cela co
firmacio de aquesta rabi segona
quant dix que ihu xristo pregua
per la fe de sanct pere que no defal
lis. xxvii. dixi te que hei es mas nodez
lo scyor que ubaguos obtingut del
seu pare. xxviii. Cui carta cosa es qune
senyor deu lo pare no cvoi lo seu
fill de tot co quel pregua. xxix. dixi com
appar mastri. xxx. quant lopra
gua quela passio passas. xxxi. que sia
que puguan creure segurament
que nostre senyors deu lo pare ator
quas al seu fill que la fe de sanct
pere finalment no defallis ne pess
dixi com nos feu. xxxii. Cet depreche
que hac peccat la regna beguado
plora amagostamento. xxxiii. dixi com ap
par aqui mater. xxxiv. xxxv. xxxvi.
dixi mater que oll mora paro de
la fe. xxxvii. En maria glorias e morse en
casa entendie la paraula del salut
dos ala letia. xxxviii. Co es que la fe en q
sanct pere prevere del qual li
era promes per lo senyor que ell
ne seria cap. xxxix. Co es la fe xpirana.
aquel a james no penis eai no seu
Com en temps de la passio dñs xpira
Com tots los apostoles e deyebles
duperassen la paraula catholica
iomas en la arba gloriosa deg
cia. xl. Co es madona sancta maria.
E pot se entienda entendre la paraula

del senyor que la fe de sanct pere no fallissa parlant a ell en persona de la església Cas null temps son m'sera que en la sancta església cui tanta no haja algunes persones de res en les quals romandria iudicada la eplantada la fe xpiana. Epe: cò seguent en esta bida no fallira Ell t'ere argument appar que no fa con la xposit Cas yo no diu que sorti lo regimient del salvador no puea per algu e alguns aixi com defet per iudeus en nicholau aquell que allegué Ell agnè dignu en la conclusio q'ca posuda damunt que sorti lo regimient de ihu xpist tota la sancta religio cui tiana no podia caure en error. Ell cosa es que iudeus ne nicholau james no foren tota la església epe: consequent lo argument no es apposir. Ell quare argument quat dig que tots los regents la sancta mate església tota xpianitat poden caure en error. Ell p'los soluus de nostra salut nota algunes xpositions. La primera es aquesta que casci regent la sancta mate església que sia via dant en aquesta bida mortal por caure en error personal appar aixi la xposition per tal Cas casci aynt de comun cors es hom peccador epe: consequent por caure en error de peccat mortal qui es la major error qui puea esser. Non dui sanct ioh generalment parlant. Si divenim q' p'cgo non hemos ic. Ell eos si dehim negarem que no haviam percut nos filios mateirs nos enq'nam Cas tots som peccadors. De aquesta xposition se segueix manifestament que noy ha negrem m'spm m cardenal que no puea fer de gris peccatis raytant p'us grec e p'us perillósos com illur grau es p'us alt. De aco has llonquament en lo decier an la. xl. distincio p'los et. xlvi. distincio en lo Capitول. An' tacis p'los ha venie com casci p'no es fane. Ans m'ha de transper.

cados. per que per lo q'ca penall q' luna deu tots temps lo p'pa tembre sobiranament mes que tot altre lo p'p' de den. Cas com dui. Q'no gradg altoz tanto casus q'ca major. Q'les que avant es lo p'ccat p'us sp'eu com la persona es possida q' major et au de honor. Es uer que casci deu presumpi que lo p'pa esser hom e bo. et com la uen en lo deu. xl. distincio m. c. non vos c'dup tar que nos sia bo es cosa criminosa si donch hom nou sabia de est et com appa: en lo decier. xlvi. q. m. en lo p'rraf qui autem. Clase gona xposition sic aixta que en les causes qui toquen la fe xpiana ebo nes costumes en general. les quals lo p'pa determiniu solenament q' com fer deu negu nov deu duplir ans deu fermament creire en tot q' que ell apposia acreue alaqne qualitat d. la sancta religio xpiana. Aquesta xposition appar en lo decier. xlvi. q. primu scle Capitول. hec est ilion lyra que negrem no deubie de creire q' que lo p'pa determina e a p'cia. Ell expectal hauet aqui matreix en lo Capitول regam que testimonia de les grans coses pertanyen al p'pa des com al cap de xpianissime. E aco matreix appa aqui en lo Capitoul. Cum beatus. Ell com argutez damunt que tots los apostolis eran uer en errors donchs aixi hi poden caure lo p'pa e tots aquells qui p'posen xpianitat la sua credulitat. Responch e ditz que la semblanza aquesta no valies Cas com los apostolis eran uer de la fe en temps dela mort del fill de deu no argueren aixi coma recoris ne apostolis del mon ne aixi com aquells qui p'posen q' al mon los articles de la sancta fe eichols en Cas encara no hauien rebuido llauors la potestat ne la autoritat eclesiastica q'ca la rebuieren. li. xl. suucesso del senyor. Aixi es appos

1076. xxv. per que appar quela error dels apòstols. llauors en error personal e no error general. per la qual cosa appar solució al pòsit. Car ditz te que ay com los apòstols congruient en errors personals en null temps no congrueren pòson los articles de la fe ne altres coses pòmunt. la fe na alia ciència dels fecls.

Contra lo papa etors los eclesiàstics poden caure en errors personals e en peccatis qui toquen llurs persones en singular. ayas en articles ne en credulitat que pòsen a tienta la sancta religio xpiana en general y null temps nor poden caure. Car aquí concorde virtut del sanct spir qui per dñu es bies e salvacion conserva elha a conservar veritat en xpianisme ne levana anos canie en aquelles erros. v. a. mls

Capitulo. Cxxvii. qui pionua p cinch bies que lo sanct spir recteix ari xpianat que nol le vali en tanta en general en negativa erros.

Si demanes quines bies son aquestes per que pionua que lo sanct spir no levana en tanta lo papa en les discussions que fa expòsa ala sancta fe xpiana. Responch te que la primera bia appar esser aquesta co es per virtut e per vigor de la sua pmissio. la qual se conte matth. v. vi. hon dñu a sanet pere xxi. com aquell qui temta persona de tots los successos que les portes infernals co es q lo percepit ne la malicia del diable no hauia victoria dela fe xpiana et luce. xxvii. dix a sanet pere qell hauia pregunt que la fe xpiana no fallidet matth. v. vi. dñu que la fe xpiana sera fundada aixi ferm sobre ell que jamés no cauria. Les quals coses tots sien falso. si lo papa podria errar en les coses

que expòsa mentre ala fe xpiana. Et si dig que papa es un heretge qui volien expòsa ala fe xpiana grans heretges. Ditz te que dñu de bn qui son appellat heret. ditz te que possem que oyem de bñ. Et au que ell ho nolques. Enfer Empere de bñ pionua en multo dñant li la mort. Exposant al papa sor ceason consell un doctor maria uellos sanct athanasi. e per seyal e mprece en semper als successor laberitat que leo mort volia corrompre. ne pionua que lo papa en sa persona puxa hereticis. no es pionua q ell puxa corrompre tota xpianat p que lo senyor e cap e ditz papa pal nostre senyor ihu xpist nos ha promes que ell nos en dellus occast. La segona via pel que appar aqsta materia veritat. Si es aquella que tocha lo dñct. v. vii. q. iii. Aliora hon hau que si lo papa ab la sua fe apostolical podien fallir e errar en aytals coses. sequit sia q nre senyor deu no hauria donada aqstiudat nequna bia a saber veritat deles altres coses diuinals ambi quades aella pposades. la qual p su appur falsa manifestament.

Cla tercera bia si es car com la religio xpiana sia de maior aueratur que la sinagogua o ei comedess appar e deus hauem adiu pius len guient. En la sinagogua fos ler diuinal. aixi com appar de bñ. xvii. que tot hom hagues auerare en los fets dela fe dupressa la determinacio del sobiran sacerdot.

Dondrs en la religio xpiana la pius alta persona qui es sia lo papa. aixi com dñm hauem dit. sequit que lo fill de deu hauia pposat semblatz mey ala sua leg de gratia. hauia o manat aqso mateix a son vicari pnapal. lo qual es lo papa. aixi com en aquell que es sobre tots los altres pgo bastant en aqso adeterminac. lo qual per gracia special priesma de erros

Le dixeron al Rey de Roma que
en su Reyno se predicaba el error
que decia que la Iglesia era la Iglesia
de la Santa Iglesia Católica Romana
y que solo la Iglesia Católica Romana
era la Iglesia verdadera. El Rey dixo
que no queria que se predicara este error
en su Reyno porque el error
que decia que la Iglesia Católica Romana
era la Iglesia verdadera era un error
que venia del error de la Iglesia Católica Romana.
El Rey dixo que el error que decia que la Iglesia
Católica Romana era la Iglesia verdadera
era un error que venia del error de la Iglesia Católica Romana.
El Rey dixo que el error que decia que la Iglesia
Católica Romana era la Iglesia verdadera
era un error que venia del error de la Iglesia Católica Romana.
El Rey dixo que el error que decia que la Iglesia
Católica Romana era la Iglesia verdadera
era un error que venia del error de la Iglesia Católica Romana.

que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.
que dijeron que no queria que se
predicara el error de la Iglesia Católica Romana.

leya jamec en e que solennement apposera cierre ala corona dels fecls d'heretors aquestes coses apper solucionatots los quarts arguments fets contra la quarta conclusio.

Capitol. Clm. Com ypiana ielmo tot temps deu recorrer enses necessitats principalment a ihu yxist.

La quinta conclusio principial quis sequitur dagls matrys sonamentis es aquela que tots temps ypiana religio en general e en singular e per tota manera deu principalmet recorrer en totes sed necessitatis absit cap ihu yxist. Ay com a remey sobiranament bastant son lo qual tota remey es cas e nulle. Et que ay si huique a ell deuen recorrer ap par ho per moltes vies. La pme via sies car com dit sia dessi exuat que ell es cap principal e digne e regidor special de tota ypianda. Ay par ho que totes les causes aidius eno aidius pertanguen a ell. E per conseguendo appaz que aell deuen principalmet recorrer e demandar a ajuda mes que avora altra cosa qui sort ell sia. La segona via si es en vehem que ay huihan fer los pas sagis quis bon remur e conegut et per tal legim. ii. yulipomeno. xv. av. Cum ignorarem quid aperc debemus. hoc solum est nobis resuixit et los nosnos adde drugam. Esون paraules que deuen los fills d'istl anostre seyor deu. E deuen ay qnt nos senyors ignoram e nd sabem qns faciam. solamente hauem questa via e refugi que lenem atulos nosnes viles ademandar aqjuda. E ay ho fabien los quans puechs eli corint del poble de isrl. Ixi com legiz ondiuersies lochs en le testament vell. Et qd es que quant hauen afer

algun solene acte. primicierament demanauen consell de nostre seyor don promerent alguns sacrificis e comunament les respondentes per tot temps. La terci via si huih sens especial ajuda del nostre seyor cap no podem ferres de be e per tal dñi ell iob. xv. Sine me mchil potestis facere. E vol dir que res no facam sens especial recorunt a ell. Car sende ell no podem res fer E osec. xm. dñi azi. Tantum modo in me auxiliuiz tuuz. So es que solament de ell ha abegut la tua ayuda etores nostres obres. La quarta via sies car qui desempau la ajuda de aquest glo uos cap no son apres ares de bona fer. Car dñi sanct pau. vii. corinths. xm. Non sufficientis sumus aliq coguntur ex nobis. Sed nostra sufficiencia excedit. E vol dir que nos quane res sem no denem pensiar que sumus non matrys apresa entendie e a obiar co que fer bolem. Car tot ue de deu. E per tal iob. xii. has com des aporta los grans consells e juegues chomens suus en la sa uies humanales mala si es engana illa mala saudosa e fa que lvn gna lo contrari de co que holen. E per tal malacry a aynto ysiye xxv capitulu. Non dñi. Ne filii de sefes res. E malahito si es voslres qui feris consells no men hauens demanat. per tal yo fare que co que ha uets pensiat no vendria ayu. Una vendria tot lo contrari a gran co ficio vostre. La quinta via si es que lo seyor matrys nos ha ascientats e amonestats confiant met tot temps a demandar la sua ajuda e apriuguar lo fermament dient luce. xi. et iohis. xvi. que confiant demanez a ell co qui mest nos sua e que segurament haderem nem al seu pare en nom sensens neguna malor. La. vii. vna es per les dignitats sues algunes qd

en speciell guardia en les nostres ne
cessitats. entre les quals est la bula
que dins lo nostre adiuuance migra
el poest ente nos e lo seu pare seyor
que dins sanct iohann, papa iohann. n.
Coy d'agost nob. lxxvii et ad bebeicos
xviij. lxxviii. C. Et en cas del nostre
saluador e redemptor ave comdu
lo apostol sanct pau en dues llos
lorhs per los qualz oficis come que
ell hagam record en temps en
nossres necessitats. En aquest
nos amonestem en speciell sanct. je
xon. Sanct be nan esmet au
gust en dues llos traumes llurz
Les paraulas dels qualz serien
fors llongues. basta sumarment
senz al cor la pacient de diuhi
apostol dui en l'apsalm de j. y. y.
Espose in faciem xpi tu. Co cu
en tros necessitats atren dla fisc. Co
es ala delqz e preuat del teu xpi
e saluador ihu xpus. C. En aquesta
cosa volcs amos donaz a entendre
la sancta marie eglesia qui la or
Denat les eleccions ecclesiastiques
qui son actes fosc notablez en la ic
ligna grecina que aquelles nos fa
comper fosc. Aixi com appartenent
quint libbre dels decretals en lo
Capitol de sent leon e en lo Capitel
Ecclesia nostra. D'alo car volcs
senyora mare eglesia que en artals
arts d'aux sacerdotes da totes pucts
quells que fan se remunerant
de allos fill gloria e alagranca del
sancct papa. le qual especialment
grouera poca besique en ayals
obres d'aux. C. En legime que ho bus
ses los sancti passatz. C. En aza
més que legime que aniquiamer
quont los pables y mons uelcs
que la fisc senz eleccio recullen absi
mora. astur xpus e lo seyor los
llocys amonestant los aquells quals
osa necessitat per bon regimient tur
e dellos illustre amonestatz qm son la
magistracion de clementia
papa. C. legime que papa de Comac

mon seyor sanc ambros archibus
be de mila. E de mon seyor sanc
michelau bisbe de mirea qui fosc
persones fosc assenyolades e de
gran sanctedat. la qual mirea
producir anch moysha sui soule
qm numeru. vi. Et bon deg fables
que com alguns sellenassent qm.
ell e son frare dion qui era fabian
bisbe volents infirmas illas qm
moguts per spri de cruxia transvers
com per odenario de moyles me
ten fe tots ensempte davant lo ta
bernacl de nostre seyor al llur
encressis aqz com era acostumad
e demandassen aden lo bernat. Si
tanto fe foch se llenau dels encressis
qui creua tots a quello qm contra
dien amoyses e ason frare d.
vn. vix es per lo grandissimus
hom sa al nosre capitulo xps
xmt la sua apoda e menys presa
la Car llauoir en senyora hom quo
ha fiana en ell los qualz mecy
d'los desemparatz per llur gran
dolentia. De aquests hauez et
n. Lie dissolutio corde qm nest ce
dunt Et dideo non protegenter
ab eo. E val dir que maleys so
aquells qui ne han lo cor ab fia
ferma en lo seyor Car per lallic
meridulat e negligencia ne sien
defensione regis per la guarda
nostre seyor dei. E si per neglig
cia mercken aquesta maledictio
quand mes la merzen aquells qui
recorren a malificis del demone
fan aquell qui es lo maior enem
que nostre seyor dei ha en lemes
C. Certe aquests cometen ciuidade
lesa maiestat qui merzen more
sons neguria misericordia en figura
delz quale dignitate se vident
belles al antiquitate del z
cristianus reserata al qualz
de celoz de genere molles seyors
de fidel que morti per laquelle
malalma aqz son desfetes. C. En
aquest d'los seyors en la mort

La paraula qui es de vostre.
 Nihil sicut dicitur eorum in quibus habebat
 fiduciam suorum et obtemperare non
 habet in necessitate nos protegat
 Et hoc es ad me. Dignatus me esse
 son los deos en qui han confiat
 Vnguere e apud nos era si podia
 en vosotros necessitatis. Quare qui
 digo que nolos poden apudar ne
 valor en nos. Ayan enganado los
 ments ab falsis promissiōnibus quales
 pugon al pecat orationem. per que
 concedo lo senyor aqui mas que lo que
 proposito. Videret q' ego sum folg.
 et non sit aliud deus p' fieri me. Ego er
 adam et ego vnguere faciam vnguia
 ego sanaba. Et non est qui de ma
 tria mea possit euincere. Et voldri p
 dar final consell a tots los febles
 d' enemis donchs tots que vos den
 vostre tot sol. E vostre cap capitulo
 Enemis ha altra simo yo. Sapiats
 que yo son aquell qui auriu' obida
 qui p'cur les gemas e les sants que
 me plau' e les prende e negui nols
 pot delluar de les mans m'ies.
 // Am d' onds tot sol recorsets p'm
 apalment. Con m' sia la uostria spe
 rança. Car si am recorsets aixi com
 abons fills yog apudnos. aixi com
 a car pare e a sobrees amable qui
 no fall al bon fill posar engan
 necessitat.

Capitol. Clyb. Com alguns
 multats fan lo contrari per que
 los hen premial finalment.

Mults s'apres que han algunos
 fills del diuom qui aixi so
 lo p'ciat del noble cap merito q' es
 e alta sua excellencia. e oys han po
 cha flama en ellie en la sua vise
 tur que abons recorsets en temps
 de sa necessitat ala astucia humana
 n'ha ala apuda carnal o aquella
 cosa altra temporal que no ala
 sua clemencia. Veys aqueste cox

ensenyon que ben podia haver
 que nollos de u'p'ons j'ma finca
 nom. E con u'cien que d'us los
 desempars. E com ferroben ferre
 en quinatz. E han adus per ferre
 la paraula de ysavio. d'us l'ambig.
 profumus inebrians sp'ciem'ntus
 E' r' mendacio protegen fumig. E
 voldri que diram aquestes u'cias
 finalment e' tanc se trobaven enga
 nats en illuis falses esp'ecies.
 O mesquins nos posam la nostra
 speranca sobre co que era ua eple
 de monies negu' i' p'ce que monies
 negua ha defo'ss aixi comb' a'ns
 rumab. Co es a defullir al hom en
 temps de necessitat. Ans te dire pi
 gor que m' ha alguns ays repro
 uato qui dien que recorre a
 deu lo plet ha perdut. O paules
 infels. O paules endiablades
 e plenes de best' y doloros. O pau
 les de blasfemia contra lo creedor.
 les quals sera digna cosa que obis
 la terra el instant recbes. O
 sobies totes lengues de diables
 debibies pugors. E com no hauers
 pabor de aixi apilar del vostre
 render. e del vostre surge senyor
 de tota creatura. e com no qual' ar
 que hano datan e abnon' no dique
 ren tan agres ne tan ferociauies
 contra l' senyor. Empero s'tant
 com parlauen mal contra les u'cias
 de deu ayoyses la terra se obre for'
 llu'os peg e ab miters e ab infinitos
 e ab bishes e ab robes e ab quant
 hauen deuallien en labia d'ela
 terra. aixi com a d' amparat amar
 eternat. O quina venym' fa
 ra lo senyor de tu qui ay tales coses
 dig contra la sua iuiciencia que
 u'ral sentencia haua donada com
 tia los multatans contra les u'cias
 seuenient. E'cio creu que feruguer,
 ra e pugor s'no neguna estimacio
 par sia que en aqua u'cida no appa
 gna. Donch' tu maluas q' no

Llegat fer tanchat en latua arm
bra e posa la bocha entia e per
te lo pita e enclymat entia al seur
ab plorar entia e gemes lo ten cor
danant la sua reverencia e pre
gual quevulla remetir tan gran
tum com es aquest Car fit hum
les a ell verdaderament el sens
fas sanceumente ell re recbra am
sericordia Car font es de pietat
e abus de misericordia an aquells
qui ses ficio recorren ala sua dolor

Capitol. Clysbi. Com adnas
rey de israel per aquest peccat
quint no recorreh adeu pres
mal finalment.

Abulles ressemblara aquell
me sijn de adnas rrey de
israel qui vençut per deu
cio indiscricta e per bestial zel. Dey
anostre senyor quel deya q dema
nas senyal sobre co que ell li deya
ell respos mali a sos obs q per
tot lo mon no demandaria senyal
car si demandaria temptacion den
sua gran peccat. Quabeys
aquest hom com era be bisbal cha
nia deudao ciada Car nostre senyor
deu li deya que demandas senyal e
ell responja que non demandaria
per tal que no ofenes deu temptaci
lo per aquesta via. Aixi es dels
mals spiritus qui posen sus fe als
altres qui ihu christ e desemparen
la sua apuda. Car lo bencet pare
nos ha dit. Ihy com dessos es alle
guas que veccoreguam a ell entre
de nos tres necessitats ab tota fam
ca. E los maluats xpians dien q
no deu hom recorher adeu. Car siu
feyen temptarien deu. Omise
rables homens etan dolents etan
engeguants sortido com uos meies
agi entorn e volent de tots priets
figui adeu quig na tota temps cer
chante e recorhet ala mort que
do vida e a pere miserable questu

ca noch homens. E adefallment
de tota virtut quez aquells leys
la vida e les viles rigues es clau
ra forca poder e virtut. Guardats
uos de la sua xpa e diox q damur
uos ha menarat. Entenets al
consell de sanct pau ad hebreos.
Moltre amirite confidencia uestra
magnam habet remuneracionem
Coes que nobillats perde la
vostria confianga y piana quin en
senya principalment recorri ahu
xrist per tal que no perdars logu
guardo que per aquesta confiança es
perat a hauer en aquesta vida en
obtenir co que volers e demandas
justament e en laltra en que espe
ratò hauer gran honor davant lo
senyor qui per la honor que ha
uera donada santo vos de tots priets
en ell vos daria eg facia honor da
uant tota la sort degloria q fessant
que bosaltiu li sotz espiritu leal fil
e deu estre scandors

Capitol. Clysbi. qui conclou dat
ala exposicio dela segona part de
la dicta difinitio de xpianisme que
ihu xrist es sobre tots altres que
lui donades leys.

Alhent donetos fiula xpus
no de aquesta segona part
dela difinitio donada damunt
de la sancta religio y pura appar
en pura que es estar lo nostre cap
ihu xrist. Capaz ja piu longua
ment importancient la sua grata en
lo. Vm. libic quant padarem dela
sua reverent vida illanguament.
El xppari encara an com tota xpus
dar la gran gloria e gran honor
en lo seu cap ihu xrist eternat deu
e incomutabile en qui names no fo
ne apparech obui reprehensible ne
peccat com sois mortal denuado
purissima infinita q see que per aq
en especial appar veient q q haun
xphante joh. v y b. dione nullus

similis ei in legi latonib. Et euolde
que enue totū quantes hanc dona
ies ley al mon no m̄ ha bagut ne
gu semblant a ihu xp̄st en tot q̄nt
se pot d̄t de be dels dels altres p̄ q̄
appar que no cal gloriar per exces
neguria altra seca ne nascio fòra la
xp̄iana en sos caps o en aquell s̄
pymetam les fundaren olos do
nacis llurs llers e manaments de
vpira ne per consequent cal molt
excessuament gloriar los pueblos
moyos queles dona les leys e son lo
pymer legista. segons quediu ysi
m̄. libro en imalogia. Cui p̄t
sia fòr un sanct hom. ayas no pas ay
tal com lo sanct dels sanctu ihu xp̄st
Et he aytan pors cal gloriar molt
los grecs en lo tēr soiowen qui p̄y
mer los dona leys e jutjys. Et los
egipcians en meicau ritmags. Et per
aqueu matix ralho ne aquells de
astenes en lo grecian sun salom. Et ay
matix aquells de lacedomia en liguich
Et los romans en myneria pepilo
los quals donaien les leys alecs da
munt dites nascions. Avi com dju ysi
d̄o:9 en aquell matix libro Et he ay
matix cal alegria molt los frachins
en misfomer llur pue. Car tots aquells
soien peccadors. Ayas peden si glo
riar los feels etora la sancta religio
xp̄iana en lo seu cap ihu xp̄st qui
hanc pertut no podi fer. Com si ave
der en la sua natural essència. Es sia
segonda persona en la sancta trinitat
principi fontal ab lo seupare e enca
ra egual dela persona del sanct sun
ymarce egual al seu eternal principi
qui es tot poderos cecador de tot lomo
font de suuessa e patro deles eternis
leys grecinados general p̄ua iusticia
elonesa e plenitud de bunt speranca
del jutge general de tota creatura fin
etc: me de tota natura e benaltruza
en dels finers corona e gloria nostra
per lo qual lespment yua es justi
tud e evidenc. Avi condamnat ho
uemdit e pionat. p̄ q̄ appa-

per la sua gracia declarada rom la
part segona del discurso dela sancta
religio xp̄iana qui es que ella es
estada instruenda ordenada per la
nostre patro e p̄one general de tota
creatura ihu xp̄st

Capitol. Clxviij. qui començ
a declarar la tercera part dela dicta
discurso de xp̄ianisme. Ediccion p̄
inciament com aquest estament en
dicte torna gent.

D eclarada la sage na part de
la discurso donada damunt
dela xp̄iana religio. la qual
part era quel estament yua es justi
tud e evidenc per lo fil de deus des
de dñe aq̄st traia a declarar la tercera part q̄ era
que aquesta instrucio son feta per
moltos instrumentos tota gente desta vida present
adeia benaltruza. Sobre aquella
tercera part de aquesta discurso hauez
aventis mes consideracions sobre q̄ es
puntero que posa. Et p̄ymetam
considerem lo p̄imer puet en eo que
dju per mena tota gent. Et sobre
aquest p̄is deg notar quel estament
yua mena lagent desta vida nos mes
irma qualma quant es de si mas
generalmente mena e endicar tota
gent qui la bulla bohra seguita
vera benaltruza. Avi que nasa
diferencia entre hom gran apodo de
avial nascio o de avial. bell o pena
long e bell. cleigne olerch. feinich ose
uent. Car generalmente appellava
gloria atot hom qui venia bulla
Et ac dju sanct pati ad ediccion
tercio. hon dju que enuera deu noy
ha exceptio mes de masde que de
fembra ne de renal mes que deuen
ne de crancas mes que de no acciun
ne de laubresch mes que dela ciutat
pua ne de feruent mes que de fach
e hubo es car per tot sa estren langue
ment la missericordia de ihu xp̄st
Et dju en altre loch que naha dis
curro enuera deu de queu e gred

plat mas tot hom qui mes ama
e més seruix ihu xpist. aquell es
per el mes amat. segons la llig-
muna. E encara ihu xpist. segons
los scripturis dona ell gloria all
sanets. segons los merits de casar se-
gons que appar en lo derrer libre
en la materia del guardo del céleste
luyrat. E aco volch dñs sants p.
segons que hauem en los actes dels
apostols en lo. v. Capitول quant dir
axi. lo meu senyor ma ensenir no
dir ne creure que hom del mon deixa
esse tengut per abominable en si
E aquell en aquells matens Capit
tol dix axi. En veritat y o ho tro
bar que nostre senyor deu no e par
cial amador ni acceptador de per
sones axi quemes ameunes gent
que altres. sens altre esguardar. mi
es axi que en tota gent exoble ell
ama aquell qual tam e bin justament
e bona e segons que la persona q.
que sia lo ama el tem mes e ell lo
ama el preia mes. E aco expressa-
ment dona a entendre los salvadors
quant sen puja al cel. Car llauors
segons que hauem matens dñs
dix axi al dñ sanets apostols. dñats
per tot lo mon e priuats lo euua
geli atora creatura. Car saps que
aquell qui sera barçat el dia de
la riechensa sera saluar de hon que
sia. e quis que sia. E tot dñndos cos
maria appellaz a salut en general
tot hom. segons que aco matens ex
pon sanet Gregori en la omelia de
assensio. Della qual cosa pot ven
re la grand dignitat de natura hu
mania que tot bon sia appellat per
nostre senyor a hauer gloria. la q*st*
cosa nos es atorguada per la gran
bonesa de nostre senyor deu qui ab
molt menor cosa nos posa senser
lo poch le que fem sis volia. E
daltin p*nt* nos es feta aquella gra
cia per apresa natural que den nos
ha donada a tots quantes fem a ha
uer benauyranca en quante nos ha

creatula sua semblanca. segons
que dñs sanct Augustin en lo libre seu
de la sancta trinitat el p*nt* mil nos
amonestra sanct leu papa en b*nt*
mo que fude considerar tot temps
la gr*m* dignitat que degnos ha
donada en quanto nos ha b*nt*
appellat a la sua gloria. E per acord
clou que fuit sedeu lo m guarda
de entaques la sua anima paix deu
la ha creada a la sua semblanca. E per
aco la ha appellada de hauers atots
tempo benauyranca. De aq*st*
dignitat transiant porrom en la
omelia del d*o* angelu una bona doc
trina qui es aq*st* que neguon deu
mensysresa: saltue ne traue sen es
car. Car deu casiu pensar q*nt* q*nt*
que latre sia que degli ha dada cui
toda angelical el ha appellat abe
ni: a la sua gloria qui son dignitat
fuit altres. per les qualis casiu es
digne de gran honor pus que deu
lo vol axi honorar. Si donch*o* no
sen ier predigne per su mala indi
nosa e p*ct*adora.

Capitol. El v*ln*. qui sig uix
contra lo precedent Capitol crio
va que xpiana religio nos sia bas
ta i menar tota gent a beia be
nauyranca.

T George empero alguns p
pugnen aquest punt. dic
que la xpiana religio no per
esse apta via ne bastant demanar
tota gent ubera benauyranca. la
qual error provien per les seguid
zalons. E primierament en aquell
qui furentament iecb baptisme p*nt*
no pot haver de n*nt* venit auctor be
nauyranca. E alho de aquesta cosa
si es. segons que ell d*o*dien. Car segov
les tetges theologiques tota obia
feta per lo m*nt* que es en p*nt* mor
tal ou axi moria dauant deu q*nt* null
tempo no pot esser bapt. Si donch*o*
la obia del baptisme es axi moria

en aquest que daquí avanç n'hi per
haver negrura eficiàcia per la dita
reho. Segueix se que quant aquest
migra ell moria així com aquell q
sciènciemort s'ens baptisme c
ua apòstol p'us quel baptisme no pot
haver eficiàcia en ell. El respon
los sanets que lo batejat sentament
pot venir abenahurancio. Si p'res
lo fent baptisme ell leya amar la ficio
ela mala intenció ab que rebe lo
baptisme. El quant dia que tota
obra feta en peccat mortal es morta
davant deus. Dic te que aco coler
de tota obra qui sia obra del hom. Així
es obra e sagüiment de nostre señor
deus qui no pot salvare en aquell
qui sentament lo recb si apres quel
ha recbut o tantost o quant se vol
p'uxer ell següent dela ficio que ha
huida. La segona raho es així.
Car dju ihu xpist marbi. 12. q aqtl
qui peccau contra lo sanct sp'it no
li sera remes ne en aquest segle ne
en laltre. Donch' com molts pequen
tors joins contra lo sanct sp'it. segueix
se quel estament xpia no pot aquells
aytals memps aglorni. Dic te
responent ac que ja sia que tot per
tot contiu le sp'it sacer dia forti'ble
e leig segons que appar en lo tecc li
bie. hon hauem a parlar dels p'ntat
aquests. Empco qu'nt lom qui ha
fer/ne es be. d'adetiamer contiu nostre
señor lo lexa liberalment. E q'nt
dig que ihu xpist dju que aital per
tot nos relevaria James enten ho a
dir ay que aytal peccat es tan ma
licio, e adeu tan desplaçent que ell
m'areix per sa malicia fa que james
no sia peligro. smo abgran dificul
tat, e ab gran esmena del peccador.

La tercera raho es aquesta. dju sat
pau ad ebrios. 13. que p'possible
fa es que aquells que deg hauen be
gnada illuminació els h'adat a sen
ir les coses celestials, e p'urta tota
aparença que aytals james p'uen
estrenouellars per penitencia

ne per consequent tornar en gracia
de deu per lo q'ian memys p'ien que
fan a nostre señor deu. Donch' aqtl
aytals nols pot manar xpiana i ch
q'io a beia benahurancio. així q' de
bia la tercera part de la distincio de
xpianissima. El aquesta raho d'ic
que ja sia que aquells qui d'yrat
estamont cahen meresquen grans
p'nes. Car son adeu fort abomina
bles. segons que ensenya joanines
en lo segon Capitol e sanct joan en
philipp. 13. Es sia ben bel que aytals
null temps puxen tornar a aquella
dignitat p'ymera. quant aixo que
null temps nos pot fer daqu' aixi
que ell's no hauen ja així q'ies deus fin
per la culpa passada p'ecora lo sc'ri
llarguament. quant veu quelo p'c
ador es contiu sentament així
deu esser. Car no ha al mon p'ntat
per gran que sia que nostre señor
nol leix libralment a aquell que
ell veu p'urament contiu e p'ndat
dient ell per Iauan. Cor: contiu
et humiliatus deg non despiciens
To es que deg null temps nomey
p'ea cor de peccador qui sia totut
bel humillat. Car mes sens compa
ratio es la sua misericordia que no es
la nostra culpa. Alies iahons hi
ajusten co es que defer tot bon na
fa salut. E per conseguene aq'ta
doctrina xpia, n' mena tota gent
a saluacio. Així com dessus deg iahons
p'ecora com al qu'nt libre se ha ueac
tat aquesta materia longuament
per tal la lexe de p'rescrit. Dic
donch' que no contiu sent aq'ta
iahons testamente xpia no pot am
nar tota gent a beia benahurancio
així com dega lo p'ymer p'ecora deg
tercera part dela distincio del estament

Capitol. Clxv. Com testamente xpia
ha eficiàcia solament en la vida p'ecora.

O. Unidens apres lo segon
p'ecora dela distincio part

de questa definicio e es desta vida
presente, la qual cosa diu per tal.
Car la vida xpiana no pot negar
endrejar que vngua agloria fino
aquelle que son en esta bida present
Car los altres co es aquelles que son
en paradiu ja son en lo terme enochi
mester que altri los endres daz auat
de lle aquelles qui son en infern ay
materi Car son ja en lollur terme
final. Dyi que questo me aquelles
daqui auant nols es profiosa via
negura Com ja sien ala filia pion
rial A semblant met aquelles qui
son en purgatori nols si mester alt
via drectua cui ja es de menar de
ells que son salvati. E com nor haja
altre estament finis paradiu en infern
e purgatori e aquella bida present
que la sapienta clero xpiana sia oide
nada als homens a endrejar e aflu
mias e nols puya endrejar que so
en paradiu ne en infern ne en pur
gatori aixi com es dit. Donchis se
guesse que ella sia ordenada en
decur los homens desta bida pfer
E per tal com mente viu en tots
tempis anima al terme final pssar
per esta bida aixi com per un cum
anant de infancia en bellesa conti
nuamente. per esta bida es appella
dalia e cum. E los homes q en qsi
ta bida viuen son appellats mandat
per los sanctos theacles. Com to
cha sancto viagori en la omelia del
cuanxel qus lig en les matines
en la solennitat dolcs veigencs. E
questa consideracio hui ayin l doct
ma. So es que com los homens del
mon haren tots tempis solamente
esta bida present per aqupar e
quecum de que haren bon estament
tots tempis en lo regne de deu. seguer
se que per tots tempis deuen estat
ocupat e entessos en obies mento
ries e adou plasentias per que nos
nos amonesto lo apostol. L. cont
di. Dient. Ditamus ne mucius
graciam dei recuperio. dicit cisterne

nunc tempus accepibile. Et nunc
dicit salutis. Euol astant dix
yoy amonest que vosaltres no bul
lare iebre tan gran gracia dede de
bades ne enua com es lo dodo de la
da present. Cui aquest temps es
aquell que denem hauer fort car
Com sua fort port. e deputat agud
ar grans coses. E bieumet aquest
es lo dia e tempus anos donas asalut
les nostres amynes. O deu equ
pot penssar que faijen aquelles mes
que nols que son en infern si podien
impetrar sol un dia. o sola una hora
de aquest temps present que nos
hauem en questi mon per tal que
poquessen saluar les llures amynes
que nos lo lexam pedire e
nol pream ieb per nostra grata felicit
Com empocio tot aquell temps es
pedire anos en lo qual ieb name
reven neguanys amfognos que diu
sanct iugusti en lo libre de orando
deo. P de tal donchis que tots
uischam ocupats en fer coses qui
placien adou ne ell nols puya rep
tar de peccat ala mort. Ne vnguas
dauant lo seu juli buytes de tots
bens. baixet locos que est per nostr
senyor appellat. al estament xpia
lo qual estament es instruicra
amenar tots les gentis desta bida
present agloria aixi com diu la
terca part dela definicio de xlatis
riana religio

l. viii. Clxxi. Com lestat
mena aveia benahuyanca

O El terc punt hui ayma
terc altra consideracio
E es lo terc punt quant
diu quel estament xpia es muni
lir a amenar tota gent desta mida
present e aveia benahuyanca. E
aco posa claramens monsenvoi fuit
johan Evangelista en la fe de san
libre en lo vni. Capital. hon dixit
Ieo stupas fuit ut cedans. qd

Ihesus est filius dei et ut accidentes binis
habebant in nomine eius. Et uol
ayrunt dixit eos quela sancta de
tinna euangelical en la qual tota
sou la sancta religio xpiana per ipso
estendida iusticia habida e scire p[ro]pt[er]ea
que recognoscit que ihu xpist es fili
de deu. Et que on aquella occurreret ha
bitu bida perdurable. O grande es
la dignitat de la sancta religio xpiana
na qui los seg[un]d[os] filios aportava mortal
tempe. Non tota tempus sien abduc
ajustato, e abducu benaluyratos de
tot mal bluyratos et transformatis
e posato en estament qui passa tot
coraz[e] e enteniment de creatura
O deu e en quant goig e solar deu
vnde lom xpia en questa uida pre
sent com se p[ro]p[ter]ea que deu lo hauy
pellat a esto enment qui mena dier
appello uida sonis morte per hauer
deu corona e regne eternal gloria

Capitol. C. v... que altre esti
ment en esta uida presente no pot
menar negra e alba e benaluyranta

Aqui nota que aquella pri
legi ha deu atorguauat ala
santa religio xpiana q[uo]d
no solament ella mena los homes
desta uida present agloria migra
cont la gracia de deu. Ans encara
es axi dico atorguauat nella que ne
gunda otra secta ne ley de uirre co
bastando amendar los homes desta
vida presente agloria sino sola met
aquesta. Te fora aquesta no es
atorguaua per n[on] se yor anegu
la sua glo. Et que aquesta com
sola hauia los homes desta uida pre
sent aq[ui] a gaudiapaz. Ippur ho per
autoriyat del se yor qui quant se
puja ab el dix als sanctos apostolis
Ihesi com legi[m] masdi b[ea]tis. Auct
per tot lo mes preysant la euua
geli nostra creatura batejant les
genes. En nom del pare e del fill e
del sanct se yor. Escriuado que aquell

que sera batidas e creuia aquell pa
p[ro]p[ter]ea qui no creuia sera glorificata
Et ver en aquelles paulos com mi
trahi la ley xpiana qui sola p[ro]p[ter]ea
baptisme en remissio de peccatis
qual salua los genros seg[un]d[os] le dico. Et
se yor e qui en questa mortuina
pot haver saluacio seg[un]d[os] que all
du aquil mater. Et por taldu fact
p[ro]p[ter]ea ad ephefios. V. Und ibi una
fides uniu[er]s baptisma. Et vol dir q[uo]d
axi com es leuenda deuement b[ea]tis
sabina Goes nostre se yor deu. Ihesi
es una fe verdadera e un baptisme
Co es aquell que p[re]yca aquella
vera fe. Item certa cosa es que
saluador es q[ui] est solamente un. Et
es ihu xpist. Ela sua ley es estrada
una Co es la xpiana que ell ha deu
nida per salua los homes. Donch[er]
aquella denem seguiray com a re
mey seguir eno altra. Et per tal deu
lo saluador. Ihesi. Sapiat que yo
son porta del corral de les ouelles
Co es de paradiis qui es capa del des
Si per my vol alguna enmaz ell troba
za nouelles esbries dolces pastures
Elos veris peymentos co edicq[ue]ll
qui amadocima e creuia ell final
mente hauia gloria. Es negra per
altra porta entra aquell es ladie
O co es que si negra creu autre
doctiina sino ala mia q[ui] no na
dec e aluano. Ans lo uol hauer
a lide. qui com bol pendre e uobar
Co es qui no es seu entra en la o
sa per altra via no deguda eno entia
per la porta. Et ver com din clara
ment lo se yor que seguir uider
xpiana porta a hom agloria. La
qual cosa no pot ser negra autre
secta. Item tot aco d[omi]ni e sona q[ui] q[ui]
arinde dela fe qui d[omi]ni. Et credo i una
sanctorum ecclesiam catholicam. Co
es que creuie deu tot xpia en la
santa esgl[esi]a catholica e es solo
ment una e no moltes. Item si
altra ley o secca foy qui endicq[ue]st
los homes a salut mea appare.

glosa que fog la ley dels jueus per
que son judeus donada q' altra
d' om' donch' aquella sia cassida
después quedo salvador morir q' u
dijeron la resu. **Con** sien a engest Co
de tota la ley es cosa ambada enco
que figura alia ay com danill ha
uenido d' aquella donch' seguer
se querer q' ha neguna alia en que
negli haia salvau. si no solament en
aquesta. **C**on aquella vngat des
se preua p'is longuamente de q' en
aquesta març libre en lo capitol.
Con q' de q' q' que dit es de
aquesta matua quan a aquest loch
per quedera sin iustiugisti en lo
fagon libres de d'acrima y piana que
la sancta scriptura y piana de wayi
esse regla de vnu acusci que es
que ell' a d' ambra t'ingua per d' am
bra q' que apoua sia aprovat
Car si en altre loch nobedes qui
sia fals ay ho triobatz impugnat
si es icordato ac ho triobas
largamente aprovat. **E**speral
deya sines pauidos hericos. vi. que
impossible es plauir adiu sens
aquesra sancta se y piana. Sabo
es Car sola aquesra ley com a ma
estra de veritat es sens a los homens
desp' vida p'is sent anal averia be
nabuyanza. **N**o son donches ay
tale los altres feitos qui llur su
dors engrancen encorren e porie
invent eternal. Els ensenyen asu
gratidora benabuyanza. **O**qua
ta rabi han de plotar aquello qui
aquesra sent estament ignorey ne
saben la sua buntur ne que ell sia
carriu e via de gloria.

Capitol. Clyxim. Com s'han q'
solia per aco que dit es tots les
altres feitos. —

Con donches deuen plo
zar los episcopis qui ne
guon esser altra vida si
no la present. Eg' me gaudi a amar

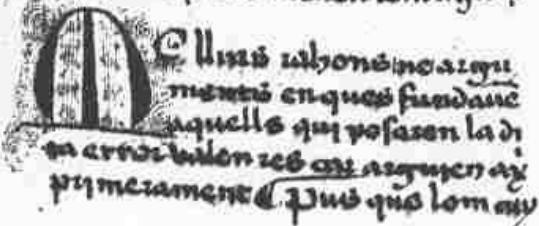
gosamente e sens fruir en p'nos
tempo apres sa mort quando libe
que y p'iam sine peccati dicemur
ala viva eternit' de verabuntu
zante. S'ell' aces hanc nobilitet
no s'ibieren. Ains han posat q' oys
mores los homens com les b'fites
el q' que apres la mort' ne v'nos
ne s'ont d'ques illuz no comandus
la qual error sera desmoudado q' libe
y m'. hor hauem a proua q'
cadafe op'rament menysode q'
qui se appella benabuyanza
que non non tal p'is p'ecat. **C**on
quant haura que dolere q' q'
zat los mesquitis de heretiquos
quabs deghauia aportans la q'sa
vina e verallum. con aquesta f'me
ta religio qui ay la han legida e
vnu perada en p'ugnada. S'oyens
tot illuz poder. **C**on matemip
par que no sal mole alegriar ne glo
rejar los fechins nellos de agos en
illuz mala secta qui posa. que en ca
tuna principal lig coes en yana
judayca. fracionai por hom aconse
giri benabuyanza. **E**meyo
hauetido de alegria aquello qui
pus l'angriument han parlar. d'q'
que en sequelave obfianca de casu
estament e ley del mon p'eden los
homens deon segur q' benabuyanza
Car de ect a questa es p'igro
error que la primera en quan
compren med' quela p'mesa.

Capitol. Clyxim. qui piona
aco que dit es d' amunt. Co q'
les altres feitos no m'ienent long
e gloria.

Onna aquesta opinio e
derrota e con errorea e
apoyen los sanctos d'is
razones malas e b'fites de las q's
metabolas mentales. **C**la p'nos
izates. car s' en infancia sent se
saluen los homens segun q' que
ay q' os proficis en vista aquello q'

eria com deuenir en aquell qui la
 mante la qual cosa defauency tota
 dona. cosa ley. e cosa bona cosa
 mala. cosa bon consell. q̄ es appa-
 receramente aquell qui no uol con-
 siderar el. La segona rabi es aquella
 que son tota ley. lom se salua. Dicen q̄
 algunos leyes e secretos de judeo e
 manen moltes malueritas. Segund
 q̄ donches que ellos son uant aquelles
 malueritas erroneas se fan saluas.
 E per consequent deu no dona armis
 en segones ses obres. la qual cosa es
 contra la sancta scripture en diuers
 ses locches. E appa la consequencia pe-
 tant. En si aixi es appa que ell do-
 na saluado als malos homens e p
 males obres aixi com la dona als
 altres q̄ des als bons per bonas
 obres. la qual cosa es en deu q̄ un
 blasphemar e gran error contra la
 sua justicia el. La tercera rabi es aquell
 q̄ s̄ides per males lors obſcuades
 entaua que sien obſcuades per pri-
 dada intencion dona q̄ guarda en pri-
 zario. Donches nono. q̄l que facan
 q̄sco co quenos plaria e que sian a
 des e p̄ians ades juev ades plathis
 p̄us que causunt de la ysta ley sua
 des per bona intencion. e p̄adessa por
 oficio q̄l hom hofuya p̄ honor deu
 neguir. aixi com un matron daq̄llas
 portes mitonyes es neguir a obſci-
 ur la per traue totu templo glo-
 ua el p̄de q̄s appa beatitud. q̄d
 damus es dit. Coes que negira
 altra secreta no por q̄ saluado. So-
 lument la religio xpiana sancta
 salua los homens qui uan a p̄adis

Capitol. Cuyx. qui sol los ar-
 gumentos de aquello qui promove
 que altres secretos menen lom a glo-
 up

Umas ualhonestas argu-
 mentos en ques fundame
 aquells qui posaren la di-
 en error. ualores q̄s arguyen ay
 p̄imeramente. Puis q̄s lom au-

ja sa ley esser bona. q̄aden plesor
 lom aybali seuent adeu en aquella
 dona adeu soncor e si mateu e son
 seruez. Com donches dey notuilla
 otra cosa del hom. Segund se que,
 en aquella lenen que li seruez
 se por es deu ser saluu. E respond
 an los sanctos doctoros. q̄dene q̄quie
 basta. il hom que uilla sup̄i adeu
 en aquella ley o en aquella. Unde en
 cara vol nōrie senyors que hom lo p̄
 ueſcha en eo que a ell plan. E p̄in
 equalment en eo que ell ha hidat
 q̄uel hom examine e bepa e sapia
 que es co que li seruez ne si es bo
 o mal. Eue valia que un hom
 sup̄i aſon ſenior de bon cor eo q̄t
 de plan. E que li ſenior un anap
 plendo ſanct en la ſua taula com
 ell menys. Eſte ſon ſeruez no val
 ia iſo per be que la ſua intencion
 ſos bona. E dixen noſtre p̄pſit
 q̄ui por dir tanta error que viſpi
 fel ydolatrie platica adeu en ſa uida
 tria fahente coſa en ſolla. E qui es
 adeu de tamagricuſcia. com es
 ydolatria. E per que appa queno
 abasta a mereyer glori hauer bo
 na intencion. aixi com la dita rabi
 dju. ilns ſe requier prudencia q̄z
 examinar lo ſeruez que hom ſe adeu
 si es de coſa a ell plasent. Edalties
 coſes ſi requieren deles quals parla
 rem ſi adeu plan. quanç paularem
 que es nelhom eſta obra meutina
 E aixi nota per que en eſpinal
 de aquella prudencia quis requier
 es examinar co quel hom ſuciu a
 deu parla plenior sapiecie. Un. hom
 dju. Deus nempeſe diligere inſi am
 bulantem cum sapientia el. Coes
 que dey negru no ama ſino aquell q̄
 ſauamente ua en ſos fetu e exami-
 nad que ſeruez adeu e de que no
 la qual coſa no fan les altres ſeruez
 E per tal desplachen a noſtre ſt̄y
 or. Car dju lo mercifidaz. diſpli-
 ces impudens quando p̄duere p̄u-
 nit. E ualdu quel hom impudent

lances de spelau quant curda plau
 de. Lo segon argument si es fi
 dar en la bona ordenacio del mon
 Cardien que com lo mon sia tot
 gouernar per especial ordenacio
 dela infinita suuiesa deu nobre
 per que res hi haja mal ordenat
 Com donches los homens sien fets
 per hauer gloria si tanto sen pote
 com dien los episcopis qui dien q
 neguin hom del mon nos salvi si
 no es bon xpia. Segueix que lo
 mon hauia mal i capte e malgo
 uer en la sua parte principali. Co
 es en la saluacio de la natura hu
 mana smo ua finalment ala sua
 appa si per que es fera. Co es en glo
 ua Carrillons per la major pa
 tidat sens comparacio majorne
 huiua a pedicio. A aquestos
 argumentis responen los sants que
 abona gouernacio de rascun gouer
 nador basta que ell mun se i acus
 iun son subdit segons llur estatut
 quant en s'res co que fer deu aco
 que lo subdit es diputat p lo gouer
 nador. Empero si neguin son subdit
 no vol creure. Si ell e ne ponere
 greument una partida. Co es los
 nonobedients. Com alguns peccant
 altres matant per altra via aco no
 es appellada mala gouernacio. mi
 es bona e justa e aquella que esser
 deu. Com donches nostre senyor deu
 han donades al mon les leys cui
 tiades e bies justes possibles e
 nobles e excellentes eaco per haver
 gloria. E los homens del mon p
 la mayor partida no les vullen te
 nir. d'aus volen viure allur volent
 contra les leys dellur senyor calo
 nable cosa es e justa que ell damp
 ne la multitud rebelle o puer eli
 ponescha. segons los patis eleys
 quel ob hauia dars. Eni nom q
 nostre senyor deu no amia multi
 tude res enquant es multitud
 mas en quant es bona. E per tal
 d'in lo eclesiastich en lo. xv. capi

.xi. Non concupiscat dno multitu
 dim filiorum tuorum infidelium et
 iniuriarum. Co es que nostre se
 or no amia la multitud dels filios
 dels homes infels e gentils. mas
 com dix sancte pere actiu. g. Enor
 poble i genti amia a aquells quin
 men el amen el serue en lealmet
 e pura E per tal com aco no salam
 tut dels homens. per tal ell cocep
 na la multitud degener los pochis
 E per tal deu usares en lo pmr
 capitol de son libri. multiplicasti
 gentem. sed non magnificasti len
 diam. E uol dix atriadeu. Denyer
 jut sia que molta gent haja cier
 da ja per aco no sen segueix major
 alegria Carr la multitud aquella
 cu peccadora e malastruga. En
 acu dona doctrina natura qui tot
 temps producix mes coses a uols q
 bones. Non entre los metallotot
 . aquell qui es en mens quantar
 Es laur. E entre tots les pedres
 del mon les precioses son en meso
 quantitat e nombre. En la herba
 maior es lo munt dela palla glo
 del quall E entre tots les herbes
 mens son aquelles que donen fay
 profitos e saboros. Carr en tots
 bosch no trobaras una figura ne
 albruyell. mas ay infinitos rous
 e guarrigues. E tot aixi es ma
 ior nombre dels dolents que no
 dels bons. Per tal d'in salamo. et.
 pmo. Siultou infinito est numer
 Co es que lo nombre dels bons
 es infinit. ier ho pots beliebla
 rament en tota comunitat per
 gran que sia que los bons son for
 pochis. E per tal dona consell salo
 mo que si vols haver bons amics
 non haver molts mas quedemols
 Co es de mil ne elegesiques un tot
 sol. xv. matres. Ay matres si en
 vez que que dels homes del mon ta
 pochis no son tres temporals quina
 marauella donches es si de tanta mul
 titud de homes ne degener nostre se

poches per esser reges eternals en
 la sua gloria. Si mateus si aquell
 regne eternal als homens pomes e,
 als nol querien nel cor quen nem cur
 donchs per que los sera donat ma
 iorment com bejam en lo mon que
 neguna cosa notable ne exellentia
 pot hauer sino ab gran pieu o abys
 reballs e afams. Et per tal dñi lo
 eclesiastich. cii. vij. parlant al papa
 apal proposit. Ne iocundem in filii
 impis si multiplicantur. Sequitur
 a bello est unq timens deum q mple
 filii impis. Enol avtant diz. non
 alegres en fills maluans si multipli
 quen. Cui mesual e es atu püs pro
 fros un hom qui remaden que nos
 mil fillis desastros. Unada ave
 mateix la scriptura de deu. E venias
 que en temps del diluvio tot hom ne
 gua smo huye per illes que com
 querien en li archa de noe. Atten
 als fillis de israel qui són si exiles
 de egypcio. Emporio non entraien en
 la terra de promissio smo dos de tots
 aquells qui de egypcio eren. Et cani
 da de judeon iudicum. Vñ. q tam co
 panya haue. Emporio ab pochs que
 elegi vence. Tot nos figurana co
 que lo saluadoz pines pieren e es
 matxi. vñ. Co es que molts senors
 appellatoz al regne de deu a hauer mas
 que pochs senors los clerics. Lo que los
 clerics nos sien molts en si defet. E myo
 comparatis ala multitud dels damp
 nats seun pot pochos reputants

Capitول. Clxxvij. Pci; que deu
 dampna tanta multitud degents

Le negu nos deu marauel
 har ne esquinaz ne dñi res
 pare e gobernador nostre senyor deu
 per tal com dampna tanta multi
 tud de gent. Si atten ales valyons se
 guents. Primament cui com
 ell sia en si infinita justicia no por
 errar no fallar en res que fari ne di.

qua-per que tot fel opus de supra
 sumpi e fermament acire que si me
 senyor dampna gran multitud que
 acd fa ab subtilia justicia. E per es
 seguent negu no deu murmurari
 ne sendeu esquinaz de aquesta cosa
 Cui bastar li deu que aco no pot es
 ser fer per nostre senyor deu sens jus
 ticia e equalitat infinita. La segun
 na raho es aquesta. Si un hom na
 per un peccat cam. dels penills
 del qual cam ellos sufficientement
 encuitat e ascendent. Ell sacermec
 tanqua los hulls que no beja lo ca
 m. Certa cosa es que si cau en negu
 de aquells penills ell se mercede que
 aquil pigne pures scientement bi es
 raygut. Com donchs nostre senyor
 deu nos hau posats en la sancta re
 ligio epiana. ave com en lo segun
 e diez cam del regne de deu que
 la dicta sancta religio nos a sciente
 nos entaut ens informe ensen
 sem de guardiar nos dela eternal
 mort. e pena. Ela multitud dels ho
 mens no sendulla guardiar raho
 uablement appar que lo juge de assi
 ta horada multitud la deu condemp
 nar per justicia. La tercera raho es
 aesta. Cui tot hom qui pos altera vila
 consent per consequentia paraula
 de sanct pau ad galatas. vñ. qm dñe
 que misericordia en latravida co
 que aci sembria. Si donchs la multi
 tud deles gentes per null temps no
 fa sino mal en esta vida comuamente
 Zahonable cosa es que null temps no
 haua sino mal en latravida. Especial
 dñi lo eclesiastich cii. vñ. Molte
 facere mala et non apprehendentur
 Co es nobillies fer mala qm e not
 porant James nuncedula. La quarta
 raho es aquesta legions que dñi sala
 mo pueribos. vñ. Nostre senyor
 deu les coses que se pueri palme les
 fa per sa gran gloria el honor que
 ave lo dictu raho e pueri que ay
 se dequese e faca con su pueri
 e si al hom o del que es deputata

es principalment ordenada Com
donchs ell sia sobiranament just
no deu menys zelar per justicia q
per misericordia *¶* Com donchs
la sua misericordia tot temps sia
sobre la multitud de les creatures e
si ensenya notablement en infinites
maneres. segons que apparaixent
tristezas en lo quin libre dela sua
misericordia. Donchs no es menor
deu apparet la sua justicia sobre la
multitud gran e acte per mils enseny-
ar les sues iustificacions dela sua gran
misericordia *¶* La quina rabi
es aquesta. le mon segon q d'ui
sanct augusti no es simon bellum
rall dela simiesa de deu en lo qual
deg ensenya ans de contemplar
les sues perfections e excellencies
Com donchs en lo mon appareguia
la sua potencia e la sua sciencia e la
sua misericordia per obres fuit sim-
pulars e notables *¶* A xi mateix
si a mestre que en lo mon hava qd
mirall dela justicia de deu e del zel
que ell ha contra peccat. E aquest
mirall es en infern. hon ha fort
gran multitud de dampnats *¶* E
per tal deu dany en lo psalm. ay
sercordiamet iudicatz cauebo ti
bi dñe. To es adre. vos enyoyor per
tempo cantare atu e lloñe atu per
deus grand perfections tues qui
son misericordia e justicia per les qd
est dignade gran labors.

¶ La qual va en breu. qd en deg se-
pulcros dela sua misericordia.
Varinya tanta g. est.

Deg nentuna deuas que no
contrastant les duresas
entra pensant la dura mi-
sercordia de deu. sumet deu al qd
maraella qd en nos temes damp-
nar. O pugna fabia qual es la maria
dampnar sis creuia. per que donchs
los creuia dafiat. qd aquella justi-
cia. duda que deu qd deu qd aquella

lar Car aixi com nos marauillam-
de tantes grates fures als homens
tant desconeixents tier maliciosa
que todo temps los sofer deu
pascencia els dissimulo illudint
cendens maluerstas. Los matus
marauellaz quels dampnats s'han
peccat. azalement no son matus
marauellaz si fabis aquells peregrins
ell fa tan forte com la que es en un
solat e jous dels benahivitats. En
no ha persona al mon que peregrini
venissi lo gran goig e alegra qlos
benahivitats hauran quante conveua
la gran belleza dela sua subrona iu-
ticia de nostre senyor deu *¶* Undiu
sanct augusti en lo libre del frans
arbitre que tenia es aquella belle-
sa dela dureza de nostre senyor deu e
dela justicia que en ell contemplen
los benahivitats en paradis que sol
per acte en especial amaria mes tot
hom qui la hagressi vista contemplar
la en un jorn que no per cent milha
anyo estat en los maiors dels del
mon. per que donchs nostre temps
deu no zelara aytant per justicia
Com per misericordia Com la sua
altra justicia no sua menor quela sua
misericordia *¶* Penssa aixi matus
que com nostre senyor deu hava bona
palmentat de la salvacio dels eleus
per que ell fa quela dampnacio dels
dampnats torna en gran solar e
goig als eleus. Car com beuenen los
eleus. que son en per tots temps se-
guro que no cauran en infern. E
vehen los dampnats mesquins qd
vanquats e vehen lluix penes mi-
nides e mala dels quals deg los ha
dell' iurats. E quante beuan al ma-
rire. lo gran zel e amor de justicia
que deg ensenya en los dampnatos
era perutar e iusticia. de aq los ha
dia goig e alegra fort gran qd
que dico psalmista. Letabien ius
Cum iudeus iudicarem. qd es una
justicia salutaria se alegra. Illa uera
vera qd qd qd qd qd qd qd qd qd qd

que para dels peccats fets per
los dampnats quan pensaran
que de aquell peccat e mal los ha
nos feix don deslliurats e qüest
en els concretz e venzans a hui
quantes lo zel de nostre senyor don
deu malina e perent. En la qual
cosa comprenen que obres solvran
ment bo e amant tot be e esquiuat
tota iniquitat. D quant los le
malvatz e venzans en la diuina es
ficià les penes dels dampnats
que de aquelles los ha
des dellurats en per tots temps e
con sellaria lo lluz cor ab auctor
meymable en amar lo per tan
gran gracia e benifici. D com
lluz bocha donau adeu plena la
bez incessantment e continua.

Capitol. El xviii. per que deg
ha creis aquells q enten dampn

Habuiste emperio qdamunt
demanaues. Co cu per
que deg ha creis aquells
que sabia que serien dampnats
Eponen los sancts doctois e
dien que abans te deu:res manuel
la qualia es la bonda de deu qui
ha volguts crear e donar tantis be
niscis en esta bida. an aquells que
sabia que li deuen esser tant desco
negents aquells que ha dampnats
Adas ditzes tu que act es qua
magnella que los homens nos mi
raullen de negum benifer ne dous
negraics de deu e mal. iuellen se
fides poner los peccatos segons
les leys misericordies. Irem respo
me tu amala questio que vor fare
Edigues me per que nostre senor
deu e reia aquell qui sap que sa a
dampnat finalment e ditz que la
sua misericordia estanta que no op
rat que ditz cosa ell deixa valer e
es que un mesqu de peccatos tots
tempo hais penesstant terribles en
infern per que pus que ell ho sap

and que ell lo haria tract aquella
que nel degut cas de qd
la qual resposta yo ovi de qd
que me pensés de m qd
senyor deu agi deixa tots temps
manifestar la sua misericordia podo
iosamente que jamés nodor lochia
la sua poderosa justicia e el que ha
contra mi e perent. Item que
uolo quer faci atu nostre senyora
per guardari te que tu no vins que
en aquesta dampnacio. No sap si
fir ha ja ses leys e sos jubits e sos
pans atu declararo que tons eis
que si series ses leys que hauias
gloria e si no les series que hauias
penes tots temps. Item not ha
ell promesa ajuda per tots temps
que birmosament valles treballas
per fer si ley e la sua voluntat. Ic
not ha donat franch arbitre tot
poderios que neguy enemistet
lo por sobiar. Si tu donchs nol con
sentis. Item not ha agi subjugna
da tota occasio de peccat e de mal
hoc entria lo diable qui tot esta
subjuguant ala sua voluntat. Ic
not permet ell donar gracia en la
anima ell fortificant e illuminant
te per aquest cami perillós de questa
vida si vols appellar a recidela
Item not ha donar lo sacrament
de penitenciag e com contrita e
confessio quic e cognita ad ell qd
deu veguades lo sotz si infimedes
veguades peques e infimedes bens
des te uolu a ell reconciliar. Ic
not tada er tira tots dies qd guare
e amonestar per sanctes inspiracions
per sanctes predicationes per sanctes
scriptures per afflictions corporals
per ditzos osos fortunolis
infinitis beneficis. Per totas qd
reis vies te traeret ad qd quelengua
mala vida E que longues ala sua
misericordia E que quares del seu
poder. Esper tots qd qd qd qd qd
no leyes tots peccatos qd qd qd
tots temps continuamente usos.

tes iniuriantes e multe piques les
tues offenses e per seures e totes temps
si tots temps vives al lloc mala
uelle donches si de l dampna los mabs
ne per quels sea ja que sapia la
llor dampnario esser escenendora
quies de llor dampnario ponixer
erat e manifesta la sua gran justicia
e dictadura qui torna aquan honor
e gloria sua. E per aco alegria molt
los benauyiatos ays com damunt e
dies. A questa materia appartenia en
lo segon libre. hon haue en atencion p
que des leya temporis aquello q sap
que sefan vencuts. E per que appa
gram follia die que en castigal es sal
ua de los homens. hauent esguiaze
salamente tots temps ala misericordia
de deu. E lexant omni de tots puf
la sua justicia. la qual cosa es ero
nia e sonament de moltes cuoro

Capitol. Cluebnis. qui posa coz
una oppinio frond qui posana q
tot hom se saluaria en sa ley.

Haquest matix mal sona
ment dessus alleguant p
los fruhis exi altra er
ror de alguns heretges qui per al
tra via posauen que tot hom en qn
que estamenti o ley que fos finalme
se hauia a saluacio. E per consequent
que no solament la religio y piana
ans encia tot altz estamenti me
naus los homens a saluacio. E
la rabi elo motiu llor era aquest
Car deyen que per la ley mala o lo
na quels homes temen hauien final
mente saluacio. il xi com deya la pia
cedent oppimo e error. agas pia
com la pena dels nostres peccatis no
podie durar tots temps ans se ha
uen a fin. e aci e aci e aci e aci
tempo. e aci fit la sensacio per los
peccatis. per que deyen ells sem
aquesta sensacio de present la pia
sona en gloria. per que deyen
ells. Com aquiesca sensacio fina

castun hom a preo sa mort en pur
gatori de quina sera se sia estante
que a ol tempo gloria nov
e necessaria la religio y piana.
assignen a priores aquest error
meses cabons. La pimeca su
era. Car deyen que la misericordia
de nostre senyor deu es tanta que p
tot lo mon nos serria que bn pec
ador tots temps estigues en laq[ue]f
nal pena. dient lo psalmista. ayse
misericordia cui super omnia opera eius
lo es que la sua misericordia es so
bie toutes les sires obries. E sanct
jude ca. 15. a misericordia superexaltat
judicatz. Lo es que la misericordia
de deu se mostra en gran excess sobre
la sua justicia. Cor sens compaia
lo senyors es plus misericordios que
no fa que sia catorios. E est regula
theologica que nostre senyor deu
plus enclina es amisericordia que
no es a rigor de justicia. E doctis
pose en que fos justicia que lo pena
dos estigues tots temps en pena p
que la misericordia vence. segueix se
que ella li tancha lo cam que no
proches dhi tant com poria E per
consequent noli leya pium lo pena
dos per tant temps esse pum
per tots temps. E per consequent
la pumicio de tots los peccados han
ra si e no sera pumial. Ency e lo q
posit nostre que voliem pionar
la segona cablo llorera funda
da sobre la de ihu xrist qui dju
matt. vn. in qua mensura mes
si ficutis remittent nobis. E uol
dir ihu xrist que en aquella mesu
ra en la qual hom sembiara mal o
ba en aquesta vida present que en
aquella mensura matixa li sera re
mit en latia vidi. Com doctis
an negri no parea sembiar peccat
ni mols sino en cert nombre e ab
certa quantitat de malicia e en ci
tempo. Seguix se que la sua oppi
mo nos estendie sino en cert templ
e per consequent nos por ser qto

homens se dampnen per perpetuam
E que no vinguen finalment alqu
tempo tots en paradiſe. E confe
ma questa ralio per la paraula del
sibiran juge qui es apocalipſe.
ybiñ. Rey dñs. L'auentur gloſſi
caut se ja delinqüe date et torment
num et luctuz. E vol dir aytant
com lom se ha dar en delitos e plahes
en pycne aytant lindats de cumet
e de plor. E Com don chos negri no
s'don delitos sino en certa quantitat
e cert temps e no per tots temps
Segueix se que aixam poch no lida
la nostre senyor deu timent fino
cert e finit E en cert temps e no per
tots temps. E la primera ralio
de aquestes dics que es certa cosa q
nosc se senyor deu ensenya molt més
la sua misericòdia que no la sua rugor
de justicia E aco per la sua gran bo
misa e nobleſia. E aco volen dir aqüell
dies auctoritats que alleguen E en
poco ab tot aco eſta que lo peccat
qui mor en peccat mortal sia en
tots temps dampnat. E aho si es
Car alhora la pycnal dampnacio
es mestada la misericòdia del
senyor qui tots temps pon en moy
que hom no mereix. segons. Segons
logiu dela pena qui es molt me
nor que aquella que hom mereix
per son peccat. Empero si vols
saber quina es la ralio per quelol
quello temps dela pummo de aytals
cos delos delos dampnatos dur tots
temps. Aixi: a tantot en lo seguent
Capitol. E la segona ralio dessus
sem dien los sanctos doctors que les
pauilles de ihu xpist aqua allega
des se deuen en entendreto es que
qui mes de befa mes de be bona E
qui mes de mala mes de mal bona
E aquest be e mal se deuen ente
die de aquells bens e milis quiso
ordenats dedicar endret a pummo
requardonaz la quantitat o excess
delos bens o delos mals fers en esta
vida. Los bens de aquests es la

visio de den. Ela amouelo de hisegos
qui es en la anima quant es en
paradis en gloria. E los mals
son aquestra. Lo veim dela consti
cta querouimes o menys elas
fespeurias qui es en la anima eli
pena sensible del soch e fiare en
franria delos diables e fractura de
llum tots temps. E la dñia
no tots temps quan es destmate
ra cosa es indiferent que nos es de
ſi bona ne es deſi mala. Car bona
es als benalharts e mala als dep
ravats per la qual cosa nostre senyor
no la nombra entre les penitencias
de diez endret son ordenades apo
mi lo peccat i pectore los bens q
de diez endret requardonaz la bona
obligacion. E per que de aqueſt
be nos enten lo dit deſtruyapſe qui
aqui se es alleguan. Car aquell be
qui es dela duracio es egual entot
los benalharts grans e pochos E
aqueſt mal de aquella mateixa du
rada es egual atots los dampnatos
grans e pochos. E per l'appar que
la dita auctoritat alleguada se ente
de aquells bens honesta eſſer
ment benalhurance. Aixi com es
bouio e amar deu e ademant se en
ell aixi com damunt eſſe die dela
dita duracio. E aixi mateix en
la segona auctoritat quibz dju per
confirmacio se en de aquells
mals en que esta dampnatio eſſe
cialment qui respon per contrari
als bens damunt dits qui són lom
eſſencialment benalhurate. E
be appar que la duracio no sia en
nostre senyor reputada pena molt
grau qui la auista e la dona als in
fants petits qui han no peccaten
Car aquells per mifin da duracio
estaran dampnatos de aquella du
racio e dampnacio qui es priuano
per la vista de das. segons que profet
comunament los sanctos doctors

Capitol. lxxviii. iii declara

Com jusement des dons apôtat
durant per la pena eternal.

Dez miséreure aquesta
materna. C' es Com se
pot fer jusement que
peccar fer en un moment respo-
nse pena eternal. Sapies que
poner a culpa. ja es que haren en
la correspondencia. segons grāgit
moralitat. e de mīoritat. així que
a n'hi colpa respon a menor pena.
Empere quant ala duraçó noy ha
correspondencia amb respon amors
peccat mortal. e a maior en infin
equal duraçó. En això appas se puy
feu justificat. segons que alguns
dien. Si aixens als leys humanes
qui son punyentes de temps de les
quals s'umet angusti en longi. libe
de la ciuitat de deu. bon d'ux. que
t'ulli gran suau posa en les leys
humanals. huyr l'incantes de pe-
nes. C' es la primera dampnacjo
en los bens. La segona es l'iquo
La tercera batimentos. La quarta
talio qui es dar tanto peccant en p-
sona o en membres o en bens. La
quinta confusio es en uigintir
e dar minua e desonor. La sexta
exili de ciuitat. e de terra. La sep-
tima es leuatur. C' es eniu d'altri
La huiyera e principal es mor-
ta. Ia beies en castina de aquestes
leis. La pena correspon en dura-
cia a la culpa. E appas que no en
castina deles dues penes es degut
d'aqueles luntz omey q'nt por fer
en un puct. Empere la pena duran
en per tots tempos. ajanorment la
mort irreparable. Item això nos
es senya per exemple dar la naix
C' es matia suposadament es fera en
per la pena la senyal sen en per tots
tempos. E' or així es del peccat mor-
tal. C' es com ell sia en la ambra na-
tra spiritual. p'gor que negraua co-
p'cial en lo cas. E per tal qual
gu'mor en aquell temps 20

man lo senyal. C' es la pena all
degrada. Item atent des coses
aque es compariat percat. E venas
que això matix nos ensenyen. Car
ell es acompañat la sobiran dechi-
ment. Ia talbeg que si homen
de ab. ajanorment si em en p'gor
poujamos no sen pot leuar per si
mateix. Dei ne cugut en percat
mortal null temps no sen pot leuar.
Item d'au nos seyor per esegu
fetaron lo. viii. Capitoli. perdons e
una isuel t'ant' modo in me mala
um suu. Euol dir ayent sapies
xpi que percat qui es la m'damp
nacio solament es deu matiu. ut
ta m'scua. a'as l'uria. q'nta elle.
marre de aquell. solament p'gor
amp. Car en malere noy s'ro vassos
Si donch's mor en percat mortal ap
part que de aquell tan leig es nos
pugna llevat. p'us que ordenat ha
nosc seyor que ell daquin auant
noli. aq'nt p'us alleuar se de aquell
a'nt tan gran. Item percat es ap
pellar coltell. e espasa tallone. p'ul
du lo eclesiastich. en. xxv. Capitoli
T'ant' bis actua omes iniquitas
C' es que tot peccat es espasatal.
Lant de dues paus. Item r'ub
que si la espasa talla lo pum o acal
ch'ull a algu null temps nos pot
repaur. Amb dura tots temps. Empo
lo peccat son fet en un puct espech
e ell fet soportosamente. Item silo
peccatoz volentiosamente sen ue al
diable es ciuitat al percat q'nta ma-
nuella es si lo peccat e lo diable lo
tenen catiu e p'us en p'cs tots capo
C' es segons les leys humanals
Carriuage e mort s'ies negades esses
coses quasi equals. Donch's pub
dela mort deixa negre nos p'us
leuaz ne del enciuage del diable
poua ayant p'los leuaz. Car aquell a
quange en special es mort mes que
cosa altra. Item per quel matia
n'los que nostre seyor dei donje
nos eternals als peccatoz norma

posta en
1447. 11
11. 11. 11.

zuelles quan^r dona bens crinalis
abs elors. Com no sia menor sapu-
ria que sa misericordia. Item per
que no seua la pena de lo dampnar
si llur p^{ro}p^{ri}et^s fo^r allur voluntat de
tors temps que en peccat maior
ment com nostre senyors mes gruirer
el p^{ro}p^{ri}et^s d^{omi}n^os ala voluntat que nosa
ala obra forana. E aquella reb^o es de
sanct gregori en lo quart libre del
sen^t di^logoy. Item pensia qna
colpa es ofendre aquell incomunab
be c^{on}fusio qui es deu e aquell dese
parar per amor deles creatures ent
les qual s e ell ha dificiencia infinita
per la qual cosa dien algunos qno
es maranella si deg vol que semblar
ment d^ure la pena per diuacio infi
nda. Item d^ure aquells mateies
la colpa es avtant plus greu com es
gran aquell qui injustamente es ofes
t. La cosa es que mayor crim es
ofendre un cleric que un leche
un bisbe que un simple clergue. E lo
papa que un bisbe. abs semblants e
quals circumstancies. Com d^och^s
la valor de nostre senyor deu pas ser
tota comparacio la valo^r de tota cri
atura. Seguire se que qui ell ofen
rey que sa p^{ri}mo p^{ri}us si fe^r se pot
pumcio detra altra creatura entota
manera e per consequent si aquell
qui ofen lo semo^r es per temps p^{ri}mo
mt p^{ri}nt no es maranella si item
mole es long plus colposable adeu com
es deu plus obliguar. Com d^och^s
casu sia adeu plus obliguar infini
dament. Seguire se que en ell p^{ri}nt
quint pectus obligari infinitamente
acolpa e per consequent a infinita
pena. E quel hom sia obliguar a
infinitament appar lo per tant co
null temps per molt que ses m^ulti
ques nos posui desobliguar adeu
ans les es mes obliguar com famel
de be. Com tot lo be que hom sia sia
don de deu segons que d^{omi}n^o sanet au
gusti. E vi mutiu appar aquella
obligacio en lo p^{ri}eu que hom p^{ri}

co que ha reebut. Com en presarias
tant lull. elo p^{ri}nu ten cloperet.
que no donares res de ago per bn mo
D^och^s quant mes presarias vint
mes estadeu obliguar per lo corso
per la anima razional qui sens com
pauicio val mes que lo corso. Com no
ha negativa comparacio. D^och^s mat^{er}
si deu donaua vida ala tua anima p
vndia. Tru li est tenq^{ue} en certa obli
guacio e si li donaua vida q^{uo}d^o d^{omi}
ja mes. E si p^{ec}ties ja mes. E d^och^s
lindo per temps infin. seguire se
que la culpa dela ofessa feta adeuisia
infinda. E per consequent la pena
deu es eti infinita. E la g^{ra}uia
appar per tant ear com dire co d^och^s
avtant gran es la culpa com la obli
guacio e la pena avtant com la col
pa. Plus doncha la obligacio es
sens terme e per consequent la pen
deu es eti sens terme. E aquelles
razons empere han eficiencia o no
de present nomen euz. azas solam
basta am en lo p^{ro}p^{ri}et^s aquells tenen
la intencio. de aquells qui aquella
aduersio tener per aquells motius

Capitol. El xxvi. qui avtan be
proua co que lo precedent capi
tol ha razonat e posat

Bellbons altres aperten al
gun^s Emporio affirmacio
de aquella materia qdu
sio: es que posta cosa sia que pena
sens terme sia donada als dampnats
aux que jumes no sien engloriosados
com deya ladamus. Ista opinio
E la primera reb^o si es ayudas
obres de deuferes en los mon totes
han llur compliment. Donch^s po
que les obres de misericordia e de
guardonar son perpetuas. Segur
se que les obres de justicia e de pun
ci^o sien perpetuas. Item segons be
llet de la scripture sancta. Eslegir
que d^{omi}n^o sanct augusti. Mor bon me
nit es en nos per don de deu. Elos

malas e peccata uchos depeñar nra
Dona de quino es dela pena nostra
más mala de deguda pena e quanto
que no mejor guarda. Conde de la
Lengua d'idois sien eternales seguen
se que malo més deuen esser les penas
eternales q. Item cosa cosa
es que la malicia del peccado merece
que lo premie perpetuamente separar
de deu. Donde per tros lom no
pueda esser separar e quine justicia
que per esser eternamente luyeret
de deu estant lom en la pectat. Coz
donda orden no puya elire pena
ne injuria. Segueix se que lo seño
per rigor de justicia ha lo peccador
a grecs eternamente. Si tant sed q.
ell muiya en peccado mortal. En
tal dix la scriptura sancta eccl. gen.
Iocomo sive nos morietur et regnus
coron exinguatur. Lo es adi
que lo verme quels dampnats ha
en llur consciencia que continuamente
los remore con bau perdut tant de
de que pagueren hauet acosegunt
aquell jame no moria ne los foch
en que son jame no s'apaguara.
Les quals parantes totes poserent
ment de pena. Item com nosbie
senyors deu a hir tant e aynta per
cet com amadizos. Segueix se que
ayt com eternamente reguaciona
ra vintre on lo celeste: eternitas
donada pena en inferno. Item es
sia cosa cosa als homes desta vida
que ellz hauian temps a buntre en
la pectate en gloria o en pena.
no vullen treballar per hauet la glo
ria. Donde segueix se que encor
gieren en la eternal pena. Item
la consumacion en los temps facer
per la pecta ay contravent com
lom pesencia en rebelloz. Mient
le deu esser donada pena. Con
donde la penida en que tros tros
apres si més d'espera en consumacion
e en sa pectua e pma malma de ser
penitente que en seba con quemor se
guere se que tros temps le deu esser

Donada pena eternas q.
que la pena de los dampnats ha
per todo temps e sens terminio q.
ha la infidelié de pecta en pecto
lo burlar es felonias del pecto
matti. xxv. quanto d'as que d'as
stu grise als reuelacions lo q.
general e final. Et nato nialo q.
meu pare al foch eternablique
appartien al diable e als segundos
E acaba per arribar a la
bacio. El q. estaz aq. les altres
uctorios e dits de sanctos q.
en aquella materia per escriptos
predicacion de pmaules. Es ditz
que dico que origenes tenia q.
error que des no soferia per la mi
pietat que los homens en los di
mons haguessen en per tota la
venes. Ans llurs venes seys
suficientement putes. En illo
dien algunos que des li son pocos
sat maliciosalement apres sa morte
per algunos seg enemichos. Los
llauors segons dico li corrompus
los libros que fechon. q.
que sique sia empes de avaricia
es la veritat de la sancta fe catho
lica que negum dampnat jame
no hauia laglomerade den. E per
consequents li aquello q. més
en bon estament est la sancta se
yptiana han gloriar e no altuar.
E aci esto q. pster pmaula q.
volviens aq. pionar. per que appa
que la sancta religio yptanora a
casu necessaria q. q. vol salvare
com damunt oia posar.

Capitol. Cxxvii. qui relata
lo fundamental e principal per
que a culpa temporal es donada
per deu eternal pena.

Si nols empero sabelassim
fundamental que los homens
allignon per que mordiscen
lom poneys eternamente pena
poral. Gloriosa causa q. segun

que par sia en si sia quicunco sub
el Imperio yo bode la pena de
zamiento que paga. E degabci
yndemamente ac que segons sente
na dels doctors lom dampnar no
sobreviuenent en per tots temps
supremament edicta per tal los
lo peccat que a fer en esta vida de
ya haver pena eterna. Quis dicens al
guin grande desyngue que aquell
qui comete lo peccat mortal qual
de de sagrada malicia sufficientem
se posia punir per pena finida en
poin. Apies nota que la etern
itate de pena besebie lom damp
nar qual per accidente nol uici
dossus o d'amus qual de dier en
pier. Ilo appas per tant Cai que
el latitud del hom mort en peccat
mortal sia eternament en pena
ap. linea per testament en que es
caygut qui com no li permeta fer
penitencia ne penedir de sos mals
per tal aquest ay tal estament en
que es lo dampnar apies sa mort
no li lega posar lo pte al qual pr
cas per rebu del estament es den
cessante aquistada pena. E per ap
miles auence atenc de cies que ha
deg erdenat que hom qui en peccat
mortal sia trobat fora desta vida p
sent que en aquell sia aquistada pe
na sensible e affectua per la qual
costa appas que segons aquell esta
ment viuen colpus e pena son ons
dues coses lignuades en semper que
qui ha la dura pena ha la altra. Co
donches lo peccador qui mor en
peccat mortal haua en si aquest ay
tal peccat continuamente necessaria
cosaco. segons la ley per deu insti
tuida. que ha en si la pena correspond
ente. Com lo dampnar nos pu
ya deseguir del peccat per rebu del es
tament en que illuors es posar q
nel lega mercede en penedir ne pro
merit grata en misericordia y forga
bon ierencia la culpa per tots temps
Exquindie la culpa sera la pena ab

la culpa lignuada inseparablemente
E auence miles acq pensa en ap
tol exemplo. Quis lignuana fere ab
una cordena una gran lauma de fer
re etiamsi lo cora de los homines
la calor del ferre tremana lom y por
tal que los callos se nodresban qsta
qua en lom que ans esto es nadre en
en lo ferre Imperio pertal que lom
per vigor dela cordena cercab filofer
re. seguntes se per foron que sia cur
mentis per la calor q es lignuada
e aquistada ab lo ferre. E daci es en mi
apofis en testament del altre sengle
la pena q es aquistada ab la culpa per
justicia q ho犯e. e questa oide
nacio diurnal. Ela culpa es lignuada
al hom per la cadena del estament
aquell q es appella cadena en qua
no permes lom a corri a neguionys
per que paga desyngue dela culpa. Quis
per esta via lignuat ab la culpa per ne
cessitat q es lignuat ab la pena temporal
la pena no ua dies contra lom mas p
sident e dier contra la culpa lignua
da ab lom per la manera dura fermen
tation. idonches tin que lo dampnat
null tempus no veuia deu ne sera en
gloria E en lo contrario es falsificau
les sanctos scriptures. Estudie del cor
delos homens la etern dedeu. E per
consequent estima als homes velle
zar se q de legar se anaz a cor per
e toho adeu benoz de saudosa e justi
cia. les quales mostre especialment
en leu primacion eternal. Ut
mogues si long dir de l'etern Imper
rador e moro que sonch iessucristo y
mejor de sanctos creyentes q per lo q
apies son fer sal. (Aixi matemps) q
dir que los sanctos q per lo han
suscitatis algunos insels mous q dor
nats que eren apuixos son otros que
eran per sonch q eren mous
Cai dedute q qd q qd q qd
obres privilegiadas de los quals
bastienope se uoz que en la planeta
lonyas la gloria del seu padell que
mostre que ell no es lignuado qmey.

na. Empres segons la qual pels
també per la qual e per la qual
coisen tots comunitat negre,
molt en secret mortal no per el
per salvacion per tornar de caper
esmenar se. Clue que assas dona
a entendre lo salvador preycant co
que dug abuam quant ires aluch
hom dampnar. Segons que legim
map. xl. quando li dix. Entre nos
e uos ha gran mabor. Co es gran
miguentant que negre qui aquis fu
na pot ar passar. Ni negre qui na
siu no pot ar qui passar auofaltres
E lo migra aquest es lo institutie
dels diuersal que ha ordenat nre
senyor deu que negre qui en infen
siu null temps haua sagrada esa
gloria. Si donchs ell de grana es
pecial nar volha dispensar aixi co
ten aquells qui dancis se allegatis

Capitol. Clxxviii qui posa la
oppimo dels estiolechis qui posu
ren que benauyranca se donua
per especial esfilla celestia.

Oulta les dues errors quis
son leuades contra eo qui
en dit en la exposicio de la
teixa parte dela dicti distincio de cui
niampne Co es que solament en
tanta religio apostol e mene dier
les homens abenabuyuanca. Ay
altra posicio quis appella oppimo
dels estiolechis qui posa quel hom
natural met es ordenat abenabuy
ranta la qual benauyranca hom
acuisgueris per sobirania quanto
dels planetes. per la qual girono
se seguieren al mon diuersissimis sectes
les quais sicut totas endreyen los
en hauer benauyranca. Sac
nent que posson les estiolechis que
duos planetes son amors fuit suo
ables. Co es piques eleng. mal
et al. et al. que long ba furent doncs
que tots en asta uida. E jupiter a
la uida qui es esdeuendre. Tals

es segons que aquesta opinio de
Co jupiter es de major formidat
bonauentura que totes les altres
per tal ferma disposicions pudentia
da esdeuendre. la qual uida se
uendria dien que esta en qüestis
cos Co es en frances. etiamque
En doctrina de ley En honor de
deu e en gran fe en elle Empao la
disposicio que jupiter fa en lom a
hauer la uida esdeuendre dien
es per diuerses conjuctions sucul
les altres planetes en virtut de les
altres conjuctions ella fa diuerses
sectes E per tal quant solament
son. vi. planetes ab les quais se po
sustar. per tal solament son. vi. se
tes principals possibles. les quais so
nies e careres als homens per le
nis de diez ala uida benabuyana
E dien aquests que per la coniur
cio que la dita planeta de jupiter
ha ab aquell a quis appella saturn
e es la pmcia planeta E questa
da venguda e nada la pmcia se
ta quis appella dels que se plante
juntio que ella ha ab la segona pla
netia quis appella mars. se es segun
da la segona sera quis appella la
sera dels caldes qui solen fer
loch de deu. E appar que de la pla
netia los vngua aquesta iudicacio
cio. Car dien que mars es planeta
ta e tis color foguerant e en sa pi
fluenta feruent e fulou homens
feruentes e dispositos a batalles. Su
tal se appellaua per los rentils del
dels batalles E per la conjuracio
sua ab lo sol e venguda apres la
sera dels egipciants qui solent la
canaille na del cel. dela qual dies
que es principe lo sol. per la con
juracion sua ab mercuri es venguda
la sera dels ypiuns qui es sera q
posa coses fort altres e omagistes
de deu E que molentzen en es
profeticos car dien que ayunt
hacquinat ala serena dignitat
ales illustriores profetas per

la qual compucio ab Veng es ben
vuda la seuta dels frahins qui
son homens carnals seguentis la
seuta. Car Veng es planeta molt
encimant adeltes. E per la qual
es sua abla luna deu encara per
tempo vñmenter exir una maluada
seuta pugos que tots les altres de
la qual dient los promulgadors
xpiana estrolechts que sera la seuta
del final anteriu. E si questa es la op
picio de albumazar gran estrolech en
lo seu pmer e segon libre deles con
victos. E aell segueyen los altres esto
lech famosos en questa part. Don
ques de questa posicio apres segueix
durante que els neguen la derro
ta part dela disfia no de la xpiana ie
Iugo de Jesus donada qui dñi que ave
ga benabuyranca nos ua hom per
xpiana religio. Aixi com per una sola
via. Aixi dien aquestos que entra hi
per hom mon per casuina deles di
tes seutes.

Capitol. El xxviii. qui impugna
la opinio dela estrolechis

Lucta oppinio es ja dñmunt
impugnada cu per impugnat
enotria mes per les ubones
seguentes. La primera es aquella
que estants tots aquests helusions
tots temps lo franch arbitre roman
en los homens en si liberaut. Dels
perpetrals conjuncions lo franch ar
bitre no segueix negraima de aquells ser
tess mes apres la compucio q daban
que lo franch arbitre romanguies
aixi franch tots temps iugis ho posen
ello matrys. I tem o la influencia
dela conjuncio de les planetes es ne
cessitatem tem en fex q que endma
la dita conjuncio o solament molinar
Si necessitatem segueix se que tots que
sem tots helusions per fortia. Dela q
cosa se segueix que res que faciamos
es mercede d'encuor i dignede
labor i de virtutperi. Aixi com lo fad,

no es dignede labor i de virtut
per tant com eterna el q digne
hura conjuncio q es q digne d'enc
lunus del helusions es solament in
deman. Donclos com la teologia la
regina en lo regne dela ambra pue
se que ella por sobira uermais
axi com venç les passionis q es pue
bles del cors. Segons que dñi ambra
en lo seu libre de ambra en la pmera
part en lo quint Capitol. Exci com
seguent per les conjuncions aquells
no son segures de necessitats negra
seuta aixi com dñi aquesta opinió. Si
les seutes segueyen les conjuncions
naturalment segueix se que tornar
aquestes matyses conjuncions torna
nen aquestes matyses seutes. Dala
qual cosa se segueix que aixi com so
ien infinites conjuncions aixi son es
tades seutes infinites. E per consi
guent han adir que aixi son estades
infinites ambras. I q com son estades
infinites seutes. Una matuya aua
que es estada infinites vnguades en
un matix cors. La qual cosa expre
sament negra benabuyranca. Car
si una matuya ambra q es en un
cors ja li es estada infinites vng
des altres aquella matuya ambra
ha esser en aquell matix cors cur
tible capassionat. Segueri se queda
cosa impossible e que negra ambra
james benabuyrada. Sabo es car bona
huyranca tal tota miseria per estos
tempo. E dñi sanc tme e los sants
deos q que possediu al seguritat
deu e hauer copia de veris bens ses
mieno de negun mal. Es la principal
part de benabuyranca e per aquest
nos per fer que una ambra sia bona
huyrada una beguenda que pimes
da la benabuyranca que sofira neni
mal pius Jaqui auant. Contra
aquesta rabi e coroz ha en la pmer
stupuria d'merdes ambradas
moltos deles qualis ne prenys q q
que dix la ventar matuya q es lo
saluador. Com sin pmer al ocl que dix

altz deudores. No obstant que aquestes
pobres temps i los moments de
falsos i estofados escuenydores. E se
vives en el. hanem ay d' nun
tanta que venia s'unt i s'unt et
s'unt quia d'is estis nos. **C** E voldri
que se vol negui quel appellen que sia
deu quen o denunci los esses efe
uempres. quan que digna que aco
ca cosa que solament se poten ay
D onches pionistre de fets es
deuendores qui ha esses per insin
cio del franch arbitre les dues con
junctions no poden ser neguna feta.
E aco es purgatz sufficientement e per
ideu malles. **C** l'appart aco encara p
tanc. **C** ar si per aytals conjuctions
podien saber clarament e certa lo
avenciment deles fets. ay i co aq[ue]s
posen. Seguix se que per semblant
rabo porrem de cer saber lo auen
iment deles altres coses escuenydo
res. E si aco era ver. segur i sia que
daqui auant non valia en res aco
sellastri treballas m ay deles altres
quisions que son per los malos pos
tibles a esquiar e quin poden escuen
yir lengejament la qual cosa es en
dentlich falsa e erronea. ay i co
quona d'is en lo segon libro pe
rinens. **C** ientraques posson es
erronea si penses que dequin tot
meatre tota consciencia e tota pa
ria ciutat humana e tota quin d'na
deles coses escuenydores ay com
ellegant appazza en lo quin d'libr
quian parlarem de la benetad de deu.

C ientra si les fets seguien de nec
sitat les conjuctions celestials ay
com la lum seguire copa en layre
per la sola presencia del cors lum
nos. Seguir se que passada la con
junctio i la lluviors no seria per aquella
festa. ay i com la lumnos estia pus
en layre s'no appant com lo cors
lumnos es present la qual cosa
appar que es falsa manifestant
en la festa de ma'somes. **C** ar lo es
grual de jupiter venus no puo

sino per fistnas. **C** ientra segur
empiezo la d'na festa ha duraat segur
algunz per. **D** CCC. anys segur
C ar per scriptos anterius que
trabam que la malesta feta aquella
començà en l'any de. **D** CC. o **D** CCC.
Com donches la feta aquella es que
hay sens neguna conjuccio. Seguix
se que ella no ha ser esser per la
junctio e per consequent la q[ue]ueno
no mena hom aglona ne per si ma
tenya es myancant la feta p[er] q[ue]
ab la conjuccio no ha neguna q[ue]ueno
ne negun necessari apuramend ne de
la conjuccio no ha neguna depende
cia. **P** er que appaz que aquell
gran estrolecto albumazar era en
los iubis fort engimat d'is
quans en questa part **C** ar dix en
lo segon libro deles dues q[ue]uncions
en lo. **VII**. Capital que la feta dema
fomer no podia durar. Ultra. **D** CCC.
any. E aco per la causa tantas q[ue]
signada. **C** ar dix que la conjuccio de
jupiter e de venus no podia esser de
mes anys. Emporo com dessis es d'
la dita feta ha ja durat prop de
D CCC. anys. E per consequent la
feta aquella no la conserva li es
tillacio ne conjuccio ay com aque
diend. **C** ientras temps la feta qual
se vol sia ha comencament abans q[ue]
puo tant que nos faca la conjuccio
Dondes seguire se que la feta aquella
no es per la q[ue]ueno començades
ha de la conjuccio m'usa ni per principi
de son esser ay com posa questa
opinio analogia

C apital. **C** ientra qui posa bna
opinio qui d'iu que ala si del hom
de quina que ley sia estat tom de la ley
uchere a la sua saluacio ensenant
la la beatit de la fe en si mateix

H iera opinio erronios es esa
da nostra la beatit de la ley
pronada qui deça que la ch
gio y'p'ana mensura genera saluacio

dequel oppimo posa que leys xpia
nos hauieren bastantes correcies ame
nar los gentis a ver benabuyraca
et lo llue sonament sisor en granzel
dela ambada proximencia de nostre
senyor deu sobre la qual fundante sa
error posuen aytales proposicions y
orde. La primera que com la sauge
si de deu sia bastante a regir infinito
mons sens tot defalliment seguer
se que no ha en lo mon negun defalli
ment de part dela gouernacion de nre
senyor deu. El questa proposicio es a
instru xpia ahi clara que noba mes
ter altra aprobacio per sia que la
sancta scripture li pos souinte en job
vii. Nos hauem que nos fa res en lo
mon sens especial iusto causa. La
segonda proposicio de aquestra oppimo es
aquestra que en espesial nostre sevior
deu mostra sa alta saueda egouernan
tiosa en la saluacion e dampnacion del
homens. Aco dñ lo apostol ad corinios
xv. Diene que aco es la altesa de les
iugestes dela saueda de deu la qual es
mons sobriamente amatquada segori
que ell mateix dñ aquí. Lo saluador
sia mateix innuix aco mateix en lo
euangelio de sant matheu capitulo vij. diet
Esi un pardal o passel que vul vndi
nemo eau del ayre sens especial or
denacio e gouernacion del nostre pare
nostre sevior deu. quante mes nos pés
futis quel vostre pare hauia de vosaltos
ara que no de un pardal o de un passel
Si donchó aco dñ ab moltes de altres
cosas que son aqui mateix dela gouer
nacion del cor. Esto aco mateix nos
inducix en aco. E ahi si natura sua
da segons los plenlososts no fall en les
cosas necessarias. quante mes deuen
donchó creure que nostre sevior deu no
pot fallir mons que nos do iemeyvera
e caure avors que vinguieren a pura
dis. Irem si ell nos fallia en quest
pas. donchó debades esten ratones
dampnacion. Car en temps li poyses
dir. Senyor per quem haueros dñ
nos. Car si nos me baguessent dada

via e carria de saluacion y albagne
intengunda. Donchó que nra haua
tenguda mons sedel y mperio que
lum hauero donada. Com empiezo a
uos se pertangues donar lamillor
com aquell qui ciero mon dudo et
gouernador. La tercera proposicio es a
aquestra que la xpiana religio no
por valer no es bastante remedio nra
no carria de hauce paradiſo ditta
gent. proua ho per tant Car la nra
hauia religio no por valer an aquell
qui mor dñs lo ventre dela mire
aquel ne sia apte a negun sacramet
sua. Item la xpiana religio no por
profetas anaquell infel qui null oyo
no hoy parlar ne sap que sevra que
no ni podendrie que deglore aquell ay
tel dampnus sens negum remedio de
saluacion. Car aco es expressamente
contra la segonda proposicio per elle dessig
posada. La quarta proposicio critique
la passio e morte del fill de deu mons
estas bastantes remedios elvia arreager
en hauce saluacio viene ho aq. Car
aquel qui mor en lo ventre de sa ma
re en cas del mon no li por valer la
passio de dñ xpist. Calvo es critica la pas
sio an aytal no li por valer sine aytal
migrancias lo sacramento del bap
tisme. Com donchó aquell batal a
estant e morit no puga esser batjat
Seguente se quela passio de dñ xpist
an aquell no por esser profirostat. La
quinta proposicio es aquestra que nre
senyor deu hauia donada avora gent
via general a saluarse an mes que
apare per tant Car si nou hauia fer
nols seria mostrar apte nra basta
gouernador del mon. la qual cosa es
contra la altesa dela sua infinita saueda
e contra la altesa dela sua infinita
piceria. E contra la altesa de la sua ipsa
mida bondad. E contra la ipmota y vici
rio alle quadas. Item si ahi no hauia
fer los homens sed dampnacion sens
culpa. Aytal fonde dir en la proposicio
dela segonda proposicio. Item qna ap
par que sia de menor estimacion.

mey que deg los ha d'ur per hauér
salut que f'ra la malicia del pectar
de nos fiz paret adam en apretar los
adàmpmatio. Com donchs la mali
cia de aquell pector sia estada rata
que haua tota natura humana cor
composta. seguenç si que lo remey
per deu posir es apte e bastant a
tota la dita natura a reparar. ¶ Ite
diu sanct iohann ca. p'mo parlant
del fill de deu. E'rat enm lux vera
que illuminat hemem horum beni
entem in hunc mundus. ¶ Quel
dir que ihu christus eadeia lum qui
illumina totos homens qui ve
nen en lo mort. Ip's es en hanc salut
final e benahuyanza. Donchs ay
tal lum es general remey atots los
homens a vñz abenayanza.
¶ La. vii. xpoñio es questa que
la illuminacio de que parla la qñ
ta xpoñio es clara visio de deu d
nada acastu en la mort. la qual es
sufficient remey donar atota gente a
conegre de les coses veritatis neces
saries a salut. e a vñz a vñz a bona
huyanza. ¶ Aquesta xpoñio pro
uen aixi. Cor per la primera xpoñio
e segontia appas que deg dona una de
vñz a salvando. la qual via es bas
tant e general a tot hom qui vul
la salvar. Ca questa via no esta en
les xpians leys per la secció xpo
sino essta donchs en la veintat del
fill de deu per la quarta xpoñio.
Estabondo en qualquier cosa altra
qui sin atot general e commun
E questa es la visio de nostre señor
deu uotot donada en la mort en la
manera ques segunia. segont que
posa questa sera xpoñio. ¶ Ite
uuestra via f'ra donada als angelos
ians que f'ullen benahuyantes ne
fermats en grana. segont que diu
sanct augusti q'uz llauors l'herien
deu clarament. E segont que diu
simenter leguen be's, mal vista la
veritat en deu aixi d'uersament
los son donat als uns be als altres

mal. ¶ Item los angelos e nos ha
uem braudi una materialia de p
uicio de nos matius. Cor ello noso
estato prouatis en leys p depositado
anos e aellòs. com appar de nit
pare adam aquil deg posa la ley de
no memar del finit. E als angels
posi ley de scruj: fors aleic presider
e aco voluntarijament. ¶ Tax ma
tey e als e nos ha volgut nostre
señor amar en paradis per via de
me lib. Eells e nos hauem feblat
potencies naturals a mereger e a
pectar. Co es entemper e voluntat
et'les nos hauem hauides semblans
apud eos. Co es la gloria de deu gran
ficant. ¶ E als e nos hauem una
fi materialia Co es la visio e fruyio
de nostre señor deu. seguenç se que
una materialia sia la manera a pie
uenir a gloria e com aells sia dona
da questa clara visio de deu ass' q
fossen en lo terme final de llur mest
o demere. Donchs seguenç se per
semblant maneria que aixi materialia
acastun hom ians que sia de tots
punets en lo terme del viatge de
aquest mon li es donada visio sia
rabi de deu. la qual visio si be elegies
anai: emeris deu e justament aq
com saluerenos los bons angels tom
os salvat. aq' com f'oren aquells
¶ Si hom elegies mal aixi com fa
heren los malis angels tom es
dampnar tantost aixi com f'oren
los malis angels.

¶ Capitol. Clxxvii. qui posa los
correlatis qui ha posat la dita
oppimo de eo q' languament hi ralynat.

Holques estes. vii. xpoñions
trat a questa oppimo per
consequencia algras cont
lans e dies f'ra estrany. ¶ l'opni
mer es que lo pectat que hom facon
aquella mala effecio final en la mort
no es pectat remissible ne remediable
per neguir remey del mon. priuen

29

aquest concordançia pertunit car die
que tantost apres aytal electio be
la mort corporal. E per consequent
passa al hom tot lo temps de mere
ger. e de penedir se e de fer penitè
nia desbs peccatis. piz que daqui
avanç remissio de peccatis no por
hauere loch en aytal hom. Els fe
ges concordançia si es que aquell artil
qui axis salua per lo remedey aquest
no ha mestre la fe de jesus christ ne
ley xpiana pionau ho per tant car
aquella sola electio final los salvare
si hom los bo passa posa o los diu
jaque donchs val la bona vida pie
cedent aquell ala voluntat elme
reux que be elegiesba. Ellauois en
aquell pais o li non ab elegir si
mal ha viscut. Lo trece concordançia
llur es que lo sanct baptisme no es
necessari a saluacio al infant pent
quien ho. per tal com aytal infant
omo no sia obliguat a les que ne
supia ne saber. non pura per igno
rancia inuincible e no pura saber
que ses baptisme. seguirix se que
noy es obliguat. E per consequent
noy pion au ppe. ayo no sen dampna
na. Lo quart concordançia es quel in
fant petit ayo por saluacio o dyp
na. ne negun no deudir de ayt q
aquest infant. caquell per pochos
que myren entera que sien batejat.
Car llur saluacio o dampnacio es
ta en la final electio. la qual pode
hauere bona o mala. ayo com los
migels haguenien. piant soic cienc
E lo quint concordançia es que mill
temps negun noy dampne per lo
peccat original. pionau ho en dien
que deg no dampnaria los homes
per lo peccat dalem. sino que casu
sia puint per sos propis malos. E ferlo
contarri feria fer contra la sua jus
ticia e contra la sancta scripture cla
sua sentencia posada en ezechiel. p
fera en lo. xviii. capitol. hon diu
que lo fill no portari la iniquitat
del pare. mas cascu portaria so pec

car. El item que solament dey dyp
na acasau per mala electio final
e per mala vida. donchs nodamp
na negu per peccat original. E per
tal posen aquello seguent articula.
i la prouacio del qual pionau ay
materix aquest quint la posaré lo
vii. concordançia es que negun noy damp
na sino per sa pma iniquitat e per
son personal peccat. Car dien q posan
lo contari es dir contra deu e contr
la sua justicia e contra la sancta scrip
tura expressamer ay com dit es
El item deg dampna negun per pec
cat dalem e per lo peccat original
se que deu ha en oy o mes
abhalos pochos infants que los
pigois ubales del mon. Car als ii
balts ha donats remers a recoller
apertenencia e aconstriccio. los qles
remers son en llur poder e als pe
tits infants un petit remedey nobis
daria en aytal cas. aqauoriment an
quellos qui encara no son natu enu
ren. ans los levaria la cura sensib
remey adampnacio. la qual cosa
dir no es ben dita ne ben sonant
Car apparua o que ell no fos suffi
cient gouernador del mon o que fos
exceptidor de personnes. los quals
coses son molt contra la sua exelle
cia. Car que ell no sia gouernador su
ficient del mon perquida notabilitat
ala sua infinita sagesa. E que ell sia
exceptidor de personnes previdencia
la sua infinita dictina e justicia. Ite
si deg dampna los infants q morien
en lo ventre de llur mare. segueix
se que la mort del nostre ciendor
esus christ. clos seu preciosos meus
menys los valors que als diables
E appar la consequentia car los di
mons han potentes naturals op
tes de recories a deu en quant es de
part de si mateixos si altre empaus
no hauia. Ans aquells infants
no han neg una disposicio qu al mo
sia de ques puguen ajudar mi ab q
puguen recories a negun remedey

quel salut. A lo. bñ correlació es
so que hom pot esser salvat sens
altra aquda sobre natural. Ilo pro
uen del msant qui mor sens bap
tisme o de aquell qui mor sens per
rat mortal qui sens gracia e sens
se elegiré be en lo puct final. Car
dien que aytal per virtut de aquella
decreto virtuosa es fer salut. De
açò donen exemple dient que los
angels bons són aquda altra. Ans p
viqu de llur grata noticia elegiré
a deus serui. per la qual cosa mes
queren hauer aquella grana eglo
ria que huy han.

Capitol. Cxxviii. qui argu
ey contra la dita opinio.

Ontre questa opinio e
contra los dits tots. sera
l'omch massa qui li volia
impugnar. E Imperio bieuement
nota aq; algunes doctriñes per
les quals poras veure les prau
cates de aquells qui aytals erroris
sembien en lo poble xpua. E ja se
que sien en grans elogies. ja p
açò negu nos deu moueu cinc
lluis erroris. Car de grans elogies
han hauit sonament e principis les
maiores erros e heretges qui ja
mes fussen sembrades en la sancta
marie eglesia. Liges qui fory
deri. E Subelli. E pelagi e ffrust.
Cest fosen dels maiores erros del mon. E Imperio foren dels mayor
heretges del mon ne que jomes
exissen de xpianitat. Car com e
semper leya caute lo gran elogie
per nos pernos pugor torna que
altre. E aixi mateix es en nos he
ppositar veridaderament pens
me e hen ihe apparenç que aquell
qui questa opinio ha nouellament
fundada es estat encengnat per
gran presumpcio de si matay. p
que a veure sa posicio quanto uol
impugnar la e solument quanto

a alguns duts. Car si contra los
ditos o acastun de aquells duts seg
protechiem massa sera quantitat
tat. La primera doctrinasse
que aquesta posicio nouella es
fort reprehensible. Ilo pronouar
metodubus nouella doctrina enta
fe o en bones costumes sens pro
bacio evident de la sancta scriptura
e sens exampnacio e aprovacio de
la sancta eglesia es cosa presum
tuosa e digne de menyspici. Ilos
ensempa sanct reuom en la epis
tula que tnames addemetri iadem
virgines en especial parlant la
sancta scriptura. Qd de scriptura
facies auctoritatez eadem facilitate
contempnent qua probat. E wi
dir que coqus dju per negu sens fo
rayment de la sancta scriptura ag
com tota altra ybars qui sia allega
da frui la sancta scriptura es digna
de menyspici. Aixi com quic volguar
per apial yuacio deu esser menysp
icat. E xi mateix negu no deu esser
negut si res allegua de part de deu
si donchs no prova per la scriptura
scripta o per mihi aixi com dju pa
pa. E xta de hecetas in quic
detinetur. Aixi es certa cosa q
aquesta opinio quant ala sens fo
rayment principals no solamente
nols pot fundar per la sancta scri
ptura. hoc encara es aixi que la op
pinio questa es contraria e impug
nant ala dita scriptura sancta en
dju: illes mangies aixi com appar
ra depus. La segona doctrina si es
que aquesta opinio posa moltes
farijatats e oradures qual que sia
la intencio. E pimeument juar
dju en la tercia yposino contra la
part dela difumno dada desside la
religio xpiana que religio xpiana
no es bastant caricia avora gent e
hauer paradiis. Com aco sia expref
samente contra lo cap de xpianitat
xpisti qui dix als apostols mas
chi ultimo quant los tnames a pro-

En res en mundu p
d'euangeliz omni creatur
de la terra. En temps pasat et
present. Et apocedidat et bapti
cavit fuit salut env. En temps ac
present apocedidat et bapti
cavit per la salvador als apostols
que eren tot le mon e preycats lo
sant mandat aram creatura e
l'eternit per hom. En non del pa
re del fill de del sener spir. Es aquell
que aquest qui sia batzat e creua
d'eternit salutacio. E aquell que
no creua sera dampnat. Et bret co3
sumet lo salvador les sancts apof
stols aram creatura. E com los dona
les oitres. per les quals se han to
tes les gentz a saluar o a dampnar
e aquelles leys son es appellez leys
greatest e aquelles preycas la feris
mentacion. dixi com a sos pere
nentes e peregrinis segal. En dixi
poces que xpiania religio nostra
bescant via de salvacio. Com lo co
transfumet eren per la borda del
fill de deu qui es bencitat pura. Melia
muntatio quey operta no val res. E
E quam dixi que xpiania religio
natural era aquell qui mor dms lo
bentie de sa mortanc an aquell q
est infelique jamez no hoy parlar de
xpiania. E per consequent co q
dixi no es bastant carreia a saluar
una gen. E dixi que la qstion
d'eternit res aqy com aquella se
dene natural lo fechmo est falsa a
tutell que finou de fier. Donchs lo
dixi es suficiente ne bastir con
la fe de fier per hom. En temps pasat
et present lo fech no es falsa aquell
que finou de fier. E per consequent co q
dixi no es falsa la fe de fier. E per
consequent co q dixi no es falsa
la fe de fier. E per consequent co q
dixi no es falsa la fe de fier. E per
consequent co q dixi no es falsa

en aquell
tempo del fech

E per consequent co q
dixi en aquell p
lo q dixi en temps
present qui mor en la mortanc
mata sin eternit salutacio
basteia ell sacerdotis et tal
E aco bapti et bateia que
sancte religio yera. E si fues
temperie bia a enemis et enemis
per venit a bies benalitutian
E ugies que aquesta preuano q
fa aquella oppime en co qui es dixi et
present es fundada en un falso fo
rament qui dixi aqy. La causa
es insuficient qui no fa apriant co
pot que aco sia false en les causas
nuncales ja appar per lo exemplo
dar del fech. E del hom qui mor de
fier. E que sia avian be false en lo
coses voluntaries aqy ha appall. M
inciament en noscas temporadas q
james en res no fa tant com por
aqy com mi angel mi hom mate
en moltes coses qui fan justament
e sonota. De a questa impugnacio
se segueix manifestament que la sua
quarta profosio es falsa e erronea
·quant dixi quella passio del fill de
deu no es bastant tempe a saluar lo
homens neles puationes que pors
han neguna colas. Com pueram il
luz. dixi com les pionacions dela
profosio reya. Tigi matix que
aquesta profosio es contra tota la sua
scriptura e contra la esperanza de
pares del vell testament. E contra
la misericordia de les sentencies en la
terce libro enta. dixi. e aqy dixi
tuncio. Iyon parla de lo refutacio
des mens de dixi. que per dela fia
mora pionacio e en pionacio com os
bastant acomplimentos de pionacio
E aco pionacio que dixi
lo dixi. que dixi. que dixi. que dixi.
que dixi. que dixi. que dixi.
que dixi. que dixi. que dixi.
que dixi. que dixi. que dixi.
que dixi. que dixi. que dixi.

mentos del nostre cap i senyor
nostre ihu y p[er]ist

Capitol. Clxxxviii. qui ar-
gueix contra algunes dits de
la dita opinio

Let quinta proposicio sua
axi materi[us] jat sia que
si es ben entesa que ella
sia vera. C[on]tra que nostre senyor
deu h[ab]er de saluar a totz
generalment. Imperio lo pri-
mal sonament qui adiu a pronar
li no habentat. Si donech[us] no es p[ro]
sa abon enteniment. **C**ar ell d[omi]n
axi. No per que sia de menor c[on]tri-
accio a salvar los homens lo remey
que deg los ha dat per haver salut
qui son la malicia del peccat de adam
adampnar los. **D**ich aci que ses
comparacio son de maior valor lo
remey quant asa p[ro]pria valor i natu-
ra si. Considerant imperio defer a
moltz mesbla noygor lo peccat de
adam que no ha aprofitat lo remey
aqueell de la passio de ihu y p[er]ist. Asa
com mes son los homens dampnac
per aquell peccat que no son los sal-
uats per lo remey aquest. Axi com
damunt es dit. **I**tem lo p[er]ce
aqueell de adam axi corrompe na-
tura humana que contra nostra
voluntat tots nevera obligacio
a esser primars tots temps de labis
caduinal erato per lo peccat ori-
ginal. Imperio lo remey contra
peccat non donamen procura
cunio del peccat aquest contra
nostra voluntat. **C**ar meha hor
el mon aquin jamez se remeyes lo
peccat original contra sa voluntat.
Item segonius aquesta opinio lo
remey per deu donat contra lo p[er]-
sat. Obligacio original noual
sino an aquell qui se elegir en la
mort. Comdonech[us] lo peccat nega
atots a seguir se que de maior
estima es defer lo peccat noual.

quel remey a saluas. **I**tem d[omi]n
ta cosa quel pertat de adam para
infecio atot hom sens neguna ele-
cio humana. Imperio lo remey de ihu
y p[er]ist no es axi profitos atot hom
ans si aprofita anegru qui disaceo
hara requer que de necessitat que
aytal hara bona clemencia ans si my
ra ill p[er] que appac que lo sonamet
aquest noual res axi com d[omi]n sit
augusti en lo libre fet contra pe-
lagi. hor d[omi]n que pelag[ius] falsius
semblant argument. Del qual tra-
hira moltes ciuosit en nol sabren

Capitol. Clxxxviiii. qui ar-
gueix contra altres dits de
la dita opinio

La. vii. proposicio que alle
guies axi materi[us] fort
temeraria. quant d[omi]n
tot hom veu en la mort la d[omi]nal
essentia. **C**ar los sanctos doctoris
dixeron fort si h[ab]ent neguna c[on]tra
mortal veu en esta vida la d[omi]nal
essentia sino la anima del nostre
redemptor. Entant que la major
part dels doctoris consent que en
tara aquella dela scriptura d[omi]n que
la han vista ques deya entendre
axi ala letia. d[omi]n com de job edem
ses. edysages edysantes pauode
sancte p[er]teue. **C**ar aco dien al
tunc doctoris que la scriptura
no enten axi com sona. ans die
que paula en altra seny. del qual
parlarem en lo q[ui]nt librie han
hauent attastat com nostre s[an]tor
com conegut per los homens desa
vida. el q[ui] que no contrastant la
scriptura aquello jamez defer no
veheren la d[omi]nal essentia. **D**ich
aqueste opini[us] posse quid general
ment en esta vida morat tot los
ans que sia mort hara veue la d[omi]nal
essentia mala scripturam
est. Dels distorsions maliquicollam
q[ui]cosa q[ui] estima deles misers

uques del regne de deu. Et e
com no pensau la paraula q
es sobre l'mo qui din deu nemo
vidit nusq. Coes que null temps
negu no veu deu. la qual pau
la dix e posa sanct ioham apies
la mort de sanct esteue e tota
aquells de qui din la sancti scriptura
que veieren deu. Per la
qual cosa appar que sanct ioham
dixim clarament que neq; un hom
vn m mort en aquesta present bi
da no hauia vist nostre senyor deu
en la sua muda essencia. E posem q
axi fos que nostre senyor deu ultim
los levs epianes hag; es donar e
qual que remey altie general atro
gent per venire la veritat dela fe ex
anai a saluacio. Enencia noy cal assig
nar aquest remey pe necessitat co
es que veien tots la diuinal essencia
Car por los dar nostre senyor deu
sopostament sens veire la sua es
sencia clara coneyencia acada e insi
si en lluis ammes de totes les coses
necessaries a salut. E aco es bastant
per que no cal recordar ales coses sobr
umente adues. Car segons la
doctrina de l'apostol en lo p'mer libe
delo physibz en ua obliga hom al
grana obra en natura causa grata
Si la pocha hi es bastant. E ielaz
mio dels angelis conte veritat. Car
null temps los angelis no beheteren
la essencia diuina sino los bons ne
aqueells bons no la beheteren fins que
fugen confirmatz en gratia segons
que prouenlos doctores communamer
etenen. Axi com appar en co que han
narrat sobre la quarta distincio del se
gon de los sententes. E segons q appar
en lo. viii. libe. hon hauem a par
lar dela natura angelica. E posem
que aixi fos estat defer en los angelis
enqua nos segueix que aixi sia de nos
nosells e nos si am de diuesses nau
ses e dediques espones e dediques
les loys. E dediques es costumes e di
uersamente regirs e gouvins e

diuersamente appells que son.

Capitol. Cxv. qui arguye contra
los correlans dela diuina scriptura.

Mitos los correlans que a qsta
opinio posa han antropom
terias. E primamente
appar q tie lo p'mer compregran et
rot de. quant din que aquell qui mor
no ha mestet la fe de ihu xrist. Car
din que per vigor dela sua bondad.
no final se salua. Ieo es contra
tota la sancta scripture que negu da
uant ne apies ihu xrist se sia salua
sens fe sua clara o foscra axi com lo
quint libe per tracta. E aq; se ha a
dir en lo capitol de aquest libe
E l'apostol sanct pau qui dix ex p's
sament ad hebreos. xi. dient. Sine
fide impossibile est placere deo. Co
es impossibile cosa es plaire adeu se
la fe. Item aquest correlan amilla
toti necessitat de fe e de esperanca de
toti leu e de toti bona costuma appar
aco p'mer tant. Car si res debe null fer
dire que nom cal. Car bastam q ala
fi de mos dies elegescha be enco deg
nia ensenrat en la sua essencia e per
consequent pinch fer avtant demal
com sol me bulla ans de la mort. La
qual cosa es contra tota rabi e contraria
tota la sancta scripture. dient et
xxviii. E promissio ne quisitionemul
tos pdidit. Co es que falsa spe
ranca finalment ha molts enganatz
Car cundamen se lluors saluare d'ay
nauci se. Item sanct angeli ex p's
sament condampna aquesta falsa spe
ranca e posa endique gran que
la mort de arials sia bona m sequira
qui tots temps han fet mal sots spe
ranca dela penitencia e conuictio
final. Axi ho recata lo mestre d'el
sententes en lo quart libe etiam
teua de tarda penitencia. E lo q
correlans es aixi mateix forte evanes
qui din. qui din que lo hauismento
es necessari al infint pent en hauir

lo en que ell, mere dalt de la
corona, volcom en el suyo lo més
grande que conuenia.

Esta es la causa que ha

destituido la dignidad humana

entre los homens.

Jesucristus dice en el evangelio:

«Dile al hombre que quiera
vivir en paz conmigo, que
que se purifique de la carne
que es la que yo he hecho.

Y el que responde: «Yo no
he hecho otra cosa que no sea
que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui concebido

en la carne de mi padre, y
que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui concebido
en la carne de mi padre, y que fui
fecundado en el seno de mi madre
y que fui fecundado en la carne de mi padre,

que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,
que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,

que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,
que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,

que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,
que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,

que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,
que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,

que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,
que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,

que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,
que fui fecundado en el seno
de mi madre y que fui fecundado en la carne de mi padre,

Com nostre senyor deu per la justi-
cia no sia obliguat adonar als in-
fants paradis. Donchs pue en ell
neguera justicia ne gracia. En
biament los pot neguar paradis
segons les leys per ell ordenades e
justicibedes al. E q[uo]dne dig apres
que nostre senyor dampnant los pe-
tits infants qui morien sens baptis-
m hauia mes alzars, mes en
en que los ribals el. Dicte que
no es ver Car als peccats dona molt
bents si se nos uehen deu. nels se al-
tie mal sino quels p[er] una p[er]misio
de la sua bisio. A[nd]os los ribals
tantost que han p[er]mit mortalmec
obligua amor eternal en cos e en
anima la qual los dona de fet ap[er]
la mort si en aytal estament mor[re].
Empero dicte que es possible
que deg am mes simplicament par-
lant un ribal que un instant pent
encara quel instant sia en gracia.
upper ho per aq[ue]ll car aquell. ma-
deg mes aqu[ue] enten afei mes tots
temp[os]. Com donchs sia possible que
lo ribal finalment se conueieschae
sia saluat. E sia possible quel infant
riescha sia dampnat. donchs mes
ama deg lo ribal peccador quel in-
fant parlant de vera amor e final-
ment per tots temps p[er]durable. Empe-
r no amava mes per aquell temps
en que lo pent hauia grana. ome la
hauia lo ribal. Car en tots temps
deteguerat ama deg mes aquell qui
es en mayor grana sua. Q[ui]a altra rabi
quante dig quel la mort de ihu christ
havia llauors menys als peccato-
res que als diables. hech te la co-
sequencia ne la pronacio nel Car par-
sa que lo diable hava hys de omey
mentre lo infant non bona. Empero
lo infant sens hys de circumciunt
pot auensorir benja e perdre mi-
sericordia de deu. Ela crux de la
peccata mort de ihu christ. El diable
de res de aqua ne de aquella sic-
ta mort mo per haver aquitne segunt

ver negrana mancia. Al lo. p[er]son
correlau es manifesta error de pe-
laci[on] he ierge contra lo qual es cosa
la doctrina theologica e contra la q[ui]
disputarem si adeu plaua en lo libre
segon. hon hauem a paular. Com se
ayuden en semper la gracia dedewe
lo franch arbitre del hom. Com lom
fa alguna cosa memoria.

Capitol. Cxvi. qui condou la
tercera ederrera part deladita difi-
nicio del estament y p[er]ia esser yuadr

Di totes aquestes coses
appar clarament la xun
de la tercera part deladita diffi-
nicio proposada en lo. xviii. Capitol et
tractat de aquest libre esser verac,
satholica e pronuada. La qual cosa q[ui]
la sancta religio y p[er]ia era
cellent estament institut per lo
fill de deu ihu christ a menor tota
la gent desta vnu present averabe
naluixanca. En aquest estament
donchs vos posats eys bens de
nostre senyor deu appellaes anem y
ell. Ixvi com per via segura al regne
de deu Car scur es psalmo. Cxviii.
Beati yu maculati iniqui ambu-
lant in lego demoni. Co es adic q[ui]
benaluixato son aquells que deg nobis
vnuents dno e aquest sanc estament
qui es dret camq[ue] via de paradisib[us]
aquests. iytals vnu sens macula de
peccat moral. Equi ua per aquestra
com per aquell qui es aq[ue]sta segura
ley e dicensori de posseder deu Car en
aytal dona deg benaluixanca final-
ment. E si diu que gran dificultat es
anar per aquesta via. Car en la sal-
uador marbi. vni. Et dura est via q[ui]
duce ad beatam et paua ambulant in
ea. Co es que la via del regne de deu
es fuit stricta e dura de obseuar. Ex-
cal poche vant per illas. Donchs
que farem nos qui no podem seguir
coses dres ne sempr negrana especie
ley. E respondet e dico que diu far

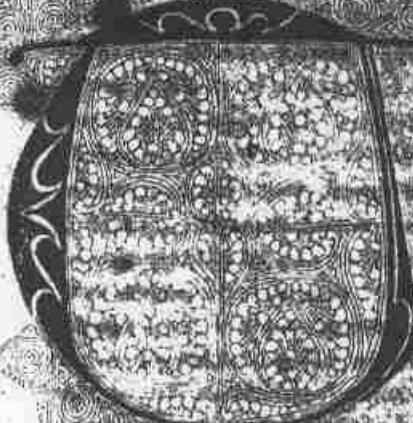
Sagres fabia exodus que lo dia
deu en el espíritu al conseruament
d'esus. En segundas en la casa d'ana
l'abat d'una grana consolacion
que d'el d'eu y s'abla. S'abla
la consolacion que s'abla que per
consolacion gran bono e gran
obriga per amar de deu e penitencia que
m'atra de tenir la d'iglesia en la
despacio. En aquella son temps le despecio
impediu. Aquesta penitencia de
m'atra amadis espousal e gran
consolacion e gran dolor e alegria en
comencemora dels m'atos fets deu de
nac al ben grand dels e gran palot
e rufos. Els g'atos que p'esa
que aquella d'ua sua apena an assil
qui la re per pabor es segunpla
vigenza que don s'ebert augustin exp
riment lo g'ato p'par sobre aquell del
profetiz en l'om sp'nos pede'nos

H'c' aquesta penitencia donch' es
tan als anem temps g'atos
d'g' com per segura via del regne
de deu redamant ajuda al sobiran,
cap nosre ihu xrist falent li jnes
sants gracies. per tal com nos h'abot
gratu' mar exangle l'ur de beirat
e appellars en questa via segura
via de la sua gloria per tal que non
trobe desfeyenes assi manuamento
di final quan ell nos p'g'ava.

Pertenix la primera part del pre
sent libre appellat lo primer del
Capitulo.

Comença la legona parerunt
principal del present libre p'mez
appellar. C'una. En lo qual es
narrat e ensenat. Com la sans
ta església catòlica ha devenyt
ispirada diuersos temps passats
del conseruament del monsenor fort
eues d'or'ustos e sanctos obens.
est segura bocamillor e molim
lozquierd appellat d'iglesia de nacisa
l'ur de scriptura. Olig de gracia
que se la xp'ida.

Capitulo. C'una qui pose en
la sancta ep'india e la he
tra de itala rima.

dela
santa religio ep'india de la cada fe
g'anda possiblitas dela magna
victoria. Esta curva e recta de esta
santa estamente p'ra e desemeras
alguns g'atos d'ques los quals se
son necessarios a saber plenamente
la dignitate dela sancta religio ep'india
a saber d'uneses coses qui son molt
ajustades an questa materia. El
deg aq' primieramente saber que el
adeu ha plauit per la sua sobricha
bundant bona, que ell se sia apli
cado nostra maneret que ab
natura angelicu'. Els com d'ui son
peruad beicos e p'mos. p'se val all'ho
elobres d'el. Seguda sua oriscriptio
alo de mandat que quan facio'nes
son compas. E agorat en nos
en senys a questo libri son curas
diuerses p'cadas son cordiles
e amroses en les quals uales
moltes nobinas en esp'inal q'nt
el p'sta de conyugio q'nt d'los
qui se appellada per los sanos la es
glésia catòlica ell. Aquesta cony
gatio e església appella canona
na per d'queses nomes sua amros
ses e fere trascuidas son deles e u
tracu'. Com au' uades ell'ho
maria hermosa sua. En la qual sua
sua compleia sublimade p'nd'cayu
des la appella sp'la sua. d'uey uades
amrosa. d'uey uades fundiu'cadas

for. ilueguades archa. ilueguades
coloma. ilueguades esala. iluega-
des esell. ilueguades torre. ilue-
guades sagell. ilueguades ordeñe.
guades font canchada. Eny demà
les altes figures de nom que posso-
guades que la sancta scriptura
jord que s'escrivien lloengos de recom-
bos. E per tal que esquiven com
lloengos basta a nostre jesus si-
lent pessos. i que hauem
d'ire amorsa sobre l'estamento xpi
e dela sancta religio xpiana fers
la p'me nom e figura fers sembla-
na de una bella heretar de ihu xpi
e de un bell regne que en spain
li ha donat nostre senyor de lo pa-
re aixi com a poble cler de tot lo mon-
do qual poble tot sollo ha elegit p
xpi e per sempre per eternidad
per deu seu. E aixi ha estat
dels poble e regne uell donat se
apella la sancta religio xpiana.

Capitol. CXLIII. qui posua q
axi sia que la sancta xpianda
sia heretar de ihu xpi.

O Si ensenyas donchs com
sota las mias celugio xpiana
en una bella heretar de ihu
xpi fill de deu soll pendies sona-
ment en la xpiheria que deus d'iu
que en lo segon psalm del p'salmista
aixi en p'salmista deden lo fill al dñs
dixit ad me filius meus es tu. Ego ho
dei timures poscula ame et dabo
tobis grates hereditat, ma et posses
p'nciamen tempos tie. Com
sumaciones bel ayant dit parlar
en persona del fill de deu. Lo meua-
se madi aixi t'eu est mon fill ego
te tuy engenier. Com deu lo pase en
tempo engenier del fill es uns temps
engenier com b'uen a deu
en la xpiheria en la marxa dela
fie en la capital. per que aixi que
est de aix no parlar em per tal qual
que no l'uissem de xpsio. Segunys

se lo segon deu. poscula a meys
fill meu deu e compleix la obedi-
cia que te mandava quando enca-
nast Co es que sofries dolores
e dolors entre los homens e sufris
mortalia mors humana que has
presa. Car per aquestes dolores que so-
ferras hauras morir pur edien-
gons la morta qu'ossible tua de don-
nar am salutare e salvare p'los
xgentz. E per donar ta loa pernali
heretar tua. E lexas leis que tens
ceguedas. Elos penals que posseln
i a's tendran lo losq que pohe en act
eternalment preservar qui con-
ven fons als remens dela terra.
Sobre aquest vers segon meu
rem algunes duples per exposicio
si'e per beure les dignitats dela
sancta heretar de ihu xpi que es
la religio xpiana. E apres facim
quans en aquest libri xpi.

Capitol. CXLIV. qui posera
ihu xpi meiesch esser heretar
de aquesta tan alta heretar.

D auem donchs aq' prime
vument a beure com abe-
que ihu xpi salvador ha
ia meresenda haver aquela her-
tet e semper aq' que es d'urant de
te que int sia aquesta materia haver
mils losq en lo. i' librie en lo q'l
se contien tot aq' que pertany al sal-
uador. Empiezo per tal que quan-
damente beyes les altres matieres q'd
han d'iu en respondre en aquest
duples. segons segons lo que dic los
sancts. Dic saber que int sia q'lo
fill de deu ihu xpi segons la p'salm
diuinal sia sia igual ab deu lo p'los
Empiezo segons natural humana bell
et menor. E segons aquesta natura
menor ell per mesorei e desformes
resols als peccaditos gracia egle-
ria. E axi mercede per la sua segura-
da mort. segons que diu l'ancient
de les sentencias en lo que libres er-

que nos des en su gobernament quelo
que nos preuen ser voluntat resiliat
que nos que los suyos e gloriosos son
agudos e soberanamente ienerent
dins de suu muri feste. Quies q
el que uera los homens a fuluar
esa estima bom quigant e amant si
conuen, per tal merces que tinen
que son ressal a final con bom. Iles
mercedes que ellos son por su primaria
felicitat la suu muri e gloriosa, huius
fueron ad apóstoles pma. Cadu
locuissim pma. E auctor m. quedó
la bea constancia e ressal la suu muri e
gloria, los suu muri felicitat los suu
gulos de perdido e felicidad demons
e gloriosa ressal. E per con se
quente la merces que en suu muri
la suu muri per suu muri que qui son
nombres que en el especialmet
son dignos de aquell ressal
se ressal en suu muri, non temps. Il poble
calo poble xpira qui es appellat
la beata sua e no nengun altre
ta lo cal.

Capitol. Cxv. per que los
gentios son la herencia de jhesu xpir
e no los jueg.

Capitol. Cxvi. que per esser la ubo
que no nengun denu lo pue
de assignar en los paínes alleg
dos per especial heredar los fells
moss d'los que los quales que son
poble residen dels ays com dui laf
luna. Son entensa poble que deg
la trenta horrats que d'ayres les bres
son d'ayres matus poble de han la sal
uella. Es ayres d'ayres bres matus
de d'ayres d'ayres. Il poble
gentil d'ayres d'ayres d'ayres
e bestiales sines leys. Si han temps
d'ayres d'ayres d'ayres cab molles pr
encionaria de d'ayres. Tres solmes
de aquelles quales d'ayres d'ayres
la beata de d'ayres d'ayres d'ayres
si uera suaua xpira de ben q sie

Quenguda sia uol suu estada de nacio
nde la ley qu'ayen. E suu estada o d'ay
se uol nengun q'ayen sui d'ay
la suu muri e catina. Ahom e dona q
qu'ayna condicio se uella nengun
cabalgua se en t'is q'ayen. E d'ay
ra aynt creaciona p'ciam. E d'ay
Car ell no es acceptado de y'p'is
aud com d'ay sanet p'ce armen. E
en t'is q'ayen hoy ha neguado q'ay
cruce p'resencia e p'resencia d'ay
sanet p'ce ad romanos. E d'ay
p'ce cabalgua p'ce la fe e en la fe que
han en t'is q'ayen ha heretate de la
promissio p'ce p'ce den e abrazo. E
en sem p'ce portamen ala heretate d'ay
q'ayen. Segons que p'ce s'as p'ce ad
galatas. m. ala fid del capitulo d'ay
pres de aquella cosa. biuam acu a
bous que son p'ce que qui son q'ay
ne son q'aynes leys, et nenguna
V'la. han d'ay en aquella enta
mon. Com ha corregut ala aquella
o sens aquella. Los qualis coses inf
tes appara soluno ala aquella me
guida. Il hanem d'aynes adu p'me
rament. Com lo men del suu cemeta
ment engu ha consegut e ses gomes
nat en son l'p'ce.

Capitol. Cxvii. Com lo p'ce
de d'ay ha tres temps v'scuit sots,
una de tres leys

Capitol. Cxviii. que lo p'ce d'ay
de suu muri que es recorda
non ha v'scuit sots una de tres leys.
E appell ala p'ce de d'ay d'ay q'ay
qui han trauda coneguda e b'ra
te en d'ay e conos p'ce d'ay p'me
moral q'ay de nascita. E aquella ley
no son altra sin d'ay. Segons lo p'ce
de labornatural d'ay d'ay que d'ay
d'ay esser amar e conos sobre totes
os'cs. E que d'ay han app'cadas
sin prohibic'ns d'ay d'ay si nengun
E S'as aquella ley app'cada d'ay
mon d'ay es del temps p'me es

que d'entre nos iuanys fent a la leg
 que deys en el poble d'any se facen
 en el qual ha de ser feita la feina
 per que la leg de creació es ente
 nida quan faciem. Donc, quan es fa
 la feina se appella la leg de fin
 d'any e appella aquesta en tre
 pobles tuis la dona a aquells feita
 en tuis pobles de pedir en le mort
 segons segons que apparten a cada
 poble. En que d'una després que
 fan demanda en tra als publicans et
 finos en viatge qui son fets per tot
 l'any per la provisió dels sants
 apòstols après la mort de cristi.
 C'existeix nota a la proximitat
 que ja fac que no fac favor den nos
 mas en aqueste dia fer una missa pro
 los que més en necessitat han estat en les dí
 das hui i venides de pentecosta. Encara
 que les qualmes obsequies en el dia
 d'asemes donades en aquell poble san
 empesos són la dura leg de salut. I
 fales e nota així segonament que
 questa leg faua no obligava gens
 d'assumpte de salut però solament lo po
 ble de castell. E per tal lo altre poble
 del mon se podria saluar en la pme
 leg. C'és fermada la leg de naixuda
 Com feu aquell sants hom s'obliguen
 dels qui no foren del poble d'asil
 ne obsequien la leg aquelle quant
 dies conmemor e iudicis quels fili
 de israel sien obliguaren. E així
 agiu en la stupra. Cas dels miquel
 que tenien allidors e molts de
 d'ales penals en peus faleus en lo tem
 ple de den bernard que eren presos
 segon be carme i amphyde den
 d'ales quals degollat i cremada i del
 non de finos personnes a bovalos
 llurs picots. Los quals eren no fin
 ra fins a d'ales personnes justes fots
 aquella leg. No fassen en la grana
 de den bernard i den miquel que
 que foren aquelles gentes qui no fave
 de poble de opac i foren appellaes co
 mument penitenciari que eren
 nomenats durant touz temps la leg

de grana en lo qual d'entre
 des d'aqueles pobles d'asil
 s'obliguen per la voluntat de
 den pere excellentia que s'entende
 poble de grana. I en les poble
 ha lo poble que es qüestió que pels
 mes en novembre que s'entende en
 pels era appella en poble de grana
 tuet. Per qüestió d'aquele poble
 de q'el dia de la vila de poble
 las per feina d'aquele poble
 se rematad de cor alre d'aquele
 honor que en així pels q'el dia
 mes e capades que degut a ell en
 sonya quant les tristes d'Egipti
 tened. E així agiu en lo bester. Els
 mes puderofamenter e mancanter
 en la vila de poble d'asil d'aquele poble
 pofencia e de gresso e de q'el dia
 agiu com d'auant. En q'el dia
 e principal era es appella de grana
 grana. Le qual dia que s'entend
 atentat nos prestatges den aq'el dia
 d'auant es d'auant a poble de grana
 appella leg de grana. Cas aquell que
 laas dona que es d'auant xristo papa
 gracia en p'ciu dia e v'ndrems
 per fer ab nos giron e febrana rom'
 fio de p'ciu e de obuir nos lo p'ciu
 d'aglona e de ensenyar nos de p'ci
 tament b'nes e de dissipar nos l'ps,
 capio la regne de mort e de leyas co
 ta culpa. E p'ciu en q'el dia que
 den fueram e als m'rcats de la
 leg feita. Es d'auant i en q'el dia
 d'ales contra totes nos q'el dia
 m'ris per les ecclastiques segon
 ment. E p'ciu s'entenderà q'el dia
 dispensacio de la sua p'moitable
 prouidentia. que les p'moitable
 fots de aquella leg de grana s'entend
 sobre tote ales bernard ompliu de
 grana. que arribaren les fons f'nt
 tos que s'entendran en la
 dia de p'moitable per aq'el dia,
 papa xristo p'ciu i leg de grana
 en m'rcat que d'auant a la f'nt
 den trobar. tote q'el dia complicit
 den trobar. tote q'el dia complicit
 den trobar. tote q'el dia complicit

que la sancte roba yehova pmo c
de la ley pcc. mayser daca jn
gracia se venient per ihu ypm sac
en est. E vol dyr que la llyg bella
son donada als piez per mayster qui
la le dona en le desfue de sinay no de
pono sua mas de parr de deus. E
ajustes dyr que es qdada fera gracia
et venient per ihu ypm tpm le sil
mundo ill ha sem llyg nonella qmoy
pella llyg de cristi pcc tars quene ha
confundida la venient del grano se
vicio de deu amaguan pmeiamer
sos los signos profetas de la llyg
bella. E huiusmodi anno les gns
qmmillans fers antiquam alio de
ladiua llyg sra sobre la misericordia
deve aguanta qddeg los hauia pro
mista a nos alloramus apie bny
tum feras exequim qddeg
no sobre la signatio deles nascio ait
E. De questo llyg de gracia ha ducat
de riuencia et bona fia ala fi del
monstros que damunt hauem
quanto son prouas que la ley ypm
no pot fallir. per tal quanto seu fab
ihu ypm qui es soname principal

Capitol. C xCvn. per que de
ha ordenat que lo seu poble haua
bisuit sota lnya deles dres leys

Si dypres per que deg bold
que lo seu poble ay haua come
que fers aquesta diversitat
de leys com sia ceur que si lo mo
bagreco fer son ois del comenciamet
del pion entre nos fers llyg de gra
cia solament que molas feren sal
maraqm na son. Ans fers dampnar
E. Dyz leydus exequim lo sal
uader vnuhi. qm que malabu asp
resistere a abusar de es iugos de ga
ller presadules dictez adolecetes
frys y osalores bezayda e corrofa
frym. Eys fers tuncion sydon ciutat
de fons/ auctor de poble fers fons
los mazuelos que son fons en hisp
nies/ qm leys bagueren fons grande pe

ntendades. E per consequent foz
saluare. Com d'ont es la mona
baguer corregut esto temps pcc
la llyg de gracia en totes les molas
fors estada pverada la venient dela
re d'ebreica cy follen fress maner
les molles ay com en los ulices sun
Dondes se que molles in baguerade
saluare que no ha. E per consequent
mes bagueria que lo mona fols estat
pera leibig de gracia que no fols tam
tos. A qddeg psones les sanas ipse
nie seyor den en dipesas maner
pona los homens saluari fols plas
tys. En ou vol fer. Com algunenole
ya dampnar. Ulces ne salua. E acop
tal que en los dampnatos nostra log
zel que ell ha en amat venient justi
cia. Com los saluares enseny a la gra
neda dela sua gran misericordia. Esto
es molt millor que psona facia qmoy
que toto follen saluare pcc que a ell
plas Eys torna amior honor sua
la qual honor es mayor be del mon
Com ell sua maior be qddeg toblon
que no si totz los homens saluaua. O
com ell sia lo principal be debla
communitat. E also dicta que lo suyo
no e reuencia del dho d'ant d'auant
lo be de castura singular pcessione
que iahonallement batirat lo eys
parlar co zir fers d'uestes land per
tal que lo mon bagueron notable qd
de leys corregut Eys temps debo
en millor. per que los homens final
ment uident conegut que llyg de
gracia es digna que fols desiguda
e espriada ab grans fisiures Com
cosa sobre amable en esta vnuhi per
tal que ab maior reuencia fols uide
bunda e ab midior deuona fols suaua

Capitol. C xCvn. que assigna
altres iubones en aquell maner pcc

O E que notaua qddeg sa
uicia de nosre seyor jesus
per molles d'uestes qddeg
ta ordenad qddeg mon conegues

En aquestos tres leys d'Empri
 mera, tres segons los sanets que
 eren humana, pels que fos di
 bilidad compnida en sa vident e
 rebles per lo peccat del primer pere
 Empere encontra romà en lo comen
 çament fosc furent brillants esfuma
 i fosc robusta en bicut regi com dol
 de boca en lo segon libri de conso
 lació en aquell vers qui començava
 fosc i mius prima etat. El Mois
 metres era ensi nascida que era
 enclimada a mal e peccat. E per conse
 guent a superbia qui es ratió de tot
 mal així com honra en lo eclesiast
 ical en lo xvi. Capitol. per tal d'ells
 quel hom no hagués occasio de sup
 erbia. Ans hagués occasio de humilitat
 se tota temps menys prestant si ma
 teria. Estatament de fiscs se endeu
 al nostre senyor deu primerament
 peimes e names la leg de natura
 qui solament ensenyava a amar deu
 el peregrino e no ensenyava altres
 profecies per les quals hom pogués
 conèixer que es peccat en seu blau
 que no virtut ne gracia en ses ci
 uacions fano ay tant com diuina ra
 benatural obstatada per lo peccat
 per los penes contraries. Dels qüe
 parlaient en lo tercer libre qui per
 la longanimitat del peccat e dels
 fics rebuts i branques. Por que
 nostre senyor don veu hom ay igno
 tança que està fos agud en part e
 natura. Empere la agudesa sua
 no era bastant a conèixer los peccats
 e lugs dels d'ells. (3) tal lo segon
 mofur de peccats dona li la leg fra
 ta per la qual conegols fos defull
 ments e aquells bens e mataments
 altres era obliguat. Ellauors les
 conegols la sua ignorancia apri com
 un hom qui hag de tenebrosa cova
 ua ala llum veu e conegre moltes
 coses que delavans no veia ni co
 negria. El d'ells les conegols fons
 la leg francesa qui dabans se segulla
 sa de sa virtut e force. Ellauors co

nech la impotència e la misericòdia
 no era bastant de poches les coses
 dels conegolos. Solament en molts
 mones que la leg francesa mandava.
 E per consegudre així conegolos la m
 arimuntat e la impotència dels auers
 d'ells. Les conegolos clara de la
 ignorancia apres la leg de natura
 per la leg de scripture. Ellauors
 negaven de la poche virtut e de la
 impotència per los grans canells
 que manaua la leg de scripture fer
 car li son de humillar si més en
 de recorre a la leg e misericòdia.
 El d'ells auors apres moltes desigual
 plois enira dels sanets paues de
 manant a questa grana emisió,
 dia adiuuents les son fill s'ponent
 la leg de gracia per que d'ells auors
 sanets patevi ad galantia. qd. appella
 lo temps del del adiuuement d'ells
 xpist plenitut de temps. S'apre per ell
 com llauers vers ihu xpist plen de
 gracia e de misericòdia en la terra
 o appareix invisiblement al mon per
 especial gracia. Tal hanc no son
 vista tanca grana com dega eternal
 aparegues visible en nostra casa
 davant homens e besties. Lo qual
 per grana singular compli plena
 riament les scripturis quidell hanc
 profetar els obis al mon per obis
 per ales. El Capitols per la sua ra
 diosa exegent. Ellauors p'reya
 no e desigable doctrina segons que
 los sanets euangelis nos ho en
 senyen. (4) Per que llauers son co
 plida la promissió que degaua
 feta a nostre pare adam e a nos
 pare daus del adiuuement d'ells
 xpist e dela obuda nostra salvació
 E deles altres coses quies baixes
 llauers a comple. segons que los
 sanets profetats les baixes plena
 riament profetant. Per los quals
 coses apres que foret abonadella
 son que lo temps de gracia fos estre
 nit per gran temps e desigual
 suspens per grand benifació de nos

senyor deu que deua portar als
n. L. La segona rabi per que
voldis deg axi lo mon coner fos
aquestas tres leys. son cui com ell
hagudes lom crear en frans arti
tice voldis que corrent lom fots
aquelle planquesell nobas sal
uacio. Empres si la cercuva Capo
que hagudes qual que conyencia
del salvador Espus que per si ma
tore lom no podia estorbastante a
zupar en paradiſ. per tal ordena
que sil hom no volia zirba a salut
el lo salvador que nol haſtues.
C etin negun no quer salut mi
murge. si d'ondis no coneu que
ſia malalt. per que voldis deg que
pafiasien diuerses leys & etapu
en los quale natura humana co
negues fuſ malaltos. C et ſia ma
laria e infiſtencia. per tal q final
ment hagudes aconchaz ala
mudade deu. C et ho ſeu. Ans del
aduenyiment del salvador. Axi co
appar en les clamoris e desigus que
legim en los dits dels sanctos pro
fetes quant erden aden que li pla
cia trameſte lo salvador. C et l'ute
en rabi es en la dignitat dels lig
de gracia e la mercificacio del fill de
deu es la mors e pufa altra obra
que hanc deg crea en lo mon. fe
gones que dju ſant augustin en lo
libre g̃m. Dels ſantos trinitat p
que ſoy a meſter que natura huma
na. Segons que mes amaua re
mes de temps hauermes y finas
en conyencia de tan gran benifit
com era aqueſt. Per que ſon pro
metia la lig de gracia prometida
en lo conyenciamet del mon Eliuſ.
Los patriciaques parlisan de aquit
benifit en ſegures con paules
ampliadaſ. C et pieſ gran temps
vonts. la lig ſtava qui per d'aucells
ſoupiries para puoclar d'au ma
tore e mols. Segons que lo temps
medemſe ſe acostaua finis que lo
temps preſent ſe en que lo dir ſi

uador e ſenyor benc. C et pieſ
preſ que en temps priuament
aquest benifit ſon reuelat al gran
patricia e pare general nostre
d'am. En quest ho reuela alſ ſous
ſuccelfors. En quello alſ ales qu
vengen apresell vallo ergo car tot
los homens qui perueniſ en edat
de diſcretio ſe hauien hauientaſu
uar en la richeſtia del aduenyiment
del nostre salvador. C et en tal adue
nyiment era llauorio articulo deſuſer
racheſtia del qual negu no podia el
ſer ſaluat. Aixi com era negu no pot
elſer ſaluat p'mo confessa que lo ſal
uador en u' bengut. Com acoſſat
ticle de ſe el. C et pieſ en temps d'a
ley de ſcriptura de aco ſon feyto y
mills certa adauí per nostre ſen
deu. La qual promissio ſu era feia
a abraham priuament. aixi en
appar. Gen. xvi. a luto ymo. Apò
ne foren feres moltes ienclussions
alſ ſanctos profetes. per tal que
benifit aquest tan gran et tan alt
foſ meſ desiguar e amar puf ſeuſ
ment ſe uebut ab maior reuelacion.
C et la quarta rabi ſi es ons nostre ſen
deu cieja natura humana en plen
ſony e en plena conyencia dedeud
ſa voluntat ayant com moro le ſum
a obreñt paradiſ. E per tal que alſ
ſoſ no guardauino ſe loz amues en
mane del diuini e desemparador
voldis nostre ſenyor qui es en rabi q
hom diqui auant no. hagudes gra
cia de conyeler lo acuſino ab afany e
ab tieball. e de poob en poob per que
lo temps de natura cincuent quatuor
en deu per informacio de aquell g̃m
e p'me patricia adam coned que
deu era de tot lo mon creador ſeuia
finalment de castiſ ſe reguardonad.
C et acoſſat en ſenſor ſeu obligat
segons que dju ſant pau ad hebreos
y 1. C et pieſ benc lo temps d'a
lig de ſcriptura. E ſouſ aquella lig
los homens ja conegueren ampliame
deu e nichogueren en ell mo q debia'

E sabrien que no solament ell era
 apoderat, hor enara era grauena
 deuia apoderat nostre e virtut e spi-
 ra nostre. Així com confessada aquen
 l'anglo l'psalmie de doce més. Apud
 es venguda la llig de gracia e fets
 aquella les bones e regut una
 les pressas que拓pe sevori ho hoz
 e nostre redemptor e salvador e fuit
 campat e nostre qui ab nos ha
 visiblemente conmessat e es de tot el
 penal amet e subiranament amet
 austerat. La quinta iubo s'es e
 nostre sevoredor com sia infinita
 misericòdia si uol que les suces obispos hau-
 en si correspondencia e bell oide e ex-
 cellent auem com se portau a capital mes-
 tie. Com d'obedio lo procés de creacio
 del mon pietatis ordenadimer. Així
 que en dor d'iesus de bo en millor p-
 ferant fins al dia derretz així havol
 que lo mon sia peruenient ala
 salvana llig de gracia de poch en poch
 profitant e passant de llig en llig per
 conservar la maneria de crechar cosa
 altres e perfectes e virtuosos qui nos
 poden obreir vistos de poch en poch
 e abgiran astany. E qui per altra via
 los vol obreir si mateix enganya-se
 gons que posa clarament ysabat
 abat en lo seu libell. E així ensenyà
 nostre sevori qui així ho ha volgut
 que hala lo mon corregut del seu co-
 menciament en ta fins que es per
 uengut als lugs de gracia e de mis-
 uerdia qns mena dies a paradiis-

Capitol. XVIII. Com tot lo
 poble de den qui ha vistut sortit
 dites tres leys e appellar unu es-
 glesia e una sposa de den. ~

Tot sia emperio que lo poble de
 den hala corregut sortit les di-
 tes tres leys e appellar unu es-
 glesia així com moltes noms fa-
 ren regne e així com molts anys farts
 don e d'uersos grag de clercia estan

en un home ier sol. Així com degue
 lo pueric es un matix quanibet
 principalment que es fundat en quin
 diaqua e prius preueit. Així quan
 matix e església es fundat fundat
 se pleya e d'obedio temps e aqueles
 unius es en la església per illos e
 cos d'versos. La priuera es per
 l'ument de fe. Qui totes les matix
 han recerndes unes matix e així
 qui son les principals en illos
 hancia. No ditz pas que hauen regut
 auctoritz en equal nombre. Cuenca
 na regut la llig de sciponia que
 la llig de matia. E la llig de grada
 mes que la llig de scripture aguia
 les revelacions de nostre sevori son
 estades mes fets. segon e que lo tui
 mes anava auant. Així son appares
 lo segon Capitol. Ison totes les tres
 leys han regut permament que es
 vident e aquelles estan readors de tot
 lo mon e tributuarios nostre final. Cas
 segons que d'us simet pau ad hebreos
 xi. aci come a ciencie acasua de nos
 sirat qui ue ala fe catholica. Vnde
 aci ensenyà de aquelles tres leys ha
 regut com a article necessaria sa
 luc dels homens qui son estaus en
 via de salvana e en aquelles tres lugs
 que un hom deuia venir en lo qual
 e per lo qual los homens del mon no
 seguirien salvacion. E així d'us aqüell
 gran hugo de facio mens pax.
 et. viii. e. xlviij. per que d'us leys ad
 ad ephesios. iii. viii. dñs. et hinc sic
 To es un es lo sevori e per tal pla-
 ment una es la fe iessa e fundada tots
 temps aquella que lo seu poble ha
 hauida en ell. E la gloria d'us aquells
 matix que per tal d'us la pofetia aquells
 que en unu sola veu se combina
 tenya cosa en aquella en que estan
 tots los fecls qd es en aquell pover
 i aci sia que dell regnat d'versos
 articles de aquella uniuersitat. D'apres
 hauem que encomiadas d'uniuersitat
 exposicio de la nostra pax de la diffi-
 cultat de ypiamisme en lo temporal

.ya que ego que afferall aquy hoys
 boue. la segona cosa que ha feta
 aquella vnguia dela sanota e església
 ha estat començament del monsant
 ala fi de l'unitat de església en solidu
 d'el d'hi d'au en lo psalm. lxx. ay
 tal postula amba la multitud dels
 clercs que son espars e sovan del estat
 començament del monsant als siixentys
 iage p'mo omnis congregatio populi
 estatutus eximam illo corde nostra q'bus
 deus adiutor festi; pacem nuzi. En
 dir aguant. los altres congregacio de
 tot lo poble cler. dc deu qui f'as m's
 ni sacer del començament del monsant
 en la si. l'unitat speciosa en m'c
 s'envi a deu. desclarcò lib'los e'z coar
 ges e demanques tots qu'is es n'es
 s'au. En ell es estat e'z e'z en p
 r'v temps lo vostre ajudador. E
 per tal d'ude si grataixa la saudosa
 de deu. y xvi. p'm me omnis spes
 vita et virtus. Co'c'en m'deu es
 sei tota vera esperanca de hauer b'di
 perdurable e de obreui tota breuitat
 iegracia. En m'c es de donar ho
 aquym plan. la tercera cosa que ha estat
 ala fin de la sacerdotia e la priuicia
 dels sanots del començament fins
 ala si. En la unitat m'c vol d'ri com
 era vnguia. Ira es ay que la pubca
 iabuntat que el monsant es aquella
 dels sanots per tal com aquella los
 fa'ya cosa por bona amor ab deu e
 tots li m'c. E compre null temps
 no sol' apres aquell sanot abel que
 lo monsant no baigued sanotes persones
 liguidades ontes si molteys yagsta
 amos e response enne elle comenua
 de tota temps ne hauia fin ala fi
 del monsant se que la sancta
 església que començà en lo comen
 çament del monsant en aquell sanot
 abel ha consegut fors tres leys
 en diversos temps com deissa es dit
 el v'ho de sanot e legges en lo comen
 çament dela església que fa fablie
 lo euangelio de sepius gesta ben
 diuys. D'ales v'los p'ntus simi

lias similitudinez: congruer q' con
 ditor noster qui regit quoq' q' d'it
 et electos suos. si in hoc mundo pos
 sider q' subiectos d'no in domo qui ha
 beo v'neam uniuersitatem v'ndiq' eccl
 esiam qui ab abel justo usq' ad ultimum
 electus qui in fine mundi nasciturus
 est q' sedes p'vulit quasi tot palmy
 tes m's. Euolda aytant que no
 es negu qui m's pugna esset die
 p'ce de moltes compagnies q' noster
 senyor deu qui regere a aquelle qui
 ha fet. Axi com s'li t'na subjugau
 en una casal. I quest senyor d'aq'li
 qui ha una l'oya. E questa l'oya
 es la sancta església qui es aquella
 ment dels fecls qui com començar
 en aquell sanot abel justo d'uria
 fins al derret p'st qui neixia fino
 ala si del monsant. E perq' por esser l'ya
 En aquant temps ha baigued es
 son los sanots que questa sancta
 església ha produitus del començament
 del monsant ença. En les quals
 paraulas clarament es ent'is. Com
 abel fill de adam qui son en lo comen
 çament del monsant fin al derret cler
 tots los cleris qui son estats m' son de
 presenc' m' sien fins ala si del monsant
 son una església per continua
 io de una fe de una specianca ede
 una beatitat qui es esplorare e'z s'ni
 en tots. j'ut sia que los d'rs cleris se
 gony diversos temps sien estats fin
 d'qu'les leys. En questa mate
 va vnguia son encia testimoni v'ni
 tar de la Ciutat e del l'och en lo qual
 la diva vnguia e'z s'los ley de natura
 conseguida e'z s'los ley de scriptura
 altament conservada. Es'los ley de
 gracia mai n'los m' declarada.
 En deg saber que la vnguia d'la
 ciutat de j'rusalem es aquella ma
 reyga et pura qui en temps de natura
 estat per aquell maria n'los mel
 y's fidecls. E'z e'z s'los sanots de
 tots poderells n'ficialment b'ndi
 cida. E'z estat per lo gran e'z m'los
 s'ncius de abraam glorious partier

sta altament en sua consagrada e
glorificada. El apres aquella ciuitat
de loch per nosse senyor deu ele.
git ay com a spesial habitançia oide
nada e de tot lo mon singulaument
diera a esses ciudat principalem dota
na de scientia dela ley scrita. E en co
zonari dels reys. E en domini de los
sobrians bisbes. E en temple adousi
gualment de tot lo mon clara fe
los sanctos sacrificis a celebriano de
la sua labor per los leguys sacerdotis
eleutes. El p[er] que plach al seor
benyent per ensenyar la da misa dona
un p[re]nt de una esgl[esi]a per questa
vnguad de losq[ue] aqu matre j[ur]ament
funda la sancta religio iana.
E los p[re]merament homa la ciuitat
d[omi]na vita e loch per la sua sancta gy
mio e per la sua alta virtut on sepa
da en copia e multitud de m[er]itac[i]os
infinitos. Aq[ue]l matre per la suam
figrada que aqu li plach perdre.
Entra li plach aqu traemelo
sunt s[an]t en leguade los hauia
instituida la consagracion del seu pic
nos sos. E nolos que los sanctos ap[osto]los
tols aqu matre figuraissen la vey
tat de la sancta fe y[er]mania. E nolos
que fos consagrata per la sancta del
mons dels s[an]tos fundadores dels cui
sianos apres assomatz. E q[ue]d de sua
y[er] menor bisbe de aquella mona
ciuitat. E de sante e stue glorios
prothomajur e de malo d'atric qui
se ydo llorando de compas. El p[er]
quale ceses appas com lo senyor no
en segui figurualment la vnguad de
aquestra sancta esgl[esi]a. per la qual
vnguad de aquest lech que aq[ue]l chega
un instant. Il y com a cardinal d'ass
tes tres leys benyentes. segons que
appar per lo quidantes. El p[er] que
venye enrica astenencia fabre acq[ue]
dat es p[er]sistent com la ley de nostra
Senyora com de la plus acceptable. segons
que y[er]mal inspiracio clara lo dit lech.
segons que finalment nos donc
entendes los grans accions q[ue]

fahesen los p[er]s amys d'ales
parroques que aquella lug ten
apres adam. El lug de inspiracio
aqueell matre loch ha hauia y[er]sp[irit]u
real inspiracio dedeu. segons que
prouen les obies que aqui han sien
des e son ja damuno d'ales. E aq[ue]
matre lug de gracia per los ratis
alleguades que hauio son prima
pi en conciencia de aquella matre
tripes de b[ea]ta esgl[esi]a y[er]mania
en sua testimon la scripture per di
uerses vies e figures quando lo q[ue]
parlava ala sua esgl[esi]a com ala
appolla una columna una amigual e
una sposa ay coronaç[ion] en los can
tichs de salamo. figurant ala ma
tre la vnguad dela sancta esgl[esi]a
en figura lans per una archedente
en la segona edat del mon esgl[esi]o
de natura e en tempo de scripture
figurant per una alma archedente q[ue]
appella arche del testament. E
en tempo de gracia per una dona
rubrica del sol que son los mes soles
la luna E sobre son cap corona de gy
reles apocalyp[si]s. xii. E la qua
ta ralho assignen algunos dela vng
uad de aquest se q[ue] es ralo dels
passats e presents e es aquejatanz
una matreua es la ralo per quellos
sanctos pastores han estat indegit en
deu E aquella porque nos hauies
es ressencia delas p[er]mises de q[ue]
qui es nostre se[ñ]or deu per honor
del qual nos creiem de gran doce
quins es profet per ell y[er]nadas
lo cap ab estonia. que con aquells
matres se fulbescer. Si aquela
ralho es bastant o no no importa
basta que digna en aquella p[er]
comquellos sanctos dien dels quals
de desus dir que han pastoreado
y[er]sp[irit]o del simey simey. E tan
per q[ue]dels p[er]mises de aquest se[ñ]or
tan hauies se pastoreado y[er]sp[irit]o
segundos. q[ue] son los misterios
los requerens especialmentem q[ue]
quint libo q[ue]uant per la se[ñ]or deu

materna de la sancta fe catholica
per al deysent bast co qd dit hauem.

Capitol. CC. Com sonch ne
cessari a saluacio atots los pas
sats de la lig de natura e de scrip
tura hauic se e ciehencia en thi

O L'hi mls abeure co
han beutat algunos co
seu dites en lo capitol p
mire e precedent tochar: les hem
per ecce qd. E primierament dela
ciehencia dels amnths qui soien
en la lig de natura e de scripture
e de gracia. E per sia que acolma
loch en lo quint libre bon se tracta
la materia dela sancta fe catholica.
Empero pus que la materia ho esq:
sens faciem aquil algunos dups
E lo primier dups que hanem
ac abeure. Dies com es beutat
que los amnths de la lig de natura
e de la lig de scripture de necessitat
en hauer saluacio los son mestre: qd
haguen sen ciehencia en ihu xpist
saluador. Il qual dups dient los
sanctos quela conclusio es vera doc
que sens aquela ciehencia nos po
guieren saluar. E asi ho dui sanct
augusti en lo seu libre quis appella
euchendion en lo capitol ans del
derror. E ell mateix en la epistula
que tamis ad operatus. Hugo
grandoctor hiscolech en lo seu libre
quis appella desigaments en la
v. post en lo quart capitol qd la
mancia empero com bengueren
en aquela conciencia del saluador
si son principalment p bastir re
uelatio fera per nostre senyor den
de ago al nostre primier pare e creu
zone paternicha adam. lo qual p
mer ho prevera eu demuntia atom
aquella multitud de geat qui dell
cua exida e qui son en sien temps
capres los altres manifesten
als fills e successors pordre per
successos de generacions. En qd

ta beutat ayi mateix dient algunos
que poguen aquells benji per ay
tal raho ellos sabien per reuelacio
de nostre senyor deu fera al pumier
pare. que deg per la gran noblesa w
lia algrum saluar. E com beutat que
aquesta saluacio era en si cosa sobre
natural. avi com gracia e legitimat
per les quals podien aconseguir
aqueste teme. Empero com aquella
gracia los deixa estre mercienda episo
ciada per ihu xpist deo en aquells
reuelat almers als maiors dantz
tempo qui pures co que clarament
sabien reuelauen al poble en aquella
manera que bastaua allur saluacio
que ellos veren que plahia adeus de
saber empero que bastaua al poble
acriure questa cosa en general e
en confus. E qd es que seu un hom
per la sua sanctedad e meritor del qd
natura humana pujaria on padis
Empero aquells qui foren en aquell
tempo maiors sabien aco puo expi
siment. Ei com fossen persones
de gran e excellent sanctedad deu
los enservaua gran amistat e fa
miliuitat. Ayi com legim de noe
de abraham e de moyses Epodes pes
sar rationablement encuadre nida
primier pare. per que en aquella
reuelacio nostre senyor deu fos aferit
altament e expicita. E lo segon dups
de damunt tochar dies com sabem
nos que rats temps la sancta esgle
sia del comeciamet del mon enta
hau hauedes sanctes persones tot
temps. Dichto que aco tocha aquell
mateix hugo en lo primier libre dlo
sagraments en la deena part en
lo quint capitol. bon dui e posse qd
per tots temps del comenciamet
del mon enta fins que venu lo sal
uador la sancta esgliesia haue psones
avi per deu illuminades que elles
haguen conciencia de la purifica
cio e passio del fill de den. les quals
coses empero nos reuelauen piso
alhomero fere sanctos e specialment

d'adieu. **E**n aquestes coses ay amigades e altres en aquell temps elles signifiquen e signifiquen en d'naucr amaginada per a entendre e p'retestauen per algunes santes obies e espousals commones ay: ad per deimes e per sacrificis de bisbes que ofeuen adieu e per missas de ensens adieu per moltes altres obies e santes qui solament granc adieu. **A**ixi mateix p'mueix aixi s'f' gregor en la exposicio del ciuangelique legim en la sepnalgesima on diu aixi. hic patet exit ad colendam vineam manu. horia tercia. scyta. ne videntiam operarios adiutorios mundi huius iunio usq; ad fines ad eviendam fidelius violem piedi caries non despitit. **E**nvol dir arant que null temps no son quedes no trameies al mon santes p'sones qui p'reyassen los homes a be. Cui etia cosa es que hanc en aq'li temps en altic deg no trameies algun apreyor al mon que no fos bon bo e fort sanct. **E**n aixi mateix posa s'f' gregor en lo començament als m'uals l'on diu. Nos tie senyors tots nos ha trameies persones sanctes ay co alumnaus que illuminassent l'omo fins que ell mateix que era sobiranum es vengut a illuminar to nostres trencibos aixi en la si del mon E'aco appari. aixi mateix pe: la sanct religio xpiana fe e esgllesia quins posa son començament p'imir abel esser estat en adam per tal que si ho fees com adam e cua peccauen mortalment. sequent que laiuors fosa la esgllesia sens gracia. **C**om tota la esgllesia començau en aq'li **P**er que la sancta esgllesia començau son primer temps en abel en temps del qual ja eien molts en lo mon e adaz d'una eien ja reconaliats ab deu d'los quals deuem confiant ment p'resunt que m'ha uia que eien en gaudiu. **E**n los quals se continuau la sancta esgllesia per gracia de deu.

e hauria que hauia continuau p' uns fins achi xpist e continuau fins ala si del mon. **E**per conseruar null temps no son m' stca qualcosa mare e esgllesia no hauia qual que persona electa e sancta ay: to donar'e d'or

Capitol. CC. Com tota la esgllesia dels fachs razonables començ en abel.

Ho acten com la sancta mare esgllesia razonablement començ en abel. **C**ar raho dicta que en tan exellent nau de aquest tem per illos golfs com es aquest de aquesta bida dech hauer fort noble p'ra aquell p'rios abel. aixi com aquell p'rios sat en la primera part dels epistles aixi com la p'ra es la p'ra part dela nau. **A**quest abel portap mer la semperia de tota perfeccio real que donas als homens segun exempl de acabada sanctidat. **A**quest dien los sanctos que son p'm de tota la humana justicia p' tal quant son primers sacerdotis p'm maria e primer verge entres en les quals coses esta tota la justicia e ell son figura dela mort de ihu xpist. lo sacrifici del qual plach malc adieu. **E**per l' amor del qual de abitur e malabu a aquell malabu ihm qui l'aue. lo qual abel portap com sia tan bo son caus anys p'los seu pare adam. **E**per la sua mort. **E**n tant que per appropiacion d'alguns que algunes dien de juncion p'us engruixiu concubinacia. multe cosa. **E**s aixi que en la contraria sin p'cumentos no se pot den la mania que engruixa la humana. tipicau aldeu multa humana. **E**n tota d'ups que tota humana solament matou aqual sius contra d'ups que mes enfora engruixa la humana en aquella fabrem en la humana. **E**de fru'p'ris. **E**s p'p'ris.

tes
rolle
hist

Dixit o dixit que co que posa en
mes cases credibiles aquaten forz
la ley de gracia que forz la ley de ma-
ritat me de scripture. E aya appar-
que esto desfes ver per la multiplic-
acio de lo pinedes. La quales en la
ley de gracia mayor que no son en
los altres passades. Casi alz amores
de los pimeres dues leys. bastaua
de ihu x pist riuie que vendren a
asiliador. E aya la sancta esglieia
ciui ne innumerables beatitudi-
ades en los sanctos euangelis e
penitentia mireu. y q. articles esto-
fornatos en lo cuido qn den qui es en
lo cimbal eclesiastich qui tots dies
se dju en la sancta maria esglieia. E
des q saber que tots los ym. articles
se contenen amaginadamente en siua
en la ley de scripture. Castora latus
de gracia se contien en la ley de scriptur
. et com postha zeda en mig de gran
loda. segons que en snt vei exet
ela posa ho en lo pmer Capitulo de
son libro el Lo quart dupte si es o
se por fer que la nostra fe e necessi-
tat una ab aquella de ley de natura
e Della ley scriba Com aquelli pri-
mers binen reuegut esser esdeu-
nidore q que nos merecem esser passar

C Dien a los sanctos que ja pes-
ayo no gita que la sancta fe nos sia
una Casi ay com yo perdon maz
voller vull una adorar den en diu
mentre pez aquell maz voller
rat suppliciament balgueres en
present e apres lana indulgenc
passad el Semillant nicho piam
matere en aquej example Casi pes
una matere se puebl valler quelo
jalo final sia ora sabed e quant
si for qual valla esser feren passar
el ditz malbarres en nostre posse.
Casi que sia que los parets d'cells es
conventos en nossey que la redemptio
dixit ditz pma q nra maz lo vesse
per lo qual la matere se neguerde
que no ditz ditz barres i ditz esca-
fes ditz de la matere de jesus cristo.

qui eauel pmo riuie les falles
ells desbuen pdes. E pdes d'ells
ello vnguera q no pdes
de eeual leys. vnu q no pdes
que pdes q no pdes q no pdes
lo vnu d'eualeys q no pdes
e yfincada anna pdes q no pdes
q no pdes

C hristo ill Cap. De lo pmer
qui es entre aquelles dues leys

O uant d'empes de la
criptura de aquelles dues leys
que qm qm qm qm qm
neguan dc conveccio de la
de scripture conveccio de la
ta la ley de natura. E si qm
posa maz ensenamiento qm qm
cognoscere altres e maz maz
tant que dient los jueus qd tanta
no es almon possibile. E si qm
verunt qd la luna de la pmiere
estaban nad infanta d'avo d'aua
ley de gracia le yu en qm qm
ley de scripture e no perdi
excellencie qm qm qm qm qm
no son en la ley de natura
dizemamur de qm qm qm qm qm
excellencia de maz maz maz maz
perles maz maz maz maz maz
tala qm qm qm qm qm qm
tinal pma de la matere de jesus
cordera maz maz maz maz maz
lo vnu d'eualeys qm qm qm
verunt ditz ditz ditz ditz ditz
un tempo d'eualeys qm qm qm
maz ditz ditz ditz ditz ditz
maz ditz ditz ditz ditz ditz
q maz ditz ditz ditz ditz ditz
maz ditz ditz ditz ditz ditz
q maz ditz ditz ditz ditz ditz
q maz ditz ditz ditz ditz ditz
la ley de gracia ditz ditz ditz ditz

sedem tunc p. lo qual es respla
nos de la figura de la substà
nencia en la vella al qual s'uegen
les vngles del idorat com a seyor
d'ells resposto si dona ayral si
viuen la ley vella per los regna
mentos que assignam es de de
us enys es deu encora teny. Car
que ellis son manaments ma
gicos de ellos obseruat desent
ens segons la iuració catolica
es una d'apar encara que enys
uels hagius manatus fedebis no
veis acceptar loter que mania col
de loz apellos qual no era ma
nament de la ley de sancte. Alle
que el manament no era moral
d'ells era ceremonial salamat. Si
pertenecia la ley per totes les regno
ments manaments iudicablos. Dic
que aveva la legim que sia donat
per mestres de angelos. pista d'sia
que per insinuar a moyse exossem
que la vella luria per misericordia de an
gelos enys nos seguix que sia p'
d'ells que la nouell estatut qui
fou luria per los per lo fill de deu ay
d'ells. Iets seguix que per
la vella aquella daquianat sen
s'ue fumatz com. Com segons lapof
di fumar p'nt totes aquelles coses
per la vella figura et en signifacan
tia de vello estremendores per gen
tiles en temps de ihu christ. lo qual
estremendes necessaria aquelles obi
ligaciones acombar ac que
començarem.

Capitol. Cui qui posa les
obligacions per les quals prouen
les jueus que llur ley deu tots els
ells obseruada e espus honor
de jue tota altra.

O segon motiu dels quels
per que tant exalmen
la honorau la ley despit
que per la vella cosa de moyse q'
començarem en la nostra figura deu

clapable de si ac lo qual mors
hac abell esponial com que enys
que parla na d'ells que enys fol
parlar ab son amistat enys enys
com appa exodi. veus enys cap
ayrat hem bala la ley rebida enys
al poble de deu signo seg
ayrat lug deu estatut temps
D'ells segons la hanc tots seg
en gran reuerencia. Aque p'ra
ho foluent sanct pau del segon cap
tol de aque librie fins al quin exodi
s'ue en senya que moyse fou ayral
com escollegut Emper sent tota
partio es major ihu yust. segons
que en la primera rabi es declarat
Car ell es fill de deu e senyor general
de tota creatura e moyse sentiente
sen. Com donch' ihu yust ha nado
nat temte ala ley d'ebra començada
lig nouella. seguix se que daqui
avant negu nola deu obseruari ne
honrare des deu negu curat de ies
qui sia present ala bella ley coz
de tots pucts de ja esclar daqui
per ordenacio del senyor. Totz
motiu dels que era. aquest enys ap
par que la ley aquella de ja estatut
ada en la qual deg ha posat sobre
bisbe e aquell ha exaltat honrat
e dotat en grans noble fesie orna
ments e en grans ceremonias.
• totz plens de figures cde misteris
ayt com seu nostro senyor den en la ley
vella. segons que appa exodi
etc. yxvi. Car ell elegia deu se
biuan bisbe ab grans privilegis e
gracies e honoris sobre totz p'p
bie. En aquesta rabi respondent
sanct pau vol dir per tot lo quin
capitol de aquell matex librie que
azon mesch la ley vella yhonot
en bisbe en quant era per nostra
senyor deu en tan grun gloriam
iat. A dole mes donch' deu estat
honrada la ley de gracia qui ha
hant lo fill de deu per soluzan bis
be. foyone leude de melysedeb
qui son facer d' deu rompode.

negli
son son
mijnen
n'fins

203 a son figura de ihu xpist. Car
hom no sabé James qui son son pa-
reme la maternedo hon era estat
figura quodji sanct pau en aquella
materna apostula. Iac sia que alguns
diuen que ell son sem fill pmer denos
a ihu de ihu nostre saluador jame
en son temps no sabé vulgarment
qui era son pare. Car nos sabia gene-
ralment que ell fos fill dede me que
la benevolia marie sua fos avi marie
sua com desfer ho era. Co eū que fos
estada tota temps veige. Com docto
segons que dui sanct pau transfor-
mat e mudat lo sacerdotio de aion en
ihu xpist necessaria cosa es que ay
materia talis sia mudada de bellu
en nouella. Car segons qappaz
exista de qntosbj translato mudar
la pmer pal. segueny se mutacio
en lo accessori. qy mateix q nostre
seyor deuind p suuuentibz nou
vetera projectis. Co eū quant ven-
dian les coses nouelles le rats
mar les velles q lo qual mo-
tin lluz era fundat en especial p
ulegi que lluz sacerdotia hauja.
Car de acomplissua en ses fillos
successio natural e penitentia
que aquell ne podia passar a hom
estany ne per consequent podur
peruenir amegun forq los jue
En aquell iabro respondet sut
pau en aquell matern libre del qnt
capital fien al domini. En sembla que
en aquell pas es male pnis exel-
lent testament sacerdotial en ihu xpist
per la figura que ybena dangu
en lo psalm. Ihu xpist es sacer-
dot eternal qui sens qntal succes-
sio carnal de fillis era davant lapa-
re per nos incessantement. E
de aquello et intent de sacerdotio se
figura aquell gran cap dessigdit
a subir a sacerdot melchisedech
del qual era p desiderio que dui su
pau que no sabia hon som comen-
cament me son imager. No i no si
be lo mon de ihu xpist comenza

memis. Car infi no ha gne mpre
meniamen per que es dit pto
psalmista. Sacerdos n eternus se
cundum ordinem melchisedech. So
es que ell es soberan eber sacerdot
e soberan priuicie e bisbe segons la
mancia e orde que hac oy si lodis
melchisedech, iut sua lodis prene
ratge e bishal estatuer fos en ihu
xpist verdaderamet e ari altera tisa
com se poch fe en melchisedech son
en figura del saluador. Enseya
aqm mateny sanc pau que la figura
a questa que melchisedech porten en
si mostria quel sacerdot de ihu es
que ell figuraua era maior quel sa
cerdot de aion. E aco priuia ari p
meriamen per la dignitat de mel
chisedech qui es pncipiat l'ey de jesus
christ e iey de pau e qm apparech
al mon ari com dit. Co es sens pa
ue e sens marie. E segons tota ge
nologia de parentela. Item ari
mateix Car aquest melchisedech p
decimes de abram per si mateix
e per tots aquells qui eren en ell
per iabro seminal. Co es qui de ell
e dels seg extiuen per temps. E p
consequent aion e tots los fillos
de leui qui foren priuicis e sacer-
dotes foren decimats en abraham
del qual loz ditos sacerdotes e leigies
extiuen apres per temps. P
appar que melchisedech hauja sacer-
dot maior epus alt que no denye
hauer los sacerdotes qui de abram
deuen exi. E aco appar per tant
Car maior es en dignitat aquell
qui reeb la deuina que aquell q
li dona ne aquell per qm q dona
Item aquest melchisedech ari
mateix son qui beneln a abraam
dei mateix son de gran santedat
que alguns pensauen que fos so
bre hom e aco per tal quant de celo
posa davant tan en amich seue
era abraam. Paus donec aquest
aigre era davant posau abraam p
nostre seyor deu e far maior que

" p. 11
1 p. 11
1 p. 11

ell sabent casen dels p sp̄it de j̄
 s̄na que lo sacerdotia de melysfe
 deels significaua lo sacerdotia de j̄
 sp̄ist. al qual tot altre deuia passar
 per loch e humillar se dema a ell p
 tal abraam acò confessant donalos
 net seu pare dels sacerdotes legals p
 s̄p̄er leus e p tots los altres qui de
 men eren dels deuines e melysfe
 derà los rebe per ell e per los segols
 beneficis per les quals coses dona
 manifestament a entendre que ell
 en maior que abraam. Cai aquell
 qui decimes iecb e qui bencen ma
 ior es que aull qui les dona e que
 aquell qui iecb la benedictio. et
 donch d̄ ihu xp̄ist fos aquell qui
 era significat e figurat per meso
 sedets. Segueix se que lo sacerdotia de
 ihu xp̄ist son maoz quel sacerdotia
 que deuia eren de abraam coes lo sa
 cerdots de airon. Com aquell de ihu y
 era en sola virtut spiritual e aquell de
 airon en successio carnal apres q̄to
 sacerdot de ihu xp̄ist sonch introdu
 hic per jurament de deu tot poide
 tots. dient lo psalmista. Jurauit dñs
 et non penitentit cum nescit et c̄.
 Com donch aquell de airon no sia
 així altament introducte appas que
 nos sia de tanta dignitat apres quelo
 sacerdot de airon damunt dñs. Com
 enque en successio carnal no deuia
 tots temps durar. Cai totes les coses
 qui en la carn han sonament son mi
 rables e corruptibles. pès q̄ appar
 que per iacob del sacerdotia sens com
 paracio es püs alta lig. la lig de gra
 na que aquella de scriptura. Lo
 quins mons dels jueus conuenientz
 que encau bolien seruau la lig del
 la si uia per la gran excellencia de
 la dura ley lluz alleguant coq della
 dñs moyses. de utro. noi. m. qual
 gent es huy fere lo cel així noble qui
 hauia los eijmonies avials e jueus
 avials e manament om son aquells
 que vo gress huy a vosaltres de part
 de nosme senyori deu. En aquella

raho respondent sanct pau en la dñs.
 Capitol de aquella matessa epistula
 ensenya que la noblesa del poble dñ
 que estaua en lo tabernacle corporal
 e en lo sanctuari que deg los hauia do
 nat. azas si penisse que tot allo en
 figura e cosa corporal fera p mans
 de homens venies que es que signi
 caua es püs sens tota comparacio
 Co es lo precios cos de ihu xp̄ist el
 sua sagrada anima el los altres
 cerimones e iubilellus dñs q̄ foren
 bones e püs altos que altres en aquell
 temps. agus no dñs aq̄oy ses que no
 fosen altres millors possibles. Ans
 com ell prophetia de ihu xp̄ist de vlo.
 xviij. dient los un gran prophetia de
 vosnes fraries donara deg auofili
 ties aquell iecbats tot hom. Equi
 nel volta hoir sera exterminalo
 es reponat e fraguant del poble de
 deu. En les quals paules dona a
 entendre que la doctrina de ihu xp̄ist
 sera vanaltra que tot hom creye,
 ja mort qui no la seruas. E no son q̄
 deles cerimones e iubiles dels jueus
 Cai no obligaua a mort sino foren
 Co es solament lo poble de israel p
 que appas que sens tota comparacio
 e quant ala ley e cerimones molt
 mos ual la lig de scriptura que no la
 de scriptura. De acc empere par
 laiem dawill püs llanguament
 Cai nota així per q̄ com dessus es
 robar que uom del tabernacle e
 sapies que nostre senyor deu volent
 ensenyar altres estes lo tabernacle
 spiritual que aquell significaua. per
 tal deg saber que ans que moyses
 fases lo tabernacle material huer
 senya nostre senyors scripturam lo mor
 Exodi. xxiij. dient la que la mate
 rial fases a sacerdancia de aquella
 hauria instruït la mont que lo qual
 spiritual era significat ihu xp̄ist. e
 així com en aquell tabernacle mate
 rial estaua la arca qui contenia la
 magna e les milagres de la ley domi
 nis per deu a moyse i la iugua

de airon que arribà en la seva comunitat en si
la aranya de la sua fàtima e picosa
humàncar. dñs la qual es la ma-
neira de la sibris dolra d'apareixer qui
es benaventurada d'els sants. Comte
anera la ley co' es la sua fàtima aia
qui es ley d'icetua de l'anyz appagido
en aquelló qui la segueyen. E totz
apres la veigna es general sego
na e patronat judicial sibris tota
cavaria ab plenari de ventat de
virtutes e de dons e gracies incen-
mables. El lo. vi. motiu dels meus d'
aquest lo tabernacle del poble de is.
ael son de tanta excellencia q' es
per nostre senyor deu dictat. E p'me-
rament per nostre senyor deu en seguit
en sent a mosestagi com dit es. Una
d'anchs dies d'ells com om pouem nos
aytal cosa lepar que no sia honradu
per nos totz temps e mantengudu.

E a questa rabiopots respondie
per un exemple aytal. dient anaq'
que j'as sia que bell senyal se pos en la
casa de aquell qui ven by en testimo-
ni que aquells ves by lo Empere lo by
frynt e acabat lo senyal ne deu esser
leuar per bell que s'ar nel deu negre
considerar ne guardar apres ne des-
puix s'los la m'encio p'mera. El
es al p'so s'jar sia que en temps q'
corria la ley bella lo tabernacle deu
esser tengut en honor per q' que sig-
nifica Empere fuit lo temps de la
significacio aquella e b'quentre q' que
significa es es p'so p'so. j'adiqui
auant no deu esser tengut en aquella
honor. Car p'son temps era passat
q' com a senyal de noua solament
alegros bon e han son temps men-
tre q' son los nousos deu e noua.
Ans puix s'los rabiopots s'los es el
carne e s'olia el. El es en nostre p'so
s' que mentis que s'los p'so s'los
co' v'ys lo tabernacle com a s'omil
s'ol'ra son temps e d'ab' ester bon
tut nos tangencia deu quel ha
m'efeu fet p'ci' conscientia degut q'
significau'nos el m' p'so present

present canrof ded'ella q' d'ell
era es quelo tabernacle figura.

Capitol. C Cm'. qui uostre altis
rabiops que altres jueg facen en
aqueill m'abz p'posit.

Dies: abons faberey alius
jueg querint a p'ouar alla
m'atza condicione los quals
son per sol en aquell m'atz libe
E la primera rabiopot es aquella cosa
es que dñs lo tabernacle deu
hauya coses de s'ol'ra dignitat
en lo dit tabernacle fer p'ci' m'os
hauy dues parts. La primera p'ay
ell una sancta e aqua hauya tres
coses co' es lo tabernacle canalobit de
aur aquell tan precios eran belles
la taula h'oz estauen los p'os de
p'osicio. E la segona p'ate d'hauya
nom sancta sanctoz e qui estaua lo
cresser d'aut el' aranya de s'ol'ra
en la qual estauen azi com d'ur es
les taules dela lig que deg'dona am
s'is e estaua hi una capra plena de
m'ama. de aquella q'ic' deg'fer p'le
ze en lo deserr als llins p'os qui e
c'vren de Egypte e estaua la b'c'
g'ua de ilion ab la qual ell e m'os
feien tants senyals en interpretar
fa'abo. E apres altres molts p'os
en lo p' deserr. E aquest loch quis
appellava s'ol'ra sanctoz era p'os
de aquell quis appellava sancta m'ana
solamente per un bell migra. lo qual
cia de quatre colos dels quales ele
ments. E en la primera p'ate del
tabernacle quis appellava sancta en
suuen tor dia tots los p'os d'igual
tio ques fabria lo s'ol'ra fin. D'entall:
p'ate quis appellava sancta fabriq'ho
l'entraua negre fuit lo s'ol'ra bis
be solament uns v'ys v'ys m'ana
llau'os abs'omoh. la qual oferim
deu per la g'ua m'ana del p'ol'ca
Israel. E tots doncs d'igual m'ana
no hauya en g'ua s'ol'ra m'ana
coses m'as d'omoh e tots g'ua m'ana

deux ordeneados al En questa
tela representan sanet panteon
que son alle sia figura la qual es
parlante son significare apparetz q
que legge de fer. Al y con dit es en
la estampa del decese Argument
del succedente Capitol que lo hab
nado ayer parro per dues partis
significare dues esgliesias de nosre
señor deu. La primera parro quy
appella saneta significa la esgle
gia maillant de aquella teda dela qual
es dit dessus que començar a abel
adutaria fina ala fi del mon En aqu
tredentaren los parres passaro qui
rechegueron lo redemptor e peregu
ren hanc situacio en ell. E per tal fat
johan appellava ell yspus apocalypsi
sim. ameli qui es mora del començ
ment del mon entro el. Si vol di q
atros aquellz qui son estatut del comen
çament del mon enta per totz aquells
la sua preiosa sancta habiendo e fia
ria e es crada escampada que en die
ta fe dell. e en haurat sis uel suu
mortis en lig de natura. Si vol desci
rura sus vol de grazia. En aqu
examenche que tons los precedents
parres hanen en los meitos de ihu
y peregrina significar la entrada dels
sacerdotis dins la peregrina parr del
tabernacle qm appella una sancta

La segona part quz appella una
sancta sanctoz del deu tabernacle sig
nificant la esgllesia triumphant co
esse Cantic de pascacio. Esas com
en la sancta sanctoz del tabernacle
jubuch nappodia negra entera sino
lo sorian bisbe. A yi en aquella se
biana esgllesia e ciuitat celestrial ne
gun hom noy pach jamez enna si
que los fabrikan bisbe ihu y peregrin en
tra en si oly la porta per la sua vic
toria mortis. Les expositioens de
los otros celles han lach en la lum
breza non se tracta la parr del co
mencament del mon q que ho
lloz estan deprezzant. Dondas
militare vano peregrinar e peregrina

significant q que son alle sia figura
que son significare apparetz q
que estampe en la sua estampa la
tela de la parr del mon q que ho
aquella su magna virtud q que ho
marcho que aquella peregrina
sies aquestra teda q que ho
lig vella hystoria de offici. Amelio
senyor del començamento suu mort
fins que des hauea instrumento parr
lur de tot lo poble. Com d'auant
ien aquella porremos manifestar
sus vint leys en qyralo osos. Si
pore ayer com d'auant es d'auant
aqueles sacrificis peregrinament
ien manato per significare la mort
del fill de deu e per tal quel poble si
hont los sacrificis aquelles obediencia
meres que començamente molte
en uers deu e que agis lumbas d'auant
pertinet de idolatria en qua era tot
legament qd'auant. Empieza cap
par que ayto sacrificis mi lanza
de viedellam de bog mi de angello de
sa natual no hauen efficacia negra
na a deu peccator. Si vol que la
gracia de deu per qud sequitur que
lluz estima es una principalment
en significar q per que eien los dit
sacrificis instrumentos que deu no
hauen ninguna pertinencia ne per
qfegument vodien hanc longua
duinda. Si ac pere conveg la
gran exhortacion de la lig de grazia. Dic
aquella de sancta zita. Si en la lig
de grazia es lo sacrific de la victoria
e magnifica misericordia del fill de
deu. La qual sancta sensu tota com
paracio ha maior estima que no
aquella de la viedellam de deu mato
com sua apoda esimpatia de razon
com de ron y peregrin fill de deu. Talcu
aquella estima peregrin en la sua mort
per obediencia de deu lo parr. Si es
mato de nouu q qd'auant ame al
humana beatitud. Si en la parr
en espiritu esimpatia el cui de
gracia qd'auant qd'auant

que la lega mala morz ay. pech
que desfornegem com nos ten
vien d'ell. que en l'entre que lo
explican que per aci e per malos
drets cosa que la lega de grana
que altra e poca cumplida que quella
de suspiros. En que nacieron vnos
quans han estat en esparsa e poca
fuer que fill de cada la pere de si. mater
al rospis fons que en lo pase habia,
cavat en los nombres p'mos adentro.
Eos suficient adentro ne insinuan
que de parte sua ay en la lega el
la tard dies han querido replicar los fi
ni p'los que los juzgaren. bco en una
que en la lega en la lo fubian bisbe
cos a ayer en ellos e la fonsia for
toz que los p'mos del poble mas
en la lega de grana. Com sediu p'los
p'los aqua matanza. un a ofecita que
fui una bermuda es ofecita adendo
que es suficiente adentro p'los
que qual ofecita es la p'mos e
del fill de cada qual nos tota p'los
semembriano en lo segundamente del
alcaz. quando se supo adentro lo p'los
lo seu fill p'los most p'los en
la circu. E que si que esto p'los
repliquem la m'sa empreno no es
p'los en la ofecita. Cai res. que
ofecita una m'ltitud de p'los adentro
es lo seu fill p'los p'los en lo
alcaz. que esto es condicione de p'los
que p'los ellos en esto de arringada
que lo seu fill p'los p'los en esto
p'los en lo seu fill p'los en esto
que en la lega de grana lo fubian
bisbe cos a ayer en ellos e la fonsia for
toz que los p'mos del poble mas
en la lega de grana. que en la lega de
grana que los p'mos del poble mas

d'ay en lo seu fill p'los que en la lega
que desfornegem com nos ten
vien d'ell. que en l'entre que lo
explican que per aci e per malos
drets cosa que la lega de grana
que altra e poca cumplida que quella
de suspiros. En que nacieron vnos
quans han estat en esparsa e poca
fuer que fill de cada la pere de si. mater
al rospis fons que en lo pase habia,
cavat en los nombres p'mos adentro.
Eos suficient adentro ne insinuan
que de parte sua ay en la lega el
la tard dies han querido replicar los fi
ni p'los que los juzgaren. bco en una
que en la lega en la lo fubian bisbe
cos a ayer en ellos e la fonsia for
toz que los p'mos del poble mas
en la lega de grana. Com sediu p'los
p'los aqua matanza. un a ofecita que
fui una bermuda es ofecita adendo
que qual ofecita es la p'mos e
del fill de cada qual nos tota p'los
semembriano en lo segundamente del
alcaz. quando se supo adentro lo p'los
lo seu fill p'los most p'los en
la circu. E que si que esto p'los
repliquem la m'sa empreno no es
p'los en la ofecita. Cai res. que
ofecita una m'ltitud de p'los adentro
es lo seu fill p'los p'los en lo
alcaz. que esto es condicione de p'los
que p'los ellos en esto de arringada
que lo seu fill p'los p'los en esto
p'los en lo seu fill p'los en esto
que en la lega de grana lo fubian
bisbe cos a ayer en ellos e la fonsia for
toz que los p'mos del poble mas

que la leys se deden la vngrediente
 que la sanguine et la sua sanguis re
 munerat. Est regnum que pertinet
 aquella sanguis de su suorum nosse
 regis et son prode et la dignitatem del
 deo. Et p[ro]p[ri]etate sua per se laq[ue]d
 plato es unq[ue]ndis illius qui erit en
 l[ore]ntia. En p[ro]p[ri]etate autem de si
 dicitur per non munditia de causa in
 mundia. La p[ro]p[ri]etate en causa per se
 q[ue]s p[er] debitos. Oper spesiale o[ci]
 vatione deli factores operates
 sollicitante esse qui son fata los. y.
 manamente donar d[omi]n[u]s. Diez
 callantia los sanctos que son obser
 vanque la publicatio del sanctu
 angelos. Secundum materialia no les
 sanguis de deuine legum q[ui] possint
 posse sive ambedi. y. manamente
 q[ue]que possunt testimonio de pro
 p[ri]etate deles altres ceremonias q[ui]
 tenet sanguis q[ue]llos q[ui] q[ue]lllos q[ui]
 los en lo. Vñ. li.
 los bon h[ab]ent modis del op[er]t[er]t[er]o
 del sanguis mas de mas et acommodely
 Etiam s[ecundu]m en lo mor. De questa
 c[on]secratione comdena ossia la
 sinagoga no solamente ansas
 sanguis mas encastra de res p[ro]p[ri]et
 d[omi]n[u]s q[ui] longuamente d[omi]n[u]s q[ui]
 la d[omi]n[u]s dignitatem dela ley d[omi]n[u]s
 q[ui] de la sinagoga qui est en te
 quattuor agnos con aqu h[ab]ent
 i[m]modicale longuamente

Capitulo. CC. b. qui proua que
 da ley della. Uiz les c[er]emonies
 judiciale deueni juries ossia

Domus q[ue] q[ui] d[omi]n[u]s es en
 las vi[er]tudines et q[ui] sanguis
 q[ue] q[ui] d[omi]n[u]s q[ue] leys e[st]a
 q[ue] q[ui] n[on] q[ui] q[ue] n[on] q[ui] n[on]
 q[ue] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ue] q[ui]
 q[ue] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui]

la obseruacione de aquella ley
 ossia p[ro]p[ri]etate de si. Et p[ro]p[ri]etate
 q[ue] q[ui] d[omi]n[u]s de su suorum nosse
 regis q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui]
 ha uiron a condempno de la q[ui]
 han q[ue] q[ui] seg[ui]n las leys
 d[omi]n[u]s. Et la regina es aquella q[ue]
 debet q[ue] q[ui] a p[er]f[er]ter de
 p[ro]p[ri]etate de q[ue] q[ui] los q[ue] q[ui]
 operari lo dia de p[ro]fession al q[ue]
 h[ab]ere la misericordia q[ui] q[ui] q[ui]
 incognita dela fe de del q[ui] q[ui]
 era mandada q[ue] q[ui] la bella ley de
 nos se p[er]tendia p[er] su p[er]sona q[ui] q[ui]
 se uincia delaloy q[ui] q[ui] q[ui] q[ui]
 recuerdo et aqueja los uerg[ue]
 p[er]der la obseruacion de la ley
 d[omi]n[u]s q[ue] q[ui] deca entera p[er] a
 que veder los q[ue] q[ui] elle male q[ui] p[er]
 uerde p[er] uerde et q[ue] q[ui] q[ue] q[ui] q[ui] q[ui]
 q[ue] q[ui] q[ue] q[ui] q[ue] q[ue] q[ue] q[ue] q[ui]
 p[er]der. pero que donchela q[ui]
 matre eglesta lo gosto q[ue] q[ui] q[ui]
 q[ue] q[ui] q[ue] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui]
 q[ue] q[ui] q[ue] q[ui] q[ue] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui]
 q[ue] q[ui]
 Et q[ui]
 null es imposib[ile] legem quod que
 res q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui]
 q[ue] q[ui]
 q[ue] q[ui]
 q[ue] q[ui]
 q[ue] q[ui]
 q[ue] q[ui]
 q[ue] q[ui]
 q[ue] q[ui]
 q[ue] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui] q[ui]

de aquell dit de aristot^{el} qui po
ca error en lo començament
gran desastre ue ala fi

que d'au d'au statut i pocha erat en lo
començament a gran desastre ue
ala fi. El Alatetz i ha quant dig
que los jueg d'ieu a dormirzen llue
ley effer obsecuadora. I roichy
E quant dig per que la sancta
ciglesia en la xpianitat donch los
sofer viure entre nos. Dicte que
per quen no per tal que facen entre nos nem
per quen no obliguas seu subdus en aquells
ley d'au com los per obliguanya
los leys proprieitats, aultres fures
ley o de sa senyera per altre es
guard que nengun hi dem bauet. E
los primers ne huyen y aquells
no han querut. La segona mi
niera en que los papaes ne poden
huir de fer. si es que ellos enuenen
per aquell hys obsecuar la ligitati
a e aquella enuenen alhomar e
aprouar com cosa sancta y deigna
da de obsecuar. Ellausos ditz que
en aquell cas que aquell papa
qui nengun hys son scismatizsen
aquesta por remaneren heretgia
E per consagranç que quen moral
ment. E per aco appas solucio en
la primera ratió. Tula segona
robardis per semblant maneru
que si los pagessos salgan aquella
capmoma aynt del amoll e ague
nos aquil folament obregressem
nos q'rist per nos mort. sans altre
afgrauar de bonds ne de obsecuar
dela ley bella moy pa quen ne per
insurgir a quella aynt obra no
per effer dura ceremonia dela ley
bella. le contrari dela qual cosa ja
nuoy longuament segons ester
dossus. agas si los pagessos aquells
lo fabren per insurgenç de al
fuerza de ley bella totz peregn
mortualment e deuion allor gress
biens p'ntos. P'nt que es sans
consil que los sia matatz q'ella
ceremonia in semblante de la regim
p'ntos s'es. per tal que no huien de
refugir de cincue en otros. En p'ntos

que d'au d'au statut i pocha erat en lo
començament a gran desastre ue
ala fi. El Alatetz i ha quant dig
que los jueg d'ieu a dormirzen llue
ley effer obsecuadora. I roichy
E quant dig per que la sancta
ciglesia en la xpianitat donch los
sofer viure entre nos. Dicte que
per quen no per tal que facen entre nos nem
per quen no obliguas seu subdus en aquells
ley d'au com los per obliguanya
los leys proprieitats, aultres fures
ley o de sa senyera per autre es
guard que nengun hi dem bauet. E
los primers ne huyen y aquells
no han querut. La segona mi
niera en que los papaes ne poden
huir de fer. si es que ellos enuenen
per aquell hys obsecuar la ligitati
a e aquella enuenen alhomar e
aprouar com cosa sancta y deigna
da de obsecuar. Ellausos ditz que
en aquell cas que aquell papa
qui nengun hys son scismatizsen
aquesta por remaneren heretgia
E per consagranç que quen moral
ment. E per aco appas solucio en
la primera ratió. Tula segona
robardis per semblant maneru
que si los pagessos salgan aquella
capmoma aynt del amoll e ague
nos aquil folament obregressem
nos q'rist per nos mort. sans autre
afgrauar de bonds ne de obsecuar
dela ley bella moy pa quen ne per
insurgir a quella aynt obra no
per effer dura ceremonia dela ley
bella. le contrari dela qual cosa ja
nuoy longuament segons ester
dossus. agas si los pagessos aquells
lo fabren per insurgenç de al
fuerza de ley bella totz peregn
mortualment e deuion allor gress
biens p'ntos. P'nt que es sans
consil que los sia matatz q'ella
ceremonia in semblante de la regim
p'ntos s'es. per tal que no huien de
refugir de cincue en otros. En p'ntos

la primera església ha pioncht
en aquell estandel en moltes ma-
neres i formes per ma-
nament iugos que han fet que
los i pians no quessin abells ne
abatres més. i pícs que es or-
denat que estiguon separats. díps
que si per desastre corrompié negu-
xtra quen sia fer july i vial com
jacentany. segons les lèys impe-
rials. per los qualos remeyos si so-
obstancen no es negun perill atis-
ta la llur presència dins y pians
ella quarta rabi respondent de
facer que rona la leg bell a la par-
tida en tres parts i la primera
part principal se appell a mouil
i la altra son los y manaments
i semblants coses. En questa part se
observa per la leg de gracia no per
conciencia ne per honor afer a
leg bell. ayas pertal quat los
y manaments des d' matzys so-
qui bono i sancio que condue na-
bagnes manats enemis forces
bons i sancis e foren tenguts
per leg de natura de obsequaz
les si donada no dig per loter
qui quome ala observacio del dis-
sayte se pot mudar i ay com se
es fer en la sancta religio xpa
que le dissaint es multat en
el dimenge per reuincia de
la sancta resurreccio del fill de dei.

2. La segona part de la ley bell a so-
appella judicial i questa parla de
tribus ciuitatibus i ciups. En aquella
part ne de tots es lepada, ne tots
munt nos serua mas es per la
leg de gracia templa que los ho-
mots per aquells pínts que la
leg bell los donava més i ay com
sebem que lo nos píndoris seys
i píndoris tots i ay. i ay. quant
la sembla adulteria h son. i mésna
de utilitat la dels pena dela ley
i ay que no son allà píndor donant
i reuincia píndor dolor que son que
dijen d' amans ne penas altra boga.

3a. La tercera part de la leg bell a
se appella criminal i aquella
comporta ciups i multas. i
llur obrac a del llur oficis i delles
viles especialment i singularitat
de píndors i gents. En aquella
cerimonia son de tots píndors
l'adou per la leg de gracia. segons
saint pau ensanya ad calamus. i ay
aquesta distincio ay per tros
vies appar qualcos coses la leg de
gracia observar qui pertanguen
ala leg bell a ne qualcos son aquells
coses que leya el deu de tots píndors
lega. per que appar solument
quart argument. Al quart
gument appar manifestacion que
diu i pien per fondament d'una
monconegua quan d'hi que píndors
no reuota res que bona ordenat se
den reuotala sentencia donada a
misme. En aquella que dona xpi
es al rey exercitius de israel. Escreu
en suuix la sentencia donada gr.
los píndors quan beu en ellate
i contricio i penitencia. Enhu est
expressament reuota algunos píndors
donades i permesos en la bell a so
per moyses. Enuocat leg en lo que
capital de sanci i malheat i gressos
es la leg del libell de repudia de te
bungs delos mulles e del ordinenc
mich. Expressament i a ieron
la manament que baixi per tota
leg de natura que en hom enyos
Espresso sia en aquell manament
negu noy es tengut. Donant
mateix com pínciament i obsequio
cleguts tots los píndors i
son seruix quan hac mors tots
los píndors de omptes i ay
los reuota quan hac clegut i en
de leu per son scinegels altres
píndors. La mort se recorre
píndor la forma de la ley per deu
i píndor. i gressos noy i gressos
deu a d'una sentencia i multa
que enuocat fui multa píndor i multa
multa píndor i multa per gressos

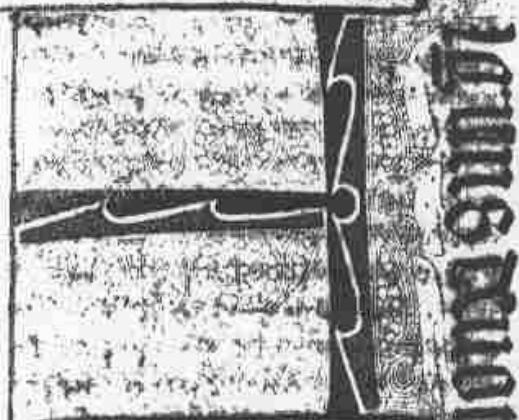
de san Gregori. Omolts d'ells
 exemples que són poden donar
 majorment en les coses que deg
 ordena a temps així com així
 la llig vella per la major part de
 així que coneix. E per tal d'hi s'han
 ambrat. Neix deg mitatz d'any
 si tu n'entenes bream. Així ma
 tix que ja sia que la llig vella
 dels pocs nos ferma tota aqua com
 faltaria per això no hi deu dir res
 més. Ans se deu dir complida pub
 que aquella significava altra
 i p'ix per obra es vençut com
 p'ix. E per tal d'hi lo benoy e seys
 mestres. E non ven; faltaria legí
 sed adimplir. Co es no son van
 gut per destri uix la ley mas per
 començar en quela ley signifia
 que aquestes matèries empren
 de les leys co os de llurs diferen
 cies com degucien necessari
 non vull longuament parlar.
 Car aquesta matèria ha loch en
 lo. bon. llibre. Non hauem llar
 guament apalau deles d'uer
 simuts de les leys eternals e natu
 rals e humanals e posteriorment
 moltes altres leys deles quals
 aqua hauia gran tractat. Si no
 lament daqui avant entendress
 en los especials beneficis q' deg
 ha fets per sa gran bondat e pie
 tat en especial ala llig degutia
 sota la qual no corromper per
 los quals aquesta famosa llig e ieh
 uo ha q'um excess sobre la llig
 vella. Així com així venias

Fenix la segona part del p
 rent llibre appellat ypià

Lomena la terra pair epur
 principal del die p'ribel llibre ap
 pellat ypià. La qual posa l'alt
 dignitudo que la llig degutia hi
 sobre la llig de scriptura per les
 quals appas. Com la llig degutia

present q'g demolys altz que
 la llig de natura qui es pus baix
 que la llig de scripture

Capitol. C Cap. qui posa la
 primera dignitat que heretici
 mente ypià sobre la sinagoguera
 es quant ha mardi espany.

Constabilitz bolent en sentit
 que la heretica de itzà i p'ix coos
 la sancta Religio ypiana co per
 deu deu d'ordre especialment sobre
 la sinagoguera en gran manera
 excellentes d'ien ay. Si p'ix que
 la sinagoguera haua hauades signi
 nes de aquelles grans ebons de
 nostre seyoy deu. Empetra ha
 hauit ay altamente excellentes
 en tan gran gran com ha la reina
 present llig de gracia e religio
 ypiana. Les dues excellencies
 son immunitables. Empetra son re
 dulcides sumarialement en l'espri e
 son aquestes seguntes. Es forte
 pura honestat la sancta religio e
 mal la sinagoguera. En son fons. En
 son Cap. En son temple. En son nos
 E en ses roques e son espina. En la
 fonda e en saloy. En suburan. En
 ses parts. En els espalments. En
 cercles. En flanques. En pectorals
 En ses estreals. Acomissures. Ses
 graniques e justificacions. En els
 dentells. En els canells. En els genys.
 Ses plastrons. Ses omentals. En
 q' que ha moltis les quals son l'espri